

TIRA IQEDDSEN

Řexdayem n Imazanen

niy řexdayem n rrusul

Řexbar Ařebħan n Yeccu Lmasiħ (Řeahd n Jdid s Trifit - s tira n tlatinit)

English Title: The Good News of Jesus Christ
(The New Testament in Tarifit - Latin script)

ISBN/EAN 978-90-807288-2-0

Amsawađ d iniy misen: www.tarifit.info

ver. 1.2

© 2009 DHIMH Multimedia

All rights reserved. Free and unlimited reproduction and distribution of this publication in whatever form is permitted if it serves the interest of the spread of the Good News of Jesus Christ, on the condition that the contents of this publication will not be changed and this same and complete copyright notice will be included and on the condition that its distribution does not serve any commercial purpose.

Marra řħuquq twađemnen. Itwasmeh ad itwagg wedlis-a eawed s eřam kuř ibriden u s marra tiřelli, mařa man aya ittiři di řtwee n uwezzee n Řexbar Ařebħan n Yeccu Lmasiħ maca nnebřa abeddeř n min dayes. Ittxeřř ad itwagg dayes řebda awař-a simant nnes marra zi řjihet n řħuquq am ittxeřř eawed belli awezzee nnes ad yiři nnebřa arbeħ d usebbeb.

Řexdayem n Imazanen

Lmasih itwassgaεεad yar ujenna

1¹Adlis amezwaru i uriy, a Tiyufilis, *uriy t x marra min ibda* Yeccu ad igg u ad isseřmed ²ař ass i di immeksi *yar ujenna*, awarni řami iweřša s Arruř Iqeddsen imazanen i tuya ixđar netta, ³inni umi, awarni řami tuya iweddeb, isscen asen εawed ixef nnes s wařtas n řeεřamat belli aqqa netta iddar, am t řrin arebein n wussan issawař x tmesřayin n tgeldit n Arebbi. ⁴Am tuya imun akidsen, iweřša ten řima war d tteffyen ca zi Urcalim, maca ad qqimen ad rajan řwaεd n Tbatat “i tuya kenniw - am tuya inna netta - tettesřam zzayi. ⁵Minzi Yuřanna tuya isseřđas s waman, maca kenniw ad twassyeđsem s Arruř Iqeddsen war ięi ařtas n wussan zeg wami.” ⁶Xenni sseqsan t inni tuya din imunen, qqaren “A Sidi, ma di řweqt-a ad tarred tageldit i Israyil εawed?” ⁷Inna asen “War d awem-d yusi ad taregbem zmanat d ikuden n řweqt i iřtef Tbatat di řřulta nnes. ⁸Maca kenniw ad teksim jjehd xmi xawem-d i ya ihwa Arruř Iqeddsen uca kenniw ad tiřim d řečhud di Urcalim, di marra Yahudiyya u di Samariya uca ař řtarf n ddunnit.” ⁹Umi inna aya, immeksi am xezwaren nitni, uca aseynu iksi t x tiřtawin nsen. ¹⁰Am d as sseđfaren s tiřtawin nsen řami iruř yar ujenna, xřar, aqqa bedden řarsen tnayen n yeryazen arđen arruđ d acemřař, ¹¹nnan asen “A iryazen zi Ljalil, min kenniw ideewen tettbeddam txeřžarem yar ujenna? Aqqa Yeccu wanita immeksi xawem yar ujenna, xenni ad d iεeqeb amecnaw mammec t teřrim iruř yar ujenna!”

Řixđaret n Mattiya deg wemcan n Yahuda

¹²Xenni εeqben yar Urcalim zeg wedrar umi qqaren adrar n Zziton i ięan zzat i Urcalim uca iggwej xas mřir ticti n ij n usafar n sseb (=εřahař *ijj n kilumiter*). ¹³Umi d udfen, gaεeden yar tyurfet sennej mani tuya ttyiman Buřrus d Yuřanna d Yaεqub d Andrawus d Filibbus d Tuma d Bartulumiyu d Matta d Yaεqub mmis n Alfiyu d Simean umi qqaren ‘Bu-čđaret’ d Yahuda mmis n Yaεqub. ¹⁴Ina marra idsen tuya řbaren s ij n dmam x tzaęitin u x tkessit n

řmeeruf ak-d temyarin u ak-d Maryem yemmas n Yeccu d aytmas. ¹⁵Deg wussan nni ikkar Buřrus di řwest n aytmas - tuya din ij n řyaci dayes eřařař meyya u eicrin n ismawen - inna ¹⁶“A iryazen tawmat, tuya ittxeř ad itwakemmeř *awař* n wedlis i itwannan qbeř s Arruř Iqeddsen s uqemmum n Dawud x Yahuda wenni idewřen d amgewwad n yinni iřebbsen Yeccu, ¹⁷minzi netta tuya itwařseb zzayney u tuya iřtef tasyart di tsexxart-a. ¹⁸Aqqa wa tuya ikesseb ij n iyyar s řmunet n řyecc uca umi iwđa x uymbub nnes, aqqa ifeřeę zi řwest uca marra ađan nnes ffyen-d ęar barra. ¹⁹Aqqa man aya idweř itwassen ęar marra imezdaę n Urcalim ařami semman iyyar nni deg iřes nsen ‘Ĥaql dama’ min ix s ad yini ‘iyyar n idammen’.
²⁰Minzi tura deg wedlis n isebbiřen

‘Ad tedweř taddart nnes d řxarbet, uřa d ijj war dayes izeddeę!

Ad iki wenneđni řxedmet nnes n umeđđayi.” Sbh. 69:25, 109:8

²¹X uyenni ittxeř belli, zeg yeryazen inni tuya d imeacaren akidney kuř řweqt i di tuya Sidi Yeccu ittadef u itteffey jaraney ²²zeg useęđa s Yuřanna ęar wass i di immeksi xaney, aqqa ijjen zzaysen ad idweř d acehhad akidney x tnukra nnes. ²³Uca arecčřen tnayen: Yusef, umi qqaren Barsabas wenni umi ttkenan eawed Yustus, d Mattiya. ²⁴Xenni zzuęen, nnan “A Sidi, cek tessned uřawen n marra *iwđan*, sscen *aney* man wen zi tnayen-a i tixđared, ²⁵řima ad icarc di tasexxart-a u di tazant (=řxedmet n umazan) i di ismeř Yahuda řima ad irař ęar wemcan nnes.” ²⁶Xenni ggin akeccuđ uca yusi-d ukeccuđ x Mattiya uca arnin t ęar řideac n imazanen.

Tawasit n Arruř Iqeddsen

2 ¹Umi d yiweđ wass n ‘řeid n xemsin’, tuya-ten marra jmię deg ijj n wemcan s dmam d ijjen. ²Řexdenni deg ijj n umur yusi-d ij n zzhir zeg ujenna, igga axmi d asemmiđ n ict n třaryat ijehden ařas, iccur marra taddart mani tuya qqimen ³uca đřaren asen-d iřsawen n tmessi itteđduduęen ittemsebđan, arsin x kuř ijjen zzaysen ⁴u marra nitni dewřen ccuren s Arruř Iqeddsen, bđan ad ssiwřen s iřsawen nneđni am mammec d asen iwca Arruř ad zzaysen neřęen.
⁵Di Urcalim tuya zedđęen Wudayen, iryazen inni ittweqqaren

Arebbi, zi marra řegnus inni iřan sadu ujenna. ⁶Umi ikkar zzhir-a, imun řyaci uca ittebhet, minzi kuř ij tuya ittesřa asen ssawařen s yiřes nnes. ⁷Dehcen ttebhten marra, nnan jarasen “Ma war řin marra ina inni i din issawařen d Ijaliliyyen? ⁸Mammec d asen nesřa neccin, kuř ij zżayney s yiřes nnes i zi d netwaxřeq: ⁹Ibartiyyen d Imidiyyen d Ilamiyyen d imezday n Misubutamiya d Yahudiyya d Qabadukiya d Bunřus d Asiya ¹⁰d Frixiya d Bamfiliya d Miřra d marra jwayeh n Libiya řar Qayrawan uřa d Irumaniyyen i da izeddyen, ammu inni d Udayen am inni idewřen d imeacaren n Wudayen, ¹¹uřa d Ikritiyyen d Waeraben, aqqa neccin nesřa asen ssawařen s yiřes nney x řexdayem timeqqrarin n Arebbi!” ¹²Marra ttebhten uca iweddar asen ckun, qqaren ij i wenneđni “Min ixš ad yini man aya?” ¹³Inneđni maca sthezsan, nnan “Nitni ccuren s binu amiřid.”

Butrus ittheddēt řyaci

¹⁴Maca Butrus ikkar ak-d řideac uca issgaeeed tmijja nnes, inna “Kenniw, a iryazen d Udayen u marra imezday n Urcalim, ittxeřř ad yiři itwassen man aya jarawem, wcem amezzuř i wawařen inu. ¹⁵Minzi iwdan-a war scaren ca am mammec d awem ittyiř, minzi aqqa-tt d tasaeeet d řřata n wass. ¹⁶Maca aya min itwannan zeg umkacaf Yuwil

*¹⁷Arebbi iqqar, ad yiři deg wussan ineggura,
aqqa ad faryey zi Arruř inu x marra iwdan,
ad kacfen iřenjiren d řenjin n wem
uca ibřiyen n wem ad xasen-d idar řewři
uca iwessura n wem ad arjan tirja.*

*¹⁸Uřa x isemyan inu u x tiyya inu
ad faryey zi Arruř inu deg wussan nni uca ad kacfen.*

*¹⁹Ad wcey lmuējizat deg ujenna sennej
uřa d řeeřamat x tmurt swadday:
idammen d tmesi d řefwar n ddexxan.*

*²⁰Ad tedweř tfuct řar tağest d tziri řar idammen
qbeř i d řa yas wass imřaren ieuřen n Arebbi
uca marra wi i řa iřayan s isem n Arebbi
ad injem.’* Juw. 2:28-32

²²A iryazen n Israyil, sřem awařen-a, Yeccu Nnařiri, aqqa-t d bnađem i d awem itwasscanen zi Arebbi s řeejaye b d lmuzejizat d řeeřamat i yegga Arebbi s ufu s nnes di řwestř nwem am mammec tessnem kenniw eawed. ²³D wa, wenni i din itwasellmen ełahřab řxađar n Arebbi i eewwřen d tmusna nnes qbeř, aqqa tiwymem t u tsemmarem t x řřalib s ifassen n lkuffar uca tenřim t, ²⁴aqqa d wenni issnekkar it-id Arebbi am issbeeeed řewjae n řmewt umi war tuři izemmar ad zzayas itwařřef netta. ²⁵Minzi Dawud inna xas ‘Tuřa ttwařiy Sidi zzati di kuř amur, aqqa-t x yeffus inu řima war ttmeyyiřey. ²⁶X uyenni ifarř uř inu uca iřes inu isřiwřiw, wah, uřa d aysum inu ad tareyyeř s usitem, ²⁷minzi war tettejjid řeemar inu di řaxart uřa war tettejjid Amqeddas nnek ad ikiccu. ²⁸Cek tessecned ayi ibriden n tudart, cek teccured ayi s řefrařet s uęembub nnek.’

²⁹A iryazen tawmat, aqqa teedeř ayi ad awem ssiwřey s břayřay x jedditney Dawud belli aqqa immut, itwanděř uca anděř nnes aqqa-t řarney ař ass-a. ³⁰Umi netta tuřa d amkacaf, issen belli Arebbi ijuř a s ict n tjařit belli ad as igg - zi řyiřet n teeddist tamezyant nnes - Lmasiř ełahřab aysum uca ad t issyim x řkursi n řearc nnes, ³¹x uyenni tuřa netta izwar izra u issiweř x tnukra n Lmasiř belli řeemar nnes war itwasseedu ca řar řaxart uřa d aysum nnes war ittkicca. ³²Yeccu wanita aqqa issnekkar it-id Arebbi u neccin marra d řechud x man aya. ³³Umi itwassgaeed netta s yeffus afusi n Arebbi, iřřef řwaed n Arruř Iqeddsen zi Tbatat, aqqa ifarrey it xenni am mammec tettwařam u tettesřam řexxu. ³⁴Minzi Dawud war igaeed ca řar ijenwan, maca netta simant nnes iqqař ‘Inna Sidi i Sidi inu ‘Qqim x yeffus inu, ³⁵ař i d řa ggeř řeedyan nnek d tanebdat sadu iđaren nnek.’ ³⁶S tidett ad tessin marra taddart n Israyil nican, belli Arebbi igg it d Sidi d Lmasiř, Yeccu wanita, wenni tshellbem kenniw.”

³⁷Řami sřin man aya, tudef asen deg wuř nsen daxeř, nnan i Buřrus u i imazanen innedni “Min i řa negg, a iryazen tawmat?” ³⁸Inna asen Buřrus “Tubem, ejj kuř ijjen zřaywem ad itwasseyđeř s yisem n Yeccu Lmasiř i weyřar n ddnub uca ad tqebřem tamewci n Arruř Iqeddsen. ³⁹Minzi řwaed i kenniw u i tarwa nwem u i marra inni iřan řar řaggwaj, marra inni x i d řa iřařa Sidi Arebbi nney.” ⁴⁰Uca s wawařen nneđni ařřas tuřa isseqnee u i eřem asen, iqqař “Jjem kenniw ad tnejmem zi tařiřet-a i eewwjen.” ⁴¹Inni iqebřen

awař nnes s řefrahet twassyeđšen uca ttmarnin-d deg wass nni eřařař teřt ařaf n řeemur.

Amuni n řmumenin

⁴²Nitni qqimen řbaren di tyuri n imazanen d tmunt d tarezzit n weyrum u di tzařitin. ⁴³Tudef tiggwudi di kuř řeemar uca msarent lmuejjizat d řeřamat ařtas s *ifassen* n imazanen. ⁴⁴Marra inni yumnen tuya-ten jmie, tuya řarsen kuřci icarc. ⁴⁵Tuya zznuzan agra d řeeweč nsen uca beřtan man aya x marra eľařsab min iřđaj kuř ijj. ⁴⁶Tuya ttmunen kuř ass di taddart iqeddsen s dmam d iijen, ttarezzan ayrum di tudrin, ttetten jmie s řefrahet u s wuř iřřa, ⁴⁷ssemyaran di Arebbi u tuya ttetwasseizen řar marra iwdan. Kuř ass tuya Sidi yarenni řar tmesmunt inni ittnejmen.

Asgenfi n ij n weryaz d aneđbař

3 ¹Buřrus d Yuřanna jmie gaeeđen řar taddart iqeddsen di tsaeet n tzařit tenni d wiss tesa (= *tasaeeet tuya-tt d řtra awarni đđhur*). ²Tuya din ij n weryaz d aneđbař zeg uaeđdis n yemmas, arbun t uca ssyiman t kuř ass řar tewwart n taddart iqeddsen umi qqaren ‘tawwart tařebřant’ řima ad ittar řředqet zeg inni ittadfen řar taddart iqeddsen. ³Aqqa wa, umi izra belli Buřrus d Yuřanna xsen ad adfen řar taddart iqeddsen, ittar zzaysen řředqet. ⁴Inđar dayes tiřřawin nnes Buřrus ak-d Yuřanna, inna as “Xřar dayney.” ⁵Netta iqee daysen, ittraja ad zzaysen iřřef ca. ⁶Inna as Buřrus “Nnuqart d wurey war řari řin, maca min řari d man aya i d ac wciy s yisem n Yeccu Lmasiř Nnařiri! Kkar, tuyured!” ⁷Iřřef it zeg uřus nnes ařusi uca issnekkar it. Řexdenni menēen iđaren nnes d ticeebin nnes, ⁸ingez uca ibedd x iđaren, iggur uca yudef akidsen řar taddart iqeddsen, iggur, ineggez, issemyara di Arebbi.

⁹Marra iwdan řrin t iggur issemyara di Arebbi, ¹⁰ssnen aqqa netta d wenni tuya ittyiman ittettar řar ‘tewwart tařebřant’ n taddart iqeddsen uca nitni dewřen ccuren s wedhac d utebhet x min d as imsaren. ¹¹Am tuya aryaz aneđbař, wenni tuya itwassgenfan, icebbar di Buřrus d Yuřanna, xenni dduqqzen xasen marra iwdan di řemrař umi qqaren akulwar s ibilaren n Sulayman, ttbehten.

Buṭrus ittbarreḥ s Lmasiḥ

¹²Umi izra Buṭrus aya, yarr-d x weydud “A iryazen n Israyil, min kenniw ideewen tettbehtem s uya? Mayemmi dayney tejearem axmi s jjehd nney niy s uweqqar nney n tcuni narr it iggur?” ¹³Arebbi n Ibrahim d Ishaq d Yaequb, Arebbi n řejdud nney, aqqa isseuḡa aḥenjir amsexxar nnes Yeccu wenni tsellmem u tenkarem arendad n Bilatuš wenni tuya iḥekkem belli icuwwar ad as arxun. ¹⁴Maca kenniw aqqa tenkarem Amqeddas Amseggad, tzawgem ad awem immewc weryaz aqettař. ¹⁵uca tenyim amgewwad n tudart, wenni d issnekkar Arebbi zeg imettinen, aqqa neccin d řechud x man aya. ¹⁶S liman deg isem nnes, isem nnes aqqa issejhed wa wenni tettwařam, tessnem t, u liman i zzayes d ikkin aqqa iwc as agenfi ikmeř ztatwem marra. ¹⁷Řexxu, a awmaten, necc ssney, aqqa kenniw teggim man aya am tjeřem, amenni ggin eawed imeqqranen nwem. ¹⁸Maca Arebbi aqqa ikemmeř ammu min tuya issizwar ixebbar xas s uqemmum n marra imkacafen belli Lmasiḥ iggur ad iweddeb. ¹⁹X uyenni tubem, t̄eqbem yar *webrid* ĥima ad awem itwamseḡ ddnub nwem uca xenni ad d asen wussan n ufewwej zi jjihet n Arebbi ²⁰uca ad issekk Yeccu Lmasiḥ wenni tuya itwabarreḥ zzayes qbeř i kenniw. ²¹Aqqa ittxeřš as i ujenna ad iqbeř wanita ař ussan n weedař n marra timesřayin mixef tuya issawař Arebbi s uqemmum n marra imkacafen nnes iqeddsen zi zman. ²²Aqqa Musa inna i řejdud

*‘Sidi, Arebbi nwem, ad awem-d issnekkar
ij n umkacaf amecnaw necc zeg wawmatwem.*

*I netta umi i ya tesřem
di marra mixef d awem i ya issiweř.’* Tif. 18:15, 19

²³Ad yiři belli kuř řeemar i war isřin yar umkacaf-a ad itwasshellek zeg weydud. ²⁴Marra imkacafen zi Samwil d marra inni it-id ixerfen, meḥař tuya ssiwiřen, aqqa nitni izwaren barrḥen s wussan-a eawed. ²⁵Kenniw d tarwa n imkacafen u n řeahd i igga Arebbi ak-d řejdud nwem řami tuya iqqar i Ibrahim

‘S zzariet nnek ad twabarkent marra tiqebbař n tmurt.’

Amz. 12:3, 18:18, 22:18, 26:4, 28:14; Gal. 3:8

²⁶Ařami d issnekkar Arebbi ařenjir *amsexar* nnes Yeccu, issekk it-id yarwem *i kenniw* imezwura mařen ad awem ibarek umi d yarra kuř ijjen zwaywem ad iwc s weurur i řyar nnes.”

Buřrus d Yuřanna ztat i lmeřkama tameqqrant n Wudayen

4 ¹Am tuya ssawařen ak-d iwdan, xeccen-d xasen ikehhanen ak-d umeqqran x taddart iqeddsen d Iřaduqiyyen, ²tuya xeyyqen minzi nitni tuya sseřmaden iwdan u tředdeten s tnukra n Yeccu zeg imettinen. ³Uca ssarsen xasen ifassen uca řebbsen ten ař tiwecca nnes minzi tuya tewđa-d tmeddit. ⁴Ařas zeg inni iřin awař-a umnen u řqedd n yeryazen yiweđ-d eřařař xemsa ařaf. ⁵Di tiwecca nnes imsar belli imeqqranen nsen d imyaren nsen d imseřmaden nsen n idlisen munen di Urcalim ⁶ak-d Hannan, azeřif n ikehhanen, d Qayafa d Yuřanna d Aliksandir d marra inni tuya d iqqarřen zi řağ n uzeřif n ikehhanen. ⁷Umi ten ssbedden di řwest, sseqsan ten “S man jjeħd niy s man isem i teggim aya?” ⁸Řexdenni inna asen Buřrus iccuren s Arruř Iqeddsen, “A imeqqranen n weydud d imyaren n Israyil! ⁹Mařa ass-a tesseqsam aneř x řxar i itwaggen i ij n umeřruc u s min zi idweř iggenfa, ¹⁰ittxeřř ad tessnem marra kenniw d marra aydud (=cceb) n Israyil belli wanita ibedd ztatwem iřeřř s isem n Yeccu Lmasiř Nnařiri, wenni tšellbem d wenni d issnekkar Arebbi zeg imettinen, aqqa zzayes i imsar man aya. ¹¹D wa d ařru i itwasseřqaren zzaywem, a ibennayen, aqqa d wenni idewřen d azeřif n teymart. ¹²Asenjem war iği s ijjen nneđni minzi war din isem nneđni sadu ujenna i immewcen i iwdan řima ad zzayes nenjem.” ¹³Ařami řrin taryast n Buřrus d Yuřanna uca ufin belli nitni d iwdan iřafiyyen d iqubbaniyyen, aqqa ttbehten uca eřqřen belli nitni tuya-ten ak-d Yeccu. ¹⁴Uca umi řrin bnađem i tuya iggenfan ibedd akisen, war ufin min i řa inin x man aya. ¹⁵U awarni řami ten umaren ad ffyen barra i lmeřkama tameqqrant n Wudayen, mcawaren ak-d wayawya, ¹⁶nnan “Min i řa negg s iwdan-a? Minzi aqqa iban-d mliř i marra imezđay n Urcalim belli řečamet temsar s ufuš nsen, war nzemmar ad tt nenkar. ¹⁷Maca řima war itwabarreř ktar jar weydud, ad ten nessiggwed řima war ttiimin ad ssiwřen uřa ak-d ijj n bnađem di řtwee n isem-a.” ¹⁸Awarni řami xasen-d řayan, weřřan ten mařen war ssiwřen war

sseřmaden ɛemmarš ɛad di ʧtweɛ n isem n Yeccu.¹⁹ Maca Buṭrus d Yuḥanna arrin-d xasen, nnan “Ḥekmem kenniw, ma iḥiqq zi jjihet n Arebbi maḥend ad nseř ktar i kenniw x Arebbi,²⁰ minzi war nzemmar ad neqqim war nessiwř x min nezra u x min nesřa.”²¹ Maca nitni ssggwden ten ɛad ktar, xenni jjin ten ad raḥen, ařmi war ufin min zi ten i ɣa ɛaqben zi ssibbet n iwdan. Minzi marra nitni tuya ssemyaran di Arebbi x min imsaren,²² minzi bna dem i dayes itwagg řeɛramet-a n ugenfi tuya ɣares ktar zi arebein iseggwusa.

Tazağit n řmumenin

²³Awarni řami d asen arxun, ruḥen nitni ɣar inni iğan nsen uca xebbaren ten s marra min d asen nnan arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud.²⁴ Umi sřin aya, ssgaɛeden tmijja nsen ɣar Arebbi s dmam d ijjen, nnan “A Sidi n marra, cek d wenni iggin ajenna d tmurt d řebḥar d marra min dayes,²⁵ cek d wenni innan s uqemmum n uḥenjir amsexxar nnek Dawud

‘Mayemmi ɣewwyen řegnus u mayemmi xarršen iwdan di min ixwan?

²⁶Aqqa kkaren ijeğiden n ddunnit jmie uca imeqqranen munen
đidd n Sidi uřa đidd n Lmasiḥ nnes.’ *Sbh.* 2:1,2

²⁷Minzi s tidett aqqa Hirudus d Buntiyus Bilaṭus d řegnus d weydud n Israyil munen x uḥenjir amsexxar amqeddas nnek Yeccu wenni umi tmeřed²⁸ ĥima ad ggen marra min tuya izwar ineyyec ufu s nnek d cwar nnek ad yiři.²⁹ Řexxu, a Sidi, xzar ɣar usiggwed nsen uca ewc i isemyan nnek ĥima ad ssiwřen s wawař nnek s marra taryast³⁰ am tesswizzded afus nnek i usgenfi u ĥima ad msarent řeɛramat d lmuɛjizat s yisem n aḥenjir amsexxar nnek amqeddas Yeccu.”³¹ Awarni řami kemmřen tazağit, inhezz wemcan i di tuya munen u marra dewřen ccuren s Arruḥ Iqeddsen, ssawařen s wawař n Arebbi s teryast.

Tamesmunt tamezwarut n Lmasiḥ

³²Řyaci n inni yumnen tuya s wuř d řeɛmar d ijjen uca uřa d ijj war iqqar belli min tuya ɣares aqqa i netta weḥdes waha, maca nitni carcen di kuřci jarasen.³³ Tuya imazanen cehhden s ij n jjeḥd imyār x tnukra n Sidi Yeccu uca tiweđ-d nniemet temyār x marra nitni,³⁴ uca war tuyi

jarasen uřa d ijj dayes řexšeš, minzi marra inni ġar iġa iyyaren niy tudrin zznuzan ten uca ttawyen-d ttaman n min zznuzan, ³⁵ssrusan t ġar iđaren n imazanen uca bđan i kuř ijj elahsab min tuġa iħwaj. ³⁶Yusis wenni umi řayan imazanen Barnabas, min ixs ad yini ‘mmis n usfewwej’, netta zi teqbič n Lawi, ixřeđ di Qubrus, ³⁷tuġa ġares ij n iyyar, izzenz it uca yiwi-d tmenyat, issars itent ġar iđaren n imazanen.

Řħukm x Ananias d Saffira

5 ¹Ij n weryaz qqaren as Ananias d temġart nnes Saffira zzenzen ca zeg wagra nsen. ²Netta iksi i yixef nnes zi tmenyat n ttaman n wagra, am tessen temġart nnes, uca yiwi-d ict n tesġart zzayes, issars itt ġar iđaren n imazanen. ³Inna as Buřrus “A Ananias, mayemmi iccur Cciřan uř nnek ħima ad tessxarqed x Arruħ Iqeddsen u ħima ad teksid i yixef nekk zi tmenyat n iyyar? ⁴Maelik war tezzenzed iyyar, ma war ittiři ead nnek, xenni ead umi t tezzenzed, ma war tuġi ttaman nnes ead deg uřus nnek? Min cek ideewen tettedged deg wuř nnek man aya? Aqqa cek war tessxarqed ca x iwdan maca x Arebbi.” ⁵Umi isřa Ananias awař-a iwđa di tmurt, iffeġ as buħbeř uca tedweř tiggwudi temġar x marra inni isřin x man aya. ⁶Kkaren ibřiġen, cefnen t uca ksin t ġar barra, neđřen t. ⁷Xenni, umi edunt eřahař řřata n tsaeetin, tudef-d temġart nnes, war tessin min imsaren. ⁸Yarr-d xas Buřrus “Ini ayi, ma aqqa tezzenzem iyyar s wanect uya?” Tenna as “Wah, s wanect uya.” ⁹Inna as Buřrus “Min kenniw ideewen tettafqem jarawem maħend ad tjarrbem Arruħ n Arebbi? Xzar, aqqa iđaren n yinni ineđřen aryaz nnem ġar tewwart, ad cem ksin barra eawed.” ¹⁰Řexdenni tewđa ġar iđaren nnes uca temmut, udfen-d ibřiġen nni, ufin tt temmut, ksin tt ġar barra uca neđřen tt zzat i weryaz nnes ¹¹Tedweř tiggwudi temġar ġar marra tamesmunt d ġar marra inni isřin man aya.

Řeeřamat d lmuęjizat s ifassen n imazanen

¹²Msarent wařřas n řeeřamat d lmuęjizat jar iwdan s ifassen n imazanen uca marra nitni tuġa munen s wuř d ijjen deg ukulwar n Sulayman ak-d ibilaren. ¹³Maca zeg inni iqqimen war izeim ħed ad kisen igg azeġif, maca iwdan weqqaren ten ařřas. ¹⁴Mmarniyen-d ktar ead ġar inni yumnen di Arebbi, ij n ubarru n yeryazen d temġarin, ¹⁵ařami tuġa

kessin imehřac barra ęar zznaęi, ssrusan ten x qamat d teswit řima xmi i d ęa yas Buřrus balak ad tekk męyr tiři nnes x ijj zżaysen.¹⁶ Ineyru ęawed řęaci zi tneddam i d as-d innden i Urcalim, iwyen-d imehřac d inni itwamarren zi řaryah imengas uca marra gęenfan.

Afekki n Buřrus d Yuřanna zi řehbes

¹⁷Ikkar uzeęif n ikehhanen d marra inni ięan akides, aqqa nitni zi tebridt n Iřaduęiyyen uca dewřen ccuren s řehsed,¹⁸ ssarsen ifassen x imazanen, gęin ten di řehbes n řęens.¹⁹ Maca ij n lmalak n Sidi yarzem tiwwura n řehbes s řiřet, issuffey iten ęar barra, inna²⁰ “Ruřem, xenni tbeddem di taddart iqeddsen, siwřem i weydud s marra awařen n tudart-a.”²¹ Awarni řami sřin aya, udfen ęar taddart iqeddsen ęar řřbeř, bdan sseřmaden. Maca řami d yusa uzeęif n ikehhanen d yinni akis ięan, xenni řayan nitni x lmeřkama tameqqrant *n Wudayen* u x marra imęaren n ayt n Israyil uca ssekken *ixeddamen nsen* ęar řehbes řima ad ten-d awyen.²² Maca imxazniyyen umi d usin, war ten ufin ca di řehbes, ęeqben, xebbaren s man aya,²³ qqaren “Aqqa nufa řehbes ibelle ę mliř u i ęessasen bedden barra ęar tewwura maca umi narzem, war din nufi řed daxeř.”²⁴ Řami isřa umeqqrant *n řeeskar* n taddart iqeddsen d arruyas n ikehhanen awařen-a, iweddar asen min i ęa gęen.²⁵ Uca yusi-d ijjen ixebbar iten, iqqar “Xřar, iryazen inni i teggim di řehbes, aqqa bedden di taddart iqeddsen, sseřmaden iwdan!”²⁶ Řexdenni iruř din řqebřan *n řeeskar* ak-d imxazniyyen, iwyen ten-d, maci s uęiř minzi tuęa gęweden zeg iwdan řima war zżayes ttetwaęejjaren.²⁷ Umi ten-d iwyen, sbedden ten zżat i lmeřkama tameqqrant *n Wudayen*. Isseęsa ten uzeęif n ikehhanen, iqqar²⁸ “Ma war kenniw nweřři mařend war tessęaram s yisem-a, xřar, aqqa kenniw teccurem Urcalim s tyuri nwem, kenniw texsem ad xaney tarrem idammen n bnadem-a.”²⁹ Maca Buřrus d imazanen arrin-d, nnan “Ittxeřř řęaet i Arebbi ktar zi tenni n iwdan.³⁰ Arebbi n řejdud nney issnekkar-d Yeccu wenni tenęim kenniw, tuyrem t x tefrewt.³¹ S ufus nnes afusi aqqa issęa ęeed Arebbi wanita d amęewwad d amsenjem řima ad iwc ttubet d weęfar n ddnub i Israyil.³² Neccin d řechud x man aya uca uřa d Arruř Iqeddsen i yewca Arebbi i inni i d as iřęaan.”³³ Řami sřin aya, haęen ařęas uca bdan ttemcawaren řima ad ten nęen.³⁴ Maca ij n Ufarisi qqaren as Gamaliyal, netta d

amseřmad n ttawrat, wenni tuya itwaweqqar zeg iwdan marra, ikkar-d di lmeħkama tameqqrant n *Wudayen*, yumur ħima ad nedhen imazanen ħar barra i cwayt n řweqt. ³⁵Inna asen “A iryazen n ayt n Israyil, xzarem mliħ min i ħa teggem s iwdan-a.” ³⁶Minzi qbeř ussan-a tuya ikkar Tuddas, inna aqqa netta d ca, řeřqen dayes eřaħař ca n arebea meyya n yeryazen, aqqa nyin t u marra inni tuya t iđeffaren, dewřen twazeĝeen, ikemmeř array nsen. ³⁷Awarni man aya ikkar Yahuda Ajalili deg wussan n uzemmem, indeh awarni as ij n ubarru n iwdan iyewwyen, maca uřa d wa itwahellek uca inni it-id iđfaren, dewřen twazeĝeen. ³⁸Řexxu ad awem iniy, ħdam ixef nwem zeg iwdan-a, jjem ten ad raħen, minzi mařa cwar-a niy řxedmet-a zeg iwdan, xenni ad iqda, ³⁹maca mařa tuya-t zi Arebbi, war tzemmarem ad t tarzem ħima kenniw war tetwafim d inni ittmenyan ak-d Arebbi eawed.” ⁴⁰Xenni ggin as array uca awarni řami d řayan x imazanen ħarsen, hettken ten s urekkuđ, eřmen asen ħima war ssiwiřen s isem n Yeccu, xenni arxun asen. ⁴¹Nitni ruħen zi lmeħkama tameqqrant, farħen řami *ufin belli nitni* twaħesben ad sdaheĝen abehdeř di ttwee n yisem nnes. ⁴²Uca war sbedden ca ad sřemden kuř ass di taddart iqeddsen u di tudrin, barrħen s Yeccu Lmasiħ.

Řixđaret n sebea n yeryazen i tsexxart

6 ¹Řami tuya ktaren imeħđaren ařtas deg wussan nni, aqqa *Udayen* inni ħarsen řħard n Iyunaniyyen eksen Ieibraniyyen minzi tijař nsen farrđen daysent di tsexxart n zžad n kuř ass. ²Teneac n *imazanen* řayan x ubarru n imeħđaren maħend ad munen, nnan “War ieddeř ad nsexxar ttwabeř i *macca* am nettejja deg wawař n Arebbi. ³Xzarem, a awmaten, xđarem sebea n yeryazen zwaywem inni ħar teĝa chadet tecna, ccuren s Arruħ Iqeddsen d tiyit, maħend ad ten nkellef s tmesřact-a. ⁴Maca neccin ad neřbar di tzaĝit u di tsexxart n wawař.” ⁵Iejeb wawař-a i marra řyaci uca nitni ixđaren Stifanus, ij n weryaz iccuren s liman d Arruħ Iqeddsen, xenni Filibbus d Bruxuru d Nikanur d Timun d Barminas d Nikulas ij n umeacar n *Wudayen* zi Antiyuxiya. ⁶Sbedden ten qibač i imazanen uca nitni, awarni řami zzuĝen, ssarsen xasen ifassen nsen. ⁷Tuya awař n Arebbi iggam d řqedd n imeħđaren di Urcalim tuya imeqqar ařtas uca ij n ubarru d ameqqran zeg ikehhanen idweř iřtae i liman.

Uđuf n Stifanus

⁸Stifanus, am tuya iccur s liman d jjehd, tuya ittegg lmuzejizat d řeeřamat mřarent jar iwdan. ⁹Maca ca n yinni iđan zeg usinagug qqaren as *asinagug* n 'iđurriyyen' u ca n Isiriniyyen (=inni iđan zi *Sirini niy Qayrawan*) u ca n Iliksandriyyen (=inni iđan zi *Aliksandriyu*) uřa d ca n inni iđan zi Kilikiya d Asiya, tuya ttqacařen Stifanus. ¹⁰War zemmaren ad eksen tiyt d Arruđ i zi tuya issawař. ¹¹Řexdenni earrnen iryazen mađend ad inin "Aqqa nesřa asen, ssawařen s wawařen iceqqfen di Musa u di Arebbi." ¹²Aqqa ssyewwřen weydud d imyaren n *weydud* d imseřmaden n idlisen uca umi xas-d dduqqzen, tťfen t, nedhen t řar lmeđkama tameqqrant n Wudayen. ¹³Ggin řechud issxarriqen, inni innan "Bnadem-a war issbeddi ad iceqqef deg wemcan-a iqeddsen u di ttawrat, ¹⁴minzi nesřa as iqqar belli Yeccu Nnařiri wanita ad ihdem amcan-a, ad ibeddeř tťbaye i d aney iwca Musa." ¹⁵Marra inni řar iđa řkursi di lmeđkama tameqqrant n Wudayen, umi d as řekkaren s tiťřawin nsen, řrin aymbub nnes amecnaw aymbub n ij n lmalak.

Stifanus ittheddēt Udayen s Arruđ Iqeddsen

7 ¹Azeđif n ikehhanen inna "Ma man aya d tidett?" ²Netta inna "A kenniw, a iryazen, aytma d ibabaten, sřem. Arebbi n ueuđi iđhar i jedditney Ibrahim am tuya ead di Misubutamiya, qbeř mma ad izdey di Ĥaran ³uca netta inna as

*'Ffey zi tmurt nnek u zi řađ nnek, as-d řar ict n tmurt
tenni d ac i řa ssecney.'* Amz. 12:1

⁴Řexdenni iffey zi tmurt n Ikaldaniyyen uca izdey di Ĥaran. Ssenni, awarni řami immut babas, *Arebbi* issmuři it-id řar tmurt-a i di tzeddyem řexxu. ⁵Netta war d as iwci ca dayes řwart uřa d ijj n usurif n uđar, maca iwaed ad as tt iwc d agra i netta u i zzariet nnes awarni as, am war tuyi řares ead mmis. ⁶Issiweř Arebbi ammu belli ad tiři zzariet nnes d inewjiwen deg ict n tmurt teyribt, ad ten arren d isemyan, ad daysen řezzan arebea meyya n iseggwusa. ⁷Uca řgens i d as i řa yiři d isemyan, ad t řasbey, inna Arebbi. Awarni man aya ad ffyen, ad ayi eebden deg wemcan-a. ⁸Netta iwc as řeahd

n wextan. Ammu d iija Ishaq uca ixten it deg wass wiss tmenya uca Ishaq ijj-d Yaεqub, Yaεqub ijj-d tenεac n řejdud imezwura. ⁹Řejdud imezwura ġarren zi Yusef uca zzenzen t di Miřra maca Arebbi tuġa-t akis, ¹⁰issenjem it zi marra řeħřarat nnes, iwc as nniεmet d tiġit qibač i Firεun, ajeġid n Miřra wenni igg it d amđebbar x Miřra u x marra taddart nnes. ¹¹Xenni yusi-d řaz x marra tamurt n Miřra d Kanεan, ict n řeħřart temġar, war ufin řejdud nney min i ġa ccen. ¹²Maca umi isřa Yaεqub belli aqqa din irden di Miřra, issekk řejdud nney din i umur amezwaru. ¹³Deg umur wiss tnayen isseđhar Yusef ixef nnes i aytmas uca Firεun yargeb x řaġ n Yusef. ¹⁴Issekk Yusef, yumur maħend ad d yas babas d marra řaġ nnes, xemsa u sebein n řεmur. ¹⁵Ihwa-d Yaεqub ġar Miřra, immut netta d řejdud nney. ¹⁶Iwyen ten ġar Cakim, ssarsen ten deg wenđeř wenni isġa Ibrahim s ij n ttaman n nnuqart zi ayt n Ĥamur, babas n Cakim. ¹⁷Maca ařami tuġa tegġur ad d taweđ řweqt n řeahd i tuġa iwaεd zzayes Arebbi i Ibrahim, tuġa iggam weydud uca idweř imġar di Miřra ¹⁸ařami d yusa ujeġid nneđni tuġa war issin Yusef. ¹⁹Wanita tuġa istenfæ zi řġens nney uca iyezza x řejdud nney, itteġġ xasen bessif maħend ad nđaren iseyman nsen ġima war ttġimin ad ddaren. ²⁰Di řweqt nni ixřeq-d Musa, tuġa dayes aźri imġar qibač Arebbi. Sseyment t di taddart n babas teřt n iyuren. ²¹Řami itwammendār, teksi t d mmis yeġis n Firεun, tesseyem it d mmis i yixef nnes. ²²Itwassġar Musa di marra tiġit n Imiřriyyen uca tuġa ittqedda x wawař u x min tuġa itteġġ. ²³Ařami ġares idweř arebein n iseggwusa, iđar-d xas deg wuř nnes maħend ad yarzu aytmas n ayt n Israyil. ²⁴Umi izra ijjen *zeg aytmas* itwađřem, iřřar xas, intaqem wenni tuġa itwađeřmen uca inġa Amiřri. ²⁵Ittġiř as, belli tawmat nnes ad fehmen aqqa Arebbi ad asen iwc asenjem s ufus nnes, maca nitni war fhimen. ²⁶Deg wass wiss tnayen iđhar asen-d, řami tuġa ttmenġan, iεřem asen maħend ad messeřraħen, iqqar “A iryazen, kenniw d awmaten, mayemmi tεeddam ijjen x wenneđni?” ²⁷Wenni tuġa itteeddan x umġarreb nnes, iεarn it, inna

‘Wi cek iggin xaney d řqađi?’

²⁸*Ma tεxed ad ayi tenyed*

am mammec tenyid iđennađ Amiřri?’ Ufġ. 2:14

²⁹Yarweř Musa di ssibbet n wawař-a uca idweř d anewjiw di tmurt n Midiyan mani d yejja tnayen iħenjiren. ³⁰Umi edun arebein n iseggwusa, iban as-d ij n lmalak n Arebbi di řexřa n wedrar n Sinayi di tmesi itteħduduęen di tabya. ³¹Umi iřra Musa man aya, ittebhet s min iřra, iruħ din ħima ad yarzu x man aya, xenni tusi-d yares tmija n Arebbi.

³²*Necc d Arebbi n řejdud nnek Ibrahim,
Arebbi n Iřaq u Arebbi n Yaęqub.* Ufř. 3:6,15

Ibda Musa ittarjiji ařtas, war izeim ad dayes ixřar. ³³Inna as Arebbi

*‘Kkes sandaliyat nnek zeg idaren nnek,
minzi amcan mani tbedded d tamurt tqeddes.*

³⁴*Aqqa zřiy ayezzi n weydud inu di Miřra uca sřiy i uzeħħar nsen,
đarey-d ħima ad ten ssnejmey. Uca řexxu, as-d da,
ad d cek ssekkey yar Miřra.* Ufř. 3:5-10

³⁵Musa wanita, wenni nkaren nitni umi nnan ‘Wi cek iggin xaney d arrays d řqađi?’, wanita issekk it Arebbi d arrays d amsellek s ufus n lmalak wenni d as-d idħaren di tabya. ³⁶Wanita issuffey iten zi Miřra am igga lmuęjizat d řeřřamat di tmurt n Miřra u di řebħar azeggway u di řexřa řmijař n arebein n iseggwusa. ³⁷Wa d Musa wenni innan i ayt n Israyil

*‘Sidi Arebbi nwem ad awem-d yejj ij n umkacaf zi tawmat nwem,
i netta umi i ya tesřam.’* Tiř. 18:15

³⁸Wanita tuya-t di tmesmunt n řgens di řexřa ak-d lmalak wenni tuya akis issawařen x wedrar n Sinayi uřa ak-d řejdud nney. Aqqa netta tuya itteřteř awařen iddaren ħima ad aney ten yewc. ³⁹Řejdud nney war xsen ad as řtaęen maca sstewwjen t xasen uca uřawen nsen eęqben yar Miřra. ⁴⁰Nnan i Harun

*‘Egg aney irebbiten inni d aney i ya izwaren minzi Musa wanita
wenni i d aney igewwden zi tmurt n Miřra,
war nessin min d as imsaren.’* Ufř. 32:1,23

⁴¹Ggin ij n uyenduz deg wussan nni uca ssgæeden tayaršt i lašnam, farħen s min ggin ifassen nsen. ⁴²Arebbi iwca asen s weerur uca yarr iten ad eebden řæskar n ujenna amecnaw mammec tuğa tura deg wedlis n imkacafen

‘Ma tiwyem ayi-d zeema tiyaršin d ššdaqi arebein n iseggwusa di řexřa, a taddart n Israyil?’

⁴³Iwa aqqa ead teksim aqıđun n Mulux d itri n arebbi nwem Rimfan u tšawar i teggim ħima ad tent tæbdem.

Necc ad kenniw gewwdey ayirin qaæ i Babilun.’ Ams. 5:25-27

⁴⁴Aqıđun iqeddsen n chadet tuğa-t ak-d řejdud nney di řexřa am mammec tuğa yumur netta wenni innan i Musa maħend ad t igg x umedya i izra. ⁴⁵Řejdud nney eawed ksin t u nitni ak-d Yucuwa ssidfen t di min iğan yar řegnus, inni issuffey iten Arebbi qibač i uyembub n řejdud nney ař wussan n Dawud. ⁴⁶Wanita yufa nniemet yar Arebbi uca ittar as ad yaf ict n tzeddiyt i Arebbi n Yæqub. ⁴⁷Maca Sulayman d netta ibnan as taddart. ⁴⁸Maca wenni ieuġen x marra min iğan war izeddey di tudrin iqeddsen i itwaggen s ifassen am mammec iqqar umkacaf

⁴⁹Ajenna d řæarc inu u tmurt d tanebdat i iđaren inu.

*Man taddart i d ayi i ya tebnam, iqqar Sidi,
u man amcan i iğan n arraħet inu?*

⁵⁰Ma war iggi ufus inu man aya marra?’ Ica. 66:1-2

⁵¹A kenniw inni iqešen d inni war itwaxetnen s wuř d imezzuyen, řebda tettemeāram x Arruħ Iqeddsen amecnaw řejdud nwem ammu uřa d kenniw. ⁵²Man wen zeg imkacafen war t marrten řejdud nwem? Nitni nyin inni izwaren ttbarħen x twasit n Umseggad i zi d tdewřem kenniw řexxu d imyedđaren d iqettařen nnes, ⁵³kenniw inni iksin ttawrat s ufus n lmalakat maca war dayes tetřifem.”

Udayen ttħejjaren Stifanus

⁵⁴Umi sřin aya, itwaqešš wuř nsen, yežžen tiymas nsen řares. ⁵⁵Maca netta, am tuğa iccur s Arruħ Iqeddsen, ikessi tiřawin nnes yar

ujenna, izra aeuĝi n Arebbi d Yeccu ibedd yar yeffus n Arebbi. ⁵⁶Inna “Xzar, ttwařiy ijenwan arezmen d Mmis n bnadem ibedd yar yeffus n Arebbi.” ⁵⁷Maca nitni, am syuyyun s ict n tmijja d tameqqrant, qqnen imejjan nsen uca hejmen xas s dmam d ijjen. ⁵⁸Ssuffyĝen t barra i tendint, bdan ttĕjjaren t u řechud kkessin arruđ nsen yar idaren n ij n ubřiy qqaren as Cawul. ⁵⁹Tuĝa ttĕjjaren Stifanus am ittřaya, iqqar “A Sidi, řťef arruĝ inu.” ⁶⁰Xenni iwđa x *ifadden nnes* uca isyuy s ict n tmijja tejhed “A Sidi war d asen ttĕasab ddnub-a!” Awarni řami inna aya, immut.

Cawul ittdarrec x tmesmunt n Lmasiĝ

8 ¹Tuĝa Cawul yarđa x řmewt nnes. Deg wussan nni temsar ict n řehřart temĝar x tmesmunt di Urcalim u marra twazeĝĝen yar jwayeh n Yahudiyya d Samariya, myir imazanen. ²Ca n yeryazen idiyaniyyen arbun Stifanus ĝar wenđeř uca ggin xas ij n wecđan ameqqran. ³Maca Cawul tuĝa ittareddeĝ tamesmunt xmi ittadeř yar tudrin, ittjarra iryazen d temĝarin uca ineddeh iten ĝar řehřes.

Filibbus ittbeccar di tendint n Samariya

⁴Inni itwazeĝĝen tuĝa gguren, ttenđĝen, ttbarrĝen s wawař n řexbar ařebĝan. ⁵Ihwa-d Filibbus ĝar tendint n Samariya, ibarreĝ iten s Lmasiĝ. ⁶Tuĝa řĝaci iřťef di min itwannan zi Filibbus s wuř d ijjen am sřin u řrin řeřamat i igga. ⁷Minzi zeg wařtas n yinni i di iĝa řaryahat imengas ffyĝen zzaysen ina, syuyyun s tmijja tameqqrant uca ařtas n inedbařen d iqeđaĝen twassgenfan. ⁸Tuĝa din ict n řefraĝet temĝar di tendint nni. ⁹Ařtas zeg wami tuĝa din di tendint *nmi* ij n weryaz qqaren as Simean, tuĝa ittsehřar, issttebhet řgens n Samariya am iqqar x yixef nnes aqqa netta d ca. ¹⁰Marra sřin ĝares s umezyan s umeqqran, nnan “Wanita d jjeĝd imĝaren n Arebbi.” ¹¹Đfaren t s minzi netta tuĝa issarjef iten s sřur nnes ařtas zeg wami. ¹²Maca umi yumnen di Filibbus wenni tuĝa ittbarreĝ s řexbar ařebĝan n tgeldit n Arebbi u s yisem n Yeccu Lmasiĝ, xenni twassyęđřen nitni, iryazen uřa d timĝarin. ¹³Simean s yixef nnes eawed yumen u awarni řami itwasseyđeř, iqqim iđeffar Filibbus řebda, tuĝa ittebhet ařtas řami izra řeřjayeb d řeřamat imĝaren i imsaren. ¹⁴Umi sřin imazanen inni iĝan di

Urcalim belli Samariya teqbeř awař n Arebbi, ssekken ęarsen Buřrus d Yuęanna, ¹⁵inni, umi d hwan ęarsen, zzuęen asen ęima ad ęęfen Arruę Iqeddsen, ¹⁶minzi netta tuęa ęad war d yusi x uřa d ijj zזaysen, tuęa twassęeđšen waha s yisem n Sidi Yeccu. ¹⁷Xenni ssarsen xasen ifassen uca nitni ęęfen Arruę Iqeddsen. ¹⁸Umi ięra Simean belli s usarsi n ifassen n imazanen immewc asen Arruę Iqeddsen, xenni ixs ad d asen iwc tmenyat, ¹⁹inna “Ewc ayi i necc ęawed řřultęa-ya ęima man wen mma x i ęa ssarseę afus inu ad iqbeř Arruę Iqeddsen.” ²⁰Inna as Buřrus “Ad teteęęa nnuqart nnek akik, minzi ittyiř ac ad tkesbed nniemet n Arebbi s tmenyat. ²¹War ęarek bu tesęart uřa d ca deg wawař-a minzi uř nnek war ięi isegged zזat i Arebbi. ²²Tub zi tuęeffna nnek uca ttar i Arebbi maęend ad xak itwayřar uxarrař-a n wuř nnek, ²³minzi ttwařiy aqqa cek deg ict n ‘xull’ (=aęrir amarzag aęęas) u deg ij n uceddi n min war iseggeden.” ²⁴Yarr-d Simean, inna “Ttarem i Arebbi xafi ęima war d ittis xafi ca zi min tennam.” ²⁵Xenni nitni, awarni řami ceħden u ssiwřen s wawař n Arebbi, ęeqben ęar Urcalim uca barręen s řexbar aęebęan deg waęęas n ředcur n Isamariyyen.

Aseyđas n řewzir n Itiyubiya

²⁶Uca ij n lmalak n Sidi issiweř ak-d Filibbus, inna “Kkar, truęed ęar ljanub deg webrid i d ihwan zi Urcalim ęar Yazza i ięan di řexřa.” ²⁷Ikkar iruę. Xęar, aqqa din ij n weryaz zi Itiyubiya, tuęa-t d ij n weryaz umi deqfen, aqqa-t d řewzir n tgeldit n Kandaki, tajeęidit n Itiyubiya, tuęa-t x marra řeknuz nnes, tuęa yusi-d ęar Urcalim ęima ad *din* iębed. ²⁸Ięqeb-d, iqqim x ukarru nnes, tuęa iqqar *deg wedlis* n umkacaf Icaęya. ²⁹Inna Arruę i Filibbus “Zid, tmuned ak-d ukarru-ya.” ³⁰Yuzzeř-d ęares Filibbus, isřa as iqqar *zeg wedlis* n umkacaf Icaęya, inna “Ma tfehmed min teqqared?” ³¹Inna as “Mammec izemmar mařa war din ęed i d ayi i ęa isseřfemen?” Uca ittar zi Filibbus maęend ad yenya uca ad kis iqqim. ³²Udem i tuęa iqqar *zeg wedlis* d wa

“Amecnaw ij n icarri itwandeħ ęar řgurnet ęima ad zזayes ęarřen,
amecnaw izmar ignun qibač i wenni d as ięasen,
war yarzim ca aqemmun nnes.

³³*Deg useħqar nnes itwakkes xas řħukm.*

Wi i ya iεawden x jjiř nnes?

Minzi tudart nnes ad tetwakkes zi tmurt.” Ica. 53:7-8

³⁴Yarr-d řewzir x Filibbus, inna “Ttettarey zzayek x wi xef issawař umkacaf man aya, ma x yixef nnes niy x ijjen nneđni?” ³⁵Yarzem Filibbus aqemmum nnes, uca, umi ibda zeg wawař nni, ibarreħ as s Yeccu. ³⁶Am tuya gguren nitni deg webrid, iwđen yar ca n waman. Inna řewzir “Xzar, aqqa din aman. Min d ayi i ya imenεen maħend ad twassyedşey?” ³⁷Inna Filibbus “Mařa tumned s wuř nnek marra, tħeġeř!” Uca netta yarr-d, inna “Umney belli Yeccu Lmasiħ d mmis n Arebbi.” ³⁸Yumur ad ibedd ukarru, hwan deg waman Filibbus d řewzir jmie uca isseyđeş it. ³⁹Ařami d gaεden zeg waman, ixđef Arruħ n Sidi Filibbus uca řewzir war t izri ead, minzi netta iruħ deg webrid nnes s řefraħet. ⁴⁰Maca Filibbus itwaf di Azutu uca ibda ittcuqqa di tmurt, ittbarreħ s řexbar aşebħan i marra tineddam ařami d yiweđ yar Qayşariya.

Cawul deg webrid yar Dimacq

9 ¹U Cawul, am tuya ead ittşuđ s uεeddi d řmewt đidd n imeħđaren n Sidi, iruħ yar uzeġif n ikehhanen, ²ittar zzayes tibratin yar Dimacq i isinagugen *inni din iřan*, maħend, mařa yufa ca n inni iđeffaren abrid *nni*, iryazen niy timyarin, ad ten-d indeh yar Urcalim. ³Řami *din* iruħ, imsar, am tuya ittqarrab yar Dimacq, tenneđ as-d deyya ict n tfawt zeg ujenna. ⁴Iwđa yar tmurt, xenni isřa ict n tmijja teqqar as “Cawul, Cawul mayemmi d xafi tdarrced?” ⁵Inna “Min teenid cek, a Sidi?” Inna as Sidi “Necc d Yeccu wenni x tdarrced. Iqseħ xak ad tεeřsed x tyarsa.” ⁶Uca netta, am tuya ittarjiji u ittħeyyar, inna “A Sidi, min tεesed ad ggey?” Inna as Sidi “Kkar, tudfed yar tendint, ad ac itwanna min ittxeşş ad tegged!” ⁷Uca iryazen inni kis isafaren, bedden ttbehten. Nitni sřin tmijja, maca war řrin ħed. ⁸Ikkar Cawul zi tmurt uca řami yarzem tiřřawin nnes, war izri ħed u nitni gewwden t zeg ufus uca nedhen t yar Dimacq. ⁹Řřata n wussan tuya war ittwiři, war icci, war iswi. ¹⁰Tuya *din* di Dimacq ij n umehđar qqaren as Ananiyas. Uca Sidi inna as deg ij n řewħiy “A Ananiyas!” Inna as “Aqqa-yi danita, a Sidi!”

¹¹Inna as Sidi “Kkar, truħed Ƨar webrid umi qqaren ‘abrid isseggden’, xenni di taddart n Yahuda, seqsa x ij n weryaz zi Tarsus, qqaren as Cawul, xzar, aqqa ittzaġa, ¹²yusi-d Ƨares deg ij n řewħiy, aqqa ij n weryaz qqaren as Ananias yudef-d uca issars xas afus nnes ħima ad idweř ittwařa Ƨawed.” ¹³Yarr-d Ananias “A Sidi, aqqa sřiy zeg wařas n *iwdan* x weryaz-a meċař d řƧar i igga deg imqeddasen nnek di Urcalim. ¹⁴Aqqa da Ƨares ttesriħ zeg *upezdis* n arruyas n ikehhanen maħend ad iħebbes marra inni ittřayan x yisem nnek.” ¹⁵Maca Sidi inna as “Ruħ minzi wa aqqa-t Ƨari d řqecet itwaxdaren ħima ad issiweđ isem inu Ƨar řegnus u zzat i ijeġiden u Ƨar tarwa n Israyil, ¹⁶minzi ad as ssecney meċař ittxeřš i Ƨa iweddeb di řtwee n yisem inu.” ¹⁷Iruħ Ananias, yudef di taddart, issars xas afus nnes, inna “A uma Cawul, aqqa Sidi, Yeccu wenni d ac-d iđharen deg webrid i zi d tusid, issekk ayi-d ħima ad tettwařid Ƨawed uca ad tetwaccured s Arruħ Iqeddsen.” ¹⁸Řexdenni deg wemcan tewđa-d zi titřawin nnes ca amecnaw taqçurt uca idweř ittwařa Ƨawed, ikkar uca itwasseyđeř.

Cawul ibda ittbeccar di Dimacq

¹⁹Umi icca, imħeđ. Iqqim Cawul ca n wussan ak-d imeħdaren di Dimacq, ²⁰řexdenni ibda ittbarreħ s Lmasiħ deg isinagugen, belli netta d mmis n Arebbi. ²¹Marra inni tuƧa ittessran, ttbehten, nnan “Ma war iġi d wanita i tuƧa ittareddġen inni tuƧa ittřayan s yisem-a di Urcalim, *ma war iġi* d wenni i d yusin da maħend ad ten icarf u ad ten igewwed Ƨar arruyas n ikehhanen?” ²²Maca Cawul tuƧa yarenni di jjeħd, issdehhac Udayen inni izeddyen di Dimacq am ten isseqnee belli wa d Lmasiħ. ²³Umi Ƨdun ařas n wussan, mcawaren Wudayen ħima ad t nřen. ²⁴Maca Cawul yargeb x nneyyet nsen. Nitni tuƧa ħeřtan tiwwura, s uziř uřa s ġiřet ħima ad t nřen. ²⁵Maca imeħdaren nnes ksin t s ġiřet, ssehwan t zi řħid am t ggin deg ict n tsuġet.

Cawul di Urcalim

²⁶Umi d yusa Cawul Ƨar Urcalim, yarzu ad imun ak-d imeħdaren, maca marra ggweden zzayes, war ttiqqen ca belli netta d amehđar. ²⁷Maca Barnabas iksi t Ƨares uca indeh it Ƨar imazanen uca netta ixebbar iten mammec iřra Sidi deg webrid u mammec kis issiweř u mammec tuƧa ittbarreħ s yisem n Yeccu s teryast di Dimacq. ²⁸TuƧa

iqqim ittadef itteffey akidsen di Urcalim²⁹ uca ittbarreḥ s isem n Sidi s teryast, issawař ittqacaḥ ak-d Wudayen inni issawařen s tyunanit maca nitni arzun ad t nyen.³⁰ Umi ssnen tawmat man aya, nedhen t ɣar Qaysariya uca sekken t ɣar Tarsus.³¹ Maca timesmunin di marra Yahudiyya d Ljalil d Samariya tuɣa daysent řehna, twabnant *di liman*, ggurent di tiggwudi n Sidi d ufewwej zi Arruḥ Iqeddsen, dewřent mɣarent.

Asgenfi n Iniyas

³²Řami inned Buřrus di marra jwayeh, imsar iruḥ ɣar imqeddasen inni izeddyen di Lidda.³³ Yufa din ij n bna dem isem nnes Iniyas, teedu xas tmenya n iseggwusa u netta izzeř di qama, tuɣa-t d anedbař.³⁴ Inna as Buřrus “A Iniyas! Yeccu Lmasiḥ ad cek issgenfa. Kkar, tessud i ixef nnek!” řexdenni ikkar deɣya.³⁵ Uca ɣrin t marra imezday n Lidda d Sarun uca tuben ɣar Sidi.

Asnekkar n Tabita zi řmewt

³⁶Tuɣa di Yaffa ict n tmeḥđart qqaren as Tabita, isem wanita ixs ad yini ‘Durka’ (=yazala). Ta tuɣa teccur s řexdayem tiřebħanin u s řřdaqi i tuɣa tetticc.³⁷ Deg wussan nni tehřec uca temmut uca awarni řami tt ssirden, ssarsen tt di tyurfet.³⁸ Am tuɣa Lidda tudes Yaffa ssekken imeḥđaren, umi sřin belli Buřrus aqqa-t din, tnayen n yeryazen ħima ad zzayes ttaren maħend war ittetřtař ad ɣarsen-d yeedu.³⁹ Ikkar Buřrus, yuyur akisen. Řami d yiweđ, nedhen t ɣar tyurfet sennej. Beddent-id ɣares marra tijař, runt, sscanent as tcamirat d ijeğaben i tuɣa tettegg Durka ařami tuɣa-tt ead akisent.⁴⁰ Maca Buřrus issuffey itent marra ɣar barra, isjed uca izzuğ. Řami d inneqřeb, izra arrimet, inna “Tabita, kkar!” Nettat tarzem tiřřawin nnes uca řami tezra Buřrus, teqqim.⁴¹ Isswized ɣares afus nnes uca issnekkar itt-id, xenni iřaya x imqeddasen d tijař, isscen asen tt, belli aqqa teddar.⁴² Iffey-d řexbar-a ɣar Yaffa marra uca ařtas idewřen umnen di Sidi.⁴³ Uca iqqim ca n wussan di Yaffa ɣar ij n weryaz wenni tuɣa ieeddeř iřmawen, qqaren as Simean.

Buṭrus d řqebṭan arumani Kurniliyus

10 ¹Tuṭa di Qayṣariya ij n weryaz isem nnes Kurniliyus, aqqa-t d řqebṭan x meyya n řkumpaniyyet umi qqaren “Aṭalyan”. ²Netta tuṭa ittweqqar u itteggwed Arebbi ak-d aytbab n taddart nnes marra, itticc aṭṭas n řṣṣdaq i iwdan uca ikessi s řmeeruf i Arebbi řebda. ³Wa izra nican deg ij n řewḥiy, tasaæeet tuṭa-tt eřaḥař d wiss tesaa n uziř, aqqa ij n lmalak zi Arebbi yudef-d řares, inna as “A Kurniliyus!” ⁴Umi dayes inḍar tiṭṭawin nnes, igggwed netta aṭṭas, inna “Min din, a Sidi?” U netta inna as “Tizaḡitin nnek d řṣṣdaq i nnek iwḍent řar řiḍaret n Arebbi. ⁵Uca řexxu, ssekk iryazen řar Yaffa, tearded x Simean wenni umi qqaren eawed Buṭrus. ⁶Aqqa netta yarzef řar Simean, wenni iæddřen iřmawen, wenni řar iḡa taddart řar řebḥar. Wa ad ac yini min ittxeřřan ad tegged.” ⁷Umi iruḥ lmalak wenni tuṭa issawařen ak-d Kurniliyus, iřaya netta x tnayen zeg ixeddamen nnes u eawed x ij n ueskari itteggweden Arebbi, inni tuṭa akis řebda. ⁸Awarni řami ten ixebbar x kuřci, issekk iten řar Yaffa. ⁹Xenni tiwecca nnes, am tuṭa-ten deg webrid ttqarraben řar tendint, iḡaæeed Buṭrus x tzeqqa, řima ad izzaḡ. Tasaæeet tuṭa-tt eřaḥař wiss setta. ¹⁰Iḡuz aṭṭas uca tuṭa immezri ad icc, uca, am tuṭa d as ssewjaden, iwyi t řewḥiy. ¹¹Izra ajenna yarzem uca ict n řqecæet amecnaw ict n tecḍaḍt n tcuqquet tameqqrant zi řqeṭṭan ifsusen i itwaṭṭfen zi arebea n tyemmura nnes, tetwassehwa-d řar tmurt. ¹²Tuṭa dayes marra lḡayawanat n tmurt s arebea n iḍaren d řewḥuc d lḡayawanat inni ittbueen x tmurt d ijḍaḍ n ujenna. ¹³Tusi-d ict n tmijja teqqar as-d “Kkar, a Buṭrus, řarř, tecced.” ¹⁴Maca Buṭrus inna “Lla a Sidi, war ccii řemmarř min war iḡeḡřen uřa min war izdigen.” ¹⁵Tmijja tusi-d řares tawařa nneḍnit teqqar “Min issizdeg Arebbi, war d t tettarrid ca cek d řeḥram.” ¹⁶Man aya imsar řřata n imuřen, xenni itwassgæeet řqecæet eawed řar ujenna. ¹⁷Am tuṭa Buṭrus ead ittxarrař deg yixef nnes min ix s ad yini řewḥiy i izra, xzar, tnayen n yeryazen inni d itwassekken zi Kurniliyus, bedden-d řar tewwart awarni řami sseqsan x taddart n Simean. ¹⁸Řami řayan x yijjen, sseqsan, ma Simean umi ttkenan Buṭrus aqqa-t di taddart? ¹⁹Umi tuṭa Buṭrus ead ittxarrař di řewḥiy i izra, inna as Arruḥ “Xzar, aqqa da řřata n yeryazen arezzun xak. ²⁰Kkar, tehwi-d, ruḥ akidsen nnebřa mma ad tcekked di ca, minzi d necc i ten-d issekken.” ²¹Ihwa

Buṭrus ɣar yeryazen inni ɣares-d issekk Kurniliyus, inna “Xzar, aqqa d necc wenni i xef tarezzum. Min ɣar d tusim da?”²²Nnan as “Aqqa Kurniliyus, řqebṭan x meyya wenni d ij n weryaz isegged itteggwed Arebbi, wenni i xef cehhden mliḥ Wudayen zi řgens marra, ij n lmalak iqeddsen tuɣa ičrem as deg ij n řewḥiy zi Arebbi maḥend ad cek iearḍ ɣar taddart nnes, ad zzayek iseř awařen.”²³Issidef iten ɣar daxeř, iggi ten d inewjiwen. Tiwecca nnes iffey Buṭrus akidsen d ca n tawmat inni iğan zi Yaffa, ruḥen akis.²⁴Farwecca iwḍen ɣar Qayşariya. Kurniliyus tuɣa ittraja ten, iearḍ-d x řehbab nnes u x ca n imeddukař i t-id yudsen maḥend ad munen.²⁵Umi yudef Buṭrus, iřqa t-id Kurniliyus, iwḍa as ɣar iḍaren uca isjed as.²⁶Issekkar it Buṭrus, inna as “Kkar, aqqa uřa d necc d bna dem!”²⁷Am kides issawař, yudef uca yufa din aṭṭas munen.²⁸Inna asen “Kenniw tessnem aqqa war iḥeđer x weryaz Uday ad imun ak-d ij n ubarrani niy ad ɣares-d iqarreb. Maca Arebbi isscen ayi belli war icuwwar ad řayiy uřa x ijj n bna dem d řehram niy d amengus.²⁹X uyenni usiy-d eawed da nnebřa mma ad cekkey di ca umi dayi tearded. Řexxu sseqsiy cek, mayemmi xafi-d tearded?”³⁰Inna as Kurniliyus “Arebea n wussan zeg wami tuɣa zummey ař tsæeet-a uca di tsæeet wiss tesa tuɣa ttzağiy di taddart inu. U xzar, ij n weryaz ibedd-d qibač inu s warruḍ ittceeciēen,³¹inna ‘A Kurniliyus, tazağit nnek tetwaseř d řşdaqi nnek iwḍent ɣar řiḍaret n Arebbi.³²Sekk ɣar Yaffa, tearded x Simean wenni umi ttkennan Buṭrus, aqqa netta d anewjiw di taddart n Simean, wenni ieeddřen iřmawen, tenni ɣar řebḥar. Aqqa netta, meřmi mma yusi-d da, ad kik issiweř.³³X uyenni ssekkey-d ɣarek řexdenni u cek aqqa teggid mliḥ umi tusi-d da. Neccin marra i da neğa qibač i Arebbi ḥima ad nseř marra min zi cek yumur Arebbi.”

Arruḥ Iqeddsen ad d ihwa uřa x marra inni iğan zi řegnus

³⁴Yarzem Buṭrus aqemmum nnes uca inna “S tidett ufiy belli Arebbi war ittegg ca řfarz jar iwdan.³⁵Maca wenni t itteggweden d wenni itteggen tasegda zi kuř řgens, aqqa netta yarḍa xas.³⁶Awař i issekk ɣar ayt n Israyil maḥend ad ibarreḥ s řexbar ašebḥan n řehna s yisem n Yeccu Lmasiḥ, ‘wanita d Sidi n marra’,³⁷aqqa tessnem řexbar i d iffyen di marra Yahudiyya i d ibdan zi Ljalil awarni aseɣḍař i zi tuɣa ittbarreḥ Yuḥanna,³⁸řexbar zi jjihet n Yeccu Nnařiri, mammec t

idhen Arebbi s Arruḥ Iqeddsen u s jjehd, wenni issara tamurt, igga řxar, issgenfa marra inni itwayezzan zeg ibřiš minzi Arebbi tuya-t akis. ³⁹Neccin d řechud s marra min igga di tmurt n Wudayen uřa di Urcalim. Aqqa nyin t, uyren t x teḥnact. ⁴⁰Wa issnekkar it-id Arebbi deg wass wiss řřata uca ejj it ad d iđhar, ⁴¹maci i marra iwdan maca i řechud inni izwar ixđar iten Arebbi, i neccin inni akis iccin iswin awarni řami d itwassnekkar zeg imettinen. ⁴²Iweřřa aney ad nbarreḥ i iwdan, ad neched aqqa d netta i igga Arebbi d řqađi x inni iddaren d x inni immuten. ⁴³Cehhden xas marra imkacafen, belli kuř ijjen wenni zzayes i ya yamnen, ad as itwayfar ddnub nnes s yisem nnes.” ⁴⁴Am tuya Buřrus issawař ead, iwđa-d Arruḥ Iqeddsen x marra inni tuya ittesřan i awař. ⁴⁵Ttbehten řmumenin inni itwaxetnen inni i d yusin ak-d Buřrus, umi tamewci n Arruḥ Iqeddsen itwafarrey eawed x yinni iđan zi řegnus. ⁴⁶Minzi tuya ten ttesřan ssawařen s iřsawen, ssmeyřaran di Arebbi. Řexdenni yarr-d Buřrus ⁴⁷“Ma izemmar ḥed ad iqđee aman maḥend war twasseyđiřen ina, inni iqebřen Arruḥ Iqeddsen amecnaw neccin?” ⁴⁸Xenni yumur ad ten sseyđřen s isem n Sidi. Awarni uya ttaren zzayes ad iqqim ca n wissan.

Agraw n imazanen di Urcalim x řmumenin zi řegnus

11 ¹Imazanen d tawmat inni iđan di Yahudiyya sřin belli uřa d řegnus tťfen deg wawař n Arebbi. ²Ařami igaeēed Buřrus řar Urcalim, qaçen akis inni iđan zeg tebridt n wextan, ³nnan “Aqqa cek tudfed řar iwdan i war itwaxetnen uca teccid akidsen.” ⁴Maca Buřrus ibda ad asen iēawed s uradduf, inna ⁵“Nec tuya-yi di tendint n Yaffa ttzađiy uca zřiy, řami d řari yusa řewḥiy, ict n řqecet amecnaw tacđadt n tcuqqet tameqqrant itwatťfen zi arebea n tyemmura nnes tetwassehwa-d, tiweđ-d řari. ⁶Řami dayes xzarey mliḥ, fetney uca zřiy lḥayawanat n tmurt s arebea n iđaren d řewḥuc d lḥayawanat inni ittbuēen x tmurt d ijđad n ujenna. ⁷Sřiy awarni ayi ict n tmijja, tenna ayi ‘Kkar, a Buřrus, řarř, tecced.’ ⁸Maca necc nniy ‘Lla, a Sidi, eemmarř war yudif ead řar uqemmum inu min war iḥeđřen uřa min war izdigen.’ ⁹Tarr-d xafi tmijja zeg ujenna eawed ‘Min issizdeg Arebbi, war d t tettarrid ca cek d řeḥram.’ ¹⁰Man aya imsar řřata n imuren, xenni itwassgaeēed marra eawed řar ujenna. ¹¹U xzar, řexdenni bedden din řřata

n yeryazen ztat i taddart mani d ayi tuya, inni d itwassekken zi Qayšariya. ¹²Inna ayi Arruḥ aqqa ittxešš ad kisen raheḡ nnebṛa mma ad cekkey. Xenni truḥ akidi eawed tawmat-a s setta uca nudef ḡar taddart n weryaz *nmi*. ¹³Uca netta issargeb aneḡ mammec iḡra ij n lmalak i d as ibedden di taddart nnes, inna as ‘Sekk iryazen ḡar Yaffa, tearded x Simean wenni umi tkennan Buṭrus. ¹⁴Netta ad ac issiwešš awašen i zi i ḡa tetwassnejmed, cek d marra taddart nnek.’ ¹⁵Umi bdiy ad ssiwreḡ, ihwa-d Arruḥ Iqeddsen xasen am mammec xaney-d ihwa eawed ḡar umezwaru. ¹⁶Uca fekkareḡ-d awaš n Sidi, mammec inna ‘Yuḡanna tuya isseyḡaš s waman maca kenniw ad twassyedšsem s Arruḥ Iqeddsen.’ ¹⁷Maṛa Arebbi iwc asen *tamewci n Arruḥ Iqeddsen* i nitni nican am mammec i d aneḡ tt iwca i neccin inni yumnen di Sidi Yeccu Lmasiḡ, xenni min eniḡ necc maḡend ad sšbeddeḡ Arebbi?” ¹⁸Umi sšin man aya, hedden, ssemyaren Arebbi, nnan “I xenni, Arebbi iwca uṛa i řegnus maḡend ad tuben i tudart.”

Tamesmunt n Lmasiḡ di Antiyuxiya

¹⁹Inni itwazeḡeḡen zi ssibbet n řeḡšart i imsaren s ssibbet n Stifanus, ḡwan ḡar Finiqiya d Qubrus d Antiyuxiya am war ssiwiřen ak-d ḡed s wawaš myir ak-d Wudayen waha. ²⁰Tuḡa din jarasen ca n yeryazen i iḡan zi Qubrus d Qayrawan inni, aṛami d usin ḡar Antiyuxiya, tuḡa issawašen ak-d Wudayen inni tuḡa ḡarsen řḡard n Iyunaniyyen, barrḡen asen s Sidi Yeccu. ²¹Tuḡa afus n Sidi akidsen uca ij n ubarru d ameqqran yumen, dewřen tuben ḡar Sidi. ²²Ikk-d řexbar xasen x imezzuyen n tmesmunt di Urcalim. Nitni ssekken Barnabas ḡima ad iḡwa tamurt aš Antiyuxiya. ²³Aṛami d yiweḡ *din*, iḡra nniemet n Arebbi, ifarḡ uca iešem asen marra ḡima ad qqimen tcebbaren di Sidi elašab nneyyet n wuř *nsen*. ²⁴Minzi tuḡa-t d aryaz isegged iccur s Arruḥ Iqeddsen d liman uca ij n ubarru d ameqqran *n iwdan* immarni-d ḡar Sidi. ²⁵Xenni iruḡ ḡar Tarsus ḡima ad yarzu x Cawul ²⁶uca aṛami t yufa, yusi-d zzayes ḡar Antiyuxiya. Uca imsar aqqa nitni munen di tmesmunt aseggwas ikmeř uca sšremden ij n řḡaci d ameqqran. Uca twasemman imeḡdaren d ‘imasihyyen’ i umur amezwaru di Antiyuxiya. ²⁷Deg wussan nni hwan-d ca n imkacafen zi Urcalim ḡar Antiyuxiya. ²⁸Uca ikkar ij n zzaysen qqaren as Agabus, iešem s Arruḥ belli ij n řaz imḡar ad yekk x marra ddunnit

wenni i d yusin nican deg wussan n qayšar Kludiyus. ²⁹Xenni kuř ijjen zeg imeħdaren igga ad issekk ca n twiza elašab tizemmar nnes ƣar wawmaten i izeddyen di Yahudiyya. ³⁰Ggin amenni eawed, ssekken t i imyaren s ufus n Barnabas d Cawul.

Aneqqi n Yaequb d ufekki n Buṭrus s ufus n ij n lmalak

12 ¹Di řweqt nni eřaħar isswizzed Hirudus afus nnes ĥima ad ikarfes x ca n yinni iġan zi tmesmunt. ²Inya Yaequb umas n Yuħanna s ssif ³uca umi izra aqqa man aya isjeb asen i Wudayen, ikemmeř deg webrid nni maħend ad iħebbes Buṭrus eawed. Tuya d ussan n weyrum nnebřa antun. ⁴Ařami t ittef, igg it di řeħbes, igga xas arebea n ieessasen ĥima ad xas eessen, tuya ixs ad t iqeddem ztat i iwdan awarni řeid n weyrum nnebřa antun. ⁵Tuya eessen x Buṭrus di řeħbes, maca tamesmunt tuya tzaġa i Arebbi s jjeħd di ttewee nnes. ⁶Am tuya Hirudus ead izem ad t iqeddem, tuya Buṭrus ittetteř di ġiřet nni jar tnayen n ieessasen n řeeskar, qqnen t s tnayen n snaseř. Uca ieessasen tuya tteessan eawed ƣar tewwart n řeħbes. ⁷Xzar, ij n lmalak n Sidi tuya ibedd-d din, tteya n tfawt tettceecie deg wexxam uca netta iearn Buṭrus deg uyezdīs, issfaq it, inna “Kkar deyya!” Uca wđant snaseř zeg ifassen nnes. ⁸Inna as lmalak “Byes, teqqned tisira nnek!” Igga ammu. Inna as “Arđ ajeġab nnek, teđfared ayi-d!” ⁹Xenni iffey, idfar it, war issin min d as igga lmalak, ma man aya d tidett, ittyiř as izra ij n řewħiy. ¹⁰Ařami kkin x ueessas amezwaru d x wenni wiss tnayen, iwden ƣar tewwart n wuzzař tenni ittawyen ƣar tendint, tennurzem asen weħdes. Awarni řami zzayes ffyen, qeđeen ict n zzenqet, řexdenni iji t lmalak. ¹¹Umi d idweř Buṭrus ƣar řbař nnes, inna “Řexxu ssney s tidett belli Sidi issekk-d lmalak nnes, issenjem ayi zeg ufus n Hirudus u zi marra min ittraja ad ayi yegg weydud n Wudayen.” ¹²Ařami iften s man aya, řexdenni iruħ ƣar taddart n Maryem, yemmas n Yuħanna wenni ittkennan Marku, mani tuya ttmunen ařtas, ttezaġan *din*. ¹³Ařami issqarqeb di tewwart n barra, tusi-d ict n tayya isem nnes Ruda ĥima ad tseř *wi dinni*. ¹⁴Umi teeqeř tmijja n Buṭrus, war tarzim ca tewwart zi ssibbet n řefraħet nnes, maca tuzzeř ƣar daxeř uca txebbar *iten* belli Buṭrus aqqa ibedd ƣar tewwart. ¹⁵Nnan as “Aqqa cem txeřfed!” Maca nettat teqqimed teqqar aqqa man aya nican. Nitni nnan “Aqqa-t d ij n lmalak!” ¹⁶Maca

Buṭrus iqqim issqarqub uca ařami d as arezmen, žrin t uca ttbehten. ¹⁷Iceyyar asen s ufus nnes ĥima ad sqaren uca iawed asen mammec t-id issuffey Sidi zi řeĥbes, inna “Xebbarem Yaęqub d tawmat x uya. Xenni iffey ġar ij n wemcan nneđni.” ¹⁸Řami d yiweđ uziř, imsar ij n uxarweđ maci drust jar řeeskar x min imsaren i Buṭrus. ¹⁹Maca Hirudus umi xas tuġa yarezzu, war t yufi, uca awarni řami issenteq iessasen, yumur ad ten nedhen ġar ccræ uca iruĥ zi Yahudiyya ġar Qayřariya, izdey dinni.

Řmewt n Hirudus Agribba

²⁰Tuġa Hirudus isxeđ x ayt n Tirus d Sidun. Maca nitni arezfen-d ġares amecnaw ij n bnađem, ssqenċen Blastus axeddam icenċen n ujeġid (=wenni tuġa x tmesřayin n řeqřar n ujeġid), ttaren as ařřaĥ, minzi macca n tmurt nsen tekk-d zi tenni n ujeġid. ²¹Deg ij n wass i tuġa nwan, yarđ Hirudus ajeġab igellden, iqqim x řkursi n ccræ, issawař akisen. ²²Uca iwdan syuyen ġares “Aqqa-tt d tmijja n ij n arebbi, maci n bnađem.” ²³Řexdenni iwta it ij n lmalak n Sidi, minzi netta war iwci æuġi i Arebbi. Uca ccin t ikeccawen, iffey zzayes buĥbeř. ²⁴Awař n Arebbi tuġa iggam, imeqqar. ²⁵Barnabas d Cawul eqqben-d zi Urcalim awarni řami kemmřen tasexxart nsen uca iwyen akisen Yuĥanna, wenni umi ttkennen Marku.

Řixđaret n Barnabas d Cawul i řxedmet

13 ¹Tuġa din di Antiyuxiya di tmesmunt imkacafen d imseřmaden: Barnabas, d Simean wenni ittkennan Nijer, d Lukiyus zi Qayrawan, d Manaċin wenni itwarebban ak-d Hirudus řĥakem x ij n arbae n tmurt, d Cawul. ²Am tuġa nitni ebbden i Sidi, ttzumman, inna Arruĥ Iqeddsen “Farzem ayi-d Barnabas d Cawul i řxedmet tenni umi d asen-d řayix.” ³Xenni žummen žžuġen uca ssarsen xasen ifassen, jjin ten ad raĥen.

Asafar ġar Qubrus

⁴Ina xenni, am tuġa d twassekken zi Arruĥ Iqeddsen, ttfen abrid ġar Salukiya uca ssenni ruĥen di řebĥar ġar Qubrus. ⁵Umi iwđen ġar Salamis, barrĥen s wawař n Arebbi deg isinagugen n Wudayen. Tuġa Yuĥanna ittsexxar iten. ⁶Awarni řami zwan tagzirt ař Bafus, ufin din

ij n usehhar, netta d ij n umkacaf issxarriqen, qqaren as Bar-Yeccu. ⁷Tuɣa-t ak-d lwali Sarjiyus Bulus. Netta d ij n weryaz d amiɣis. Wanita iřaya-d i Barnabas d Cawul, tuɣa immezri ad iseř awař n Arebbi. ⁸Maca Ilimas (*am mammec d as qqaren i Bar-Yeccu s tgrigit*), asehhar, tuɣa itteekkas iten, yarzu ad issbeeed lwali x liman. ⁹Maca Cawul umi qqaren eawed Bulus, tuɣa iccur s Arruħ Iqeddsen, ijear dayes mliħ, inna ¹⁰“A cek, a mmis n ibriř, aqqa cek teccured s kuř řyec d teħraymect, cek d řeedu n marra tasegda, ma aqqa cek war tbedded ca ad txarweĊed ibriden iseggden n Arebbi. ¹¹Řexxu, xzar, aqqa da afus n Arebbi i cek i ɣa ixegřen, ad tdewred d adaryař, war tettwiřid tfuct i ij n řmijař. Řexdenni tewĊa-d xas tayyut d tağest uca tarr it iddura, yarezzu wi t i ɣa igewwden zeg ufus. ¹²Řami izra lwali min imsaren, yumen, ittebhet di tyuri n Sidi.

Yar Birxa d Antiyuxiya

¹³Bulus d inni akis iffyen zi Bafus x řebhar uca usin-d ɣar Birxa di Bamfiliya, maca Yuħanna yuyur xasen uca ieqeb ɣar Urcalim. ¹⁴Maca nitni ruħen zi Birxa kkin x tmurt uca iwĊen ɣar Antiyuxiya, ict n tendint di *jwayeh* n Bisidiya uca udfen ɣar usinagug deg wass n ssebt uca qqimen. ¹⁵Awarni tiyri n ttawrat d imkacafen, ssekken ɣarsen imeqqranen n usinagug, nnan “A iryazen tawmat, mařa tuɣa ɣarwem ij n wawař n ucejje i iwĊan, inim t.” ¹⁶Ikkar Bulus iceyyar s ufus nnes, inna “A kenniw, iryazen n Israyil u kenniw inni itteggweden Arebbi, řrem! ¹⁷Arebbi n weydud-a Israyil tuɣa ifarz řejdud nney uca issgaeed řgens ařami ten tuɣa d ibarraniyyen di tmurt n Miřra uca issuffey iten s ufus yueřan nnes ¹⁸uca tuɣa iřbar xasen řmijař n arebein iseggwusa di řexřa. ¹⁹U awarni řami iteħħa sebea n řegnus di tmurt n Kanėan, iwc asen tmurt nsen d řwart. ²⁰Awarni man aya di řmijař n eřaħař arebea meyya u xemsin iseggwusa, iwc asen řquĊat ař řweqt n umkacaf Samwil. ²¹Zi ssenni ttaren ij n ujeğid uca Arebbi iwc asen Cawul, mmis n Kis, ij n weryaz zi teqbiĊ n Binyamin, řmijař n arebein iseggwusa. ²²Awarni řami t ikkess, issgaeed asen Dawud d ajeğid, wenni umi x iched eawed *ammu*

‘Ufiy Dawud mmis n Yassa, wa d ij n weryaz yusi-d x řxaĊar inu, wenni i ɣa iggen marra min xsey necc.’ 1 Sam 13:14

²³Zi zzariëet nnes igga Arebbi n Israyil amsenjem Yeccu am mammec tuya zzayes iwaed, ²⁴awarni řami izwar Yuřanna ittbarreh s uřeydař n ttubet i marra iwdan n Israyil qbeř mma ad d yas Yeccu. ²⁵Umi yiweř Yuřanna ikemmeř tasexxart nnes, inna ‘Min d awem ittyiř aqqa d necc, war řiy d wenni. Maca, xřar, netta ad d yas awarni ayi, necc war sdiheřey ad as fesyeř *ifiřan n sandaliyat nnes.*’ ²⁶A iryazen tawmat, tarwa n Ibrahim d inni i din jarawem itteggweden Arebbi, i kenniw umi d itwassekk awař n usenjem-a. ²⁷Minzi imezday n Urcalim d imeqqrannen nsen, am war t ssinen, aqqa kemmřen awařen n imkacafen i iqqaren kuř *ass n ssebt*, umi xas řekmen. ²⁸Waxxa war ufin uřa d ijj n řesbab řima ad xas řekmen s řmewt, aqqa ttaren zi Bilatuř řima ad itwaney. ²⁹Umi kemmřen marra min xas yuran, ssehwan t-id zi teřnact uca ssarsen t deg wenđerř. ³⁰Maca Arebbi issnekkar it-id zeg imettinen. ³¹Iřhar asen-d ařřas n wussan i inni kis gaeden zi Ljalil řar Urcalim, inni *iřan d řechud nnes řar iwdan.* ³²Neccin nettbarreh i kenniw s řwaed i itwannan i řejdud, *řwaed* i tuya ikemmeř Arebbi i neccin inni *iřan d tarwa nsen*, am *Arebbi tuya d issnekkar Yeccu zi řmewt.* ³³Am mammec tura deg usebbiř n *Dawud* wiss tnayan

‘Cek d mmi, ass-a jjiř-d cek!’ sbř. 2:7

³⁴U ařami t-id issnekkar zeg imettinen ař war ittkicca emmarř, aqqa ammu t inna

‘Necc ad awem wceř lbaraka tařdiqt n Dawud.’ Ica. 55:3

³⁵X uyenni iqqar ewed deg ij n usebbiř nneřni

‘Cek war tettejjid amqeddas nnek ad ikiccu.’ sbř. 16:10

³⁶Minzi Dawud, awarni řami ixdem i cwar n Arebbi jar jjiř nnes, immut, ssarsen t *deg wenđerř* ak-d řejdud nnes, xenni ikiccu. ³⁷Maca wenni d issnekkar Arebbi, war ittkicca. ³⁸A iryazen tawmat, ad tessnem xenni belli s wanita ad awem itwabarreh s weřfar n ddnub ³⁹u belli kuř ijjen wenni yumnen s wanita ad itwasegged zi marra i zi war tzemmarem ad twaseggdem s ttawrat n Musa. ⁴⁰Řřam řima

war xawem d iweṭṭi ca n min itwannan deg idlisen n imkacafen

41“Xzarem, a kenniw inni issehqaran, tæjebem u tweddarem,
minzi necc ad ggeḡ ict n řxedmet deg wussan nwem i war tettiqim
waxxa iæawed awem tt ca n iġjen.’ ” Hab. 1:5

⁴²Řami ffyen Wudayen zeg usinagug, ttaren zeg inni zi řegnus ħima ad kisen ssiwřen s wawařen d iġjen deg wass n ssebt i d ya yasen.

⁴³Řami imsebða umuni n usinagug, aṭṭas n Wudayen d waṭṭas n imeacaren n Wudayen idiyaniyyen đfaren Bulus d Barnabas, inni xenni tuya kisen issawařen, eərmen asen ħima ad qqimen di nniemtet n Arebbi. ⁴⁴Deg wass n ssebt i d yusin tusi-d tendint eřaħař marra ħima ad tseř i wawař n Arebbi. ⁴⁵Ařami žrin Wudayen abarru n řyaci, dewřen eemmaren s řehsed, eeksen min xef issiweř Bulus, qacħen u ceqqfen. ⁴⁶Maca Bulus d Barnabas nnan s teryast “Tuya ittxeřř ad awem nessiweř d amezwaru x wawař n Arebbi maca tugim, tħekmem x yixef nwem belli war tesdiheğem tudart n řebda, aqqa neccin ad nweġjeh řegnus. ⁴⁷Minzi ammu d aneḡ iweřřa Sidi, iqqar

*‘Necc arriy cek d tifawt n řegnus, ħima ad tiřid i usenjem
waxxa ař tťarf n ddunnit.’ ” Ica. 49:6*

⁴⁸Umi sřin řegnus man aya, farħen ssemyaren awař n Sidi uca umnen marra inni tuya itwafarzen i tudart n řebda. ⁴⁹Awař n Arebbi iffey ġar tmurt nni marra. ⁵⁰Maca Udayen ssenhezzen timyarin tinni tuya itteggweden Arebbi d tinni ġarsent ccan uřa d imcenneen n tendint, ssekkaren ict n řehřart x Bulus d Barnabas uca ssuffyen ten barra i tmurt nsen. ⁵¹Maca nitni zzerzen taeeġġajt x iđaren nsen xasen uca ruħen ġar Iquniya ⁵²uca imeħđaren dewřen ccuren s řefraħet n Arruħ Iqeddsen.

Tabarreħt n řexbar ašebħan di Liqaenya

14 ¹Imsar di Iquniya aqqa udfen ġmie ġar usinagug n Wudayen uca ssiwřen ařami umnen aṭṭas n řyaci n Wudayen d Iyunaniyyen. ²Maca Udayen inni war yuminen, sseĩğten u ssarezgen řxađar n yinni zi řegnus đidd i tawmat. ³Kkin dinni aṭṭas, ttbarħen

s teryast di Sidi wenni i tuya itticcen chadet i wawař n nniemet nnes uca igga řeřamat d Imuejizat s ifassen nsen. ⁴Uca řyaci n tendint imsebđa u ca zžaysen ruřen ak-d Wudayen u ca nneđni ak-d imazanen. ⁵Umi imsar ij n uxorweđ n inni zi řegnus uřa n Wudayen ak-d imeqqranen nsen, ĥima ad xasen karfsen u ĥima ad ten arejmen, ⁶xenni, awarni řami mcawaren jarasen, arewřen ĥar tneddam n Likæunya, aqqa-ten d Listra d Dirbi u ĥar jwayeh i d as-d innđen ⁷uca ttbarrĥen dinni s řexbar ašebĥan.

Aĥejjar n Bulus di Listra d Dirbi

⁸Tuĥa izeddeĥ di Listra ij n weryaz i war ĥar iĝi jjehd deg iđaren nnes, aqqa-t d aneđbař zeg uæeddis n yemmas, war yuyur æemmarš. ⁹Tuĥa ittesřa i Bulus am issawař netta, u wanita umi dayes ijear mliĥ, izra dayes liman ĥima ad itwassgenfa, ¹⁰inna s ict n tmijja tejhed “Kkar, tbedded nican x iđaren nnek!” Ikkar ingez, ibda iggur zi ssa ĥar diha. ¹¹Řami izra řyaci min igga Bulus, ssgææden tmijja nsen, nnan s řĥarđ n Likæunya “Aqqa irebbiten dewřen arewsen deg iwdan, hwan-d ĥarney!” ¹²uca semman Barnabas s yisem ‘Zayus’ u Bulus s yisem ‘Hirmis’, minzi netta izwar ĥar wawař. ¹³Uca akehhan n Zayus x tendint nni, awarni řami d yiwi iyenduzen d timrisin n ijejjigen (=nnuwwac) ĥar tiwwura n tendint, tuĥa ixs ad iqeddem tiĥaršin ak-d řyaci. ¹⁴Maca ařami sřin imazanen Barnabas d Bulus x man aya, carrgen arruđ nsen uca negzen jar řyaci, sĥuyyun ¹⁵“A iryazen, mayemmi i tetteggem aya? Uřa d neccin d ij n lbacar d iijen amecnaw kenniw, nettbarreĥ s řexbar ašebĥan ĥima ad tbeædem x tmesřayin-a ibeřřren ĥima ad tubem ĥar Arebbi iddaren i d ixeřqen ajenna d tmurt d řebĥar d marra min daysen. ¹⁶Netta iija řegnus ad uyuren deg ibriden nsen di řweqt n jjiřat iedun. ¹⁷Waxxa amenni *Arebbi* war iiji ixef nnes nnebřa chadet am ittegg tcuni zeg ujenna, iwca aney-d anřar d iseggwusa n ššabet, iccur uřawen nney s macca d řefraĥet.” ¹⁸Waxxa ssawařen amenni, tuĥa ead iqseĥ xasen ad sbedden řyaci maĥend war ttqeddimen tiĥaršin. ¹⁹Maca usin-d Wudayen zi Antiyuxiya d Ikuniya, ssqeneen řyaci uca arejmen Bulus, jarren t barra i tendint, ittyiř asen aqqa immut. ²⁰Maca am d as nnden imeĥđaren, ikkar uca yudef ĥar tendint. Xenni tiwecca nnes iffeĥ ak-d Barnabas ĥar Dirbi.

Aeqab yar Antiyuxiya

²¹Awarni řami barrĥen s řexbar ařebĥan di tendint u kewnen imeĥĥaren, eeqben ĥar Listra d Iquniya d Antiyuxiya ²²ggin uř di řeemur n imeĥĥaren, eřmen asen ad cebbaren di liman u eřmen asen belli ittxeřř ad nadeř ĥar tgeldit n ijenwan s wařtas n řeĥřarat. ²³Awarni řami d asen arecĥen imĥaren di kuř tamesmunt, ssqebĥen ten s tzaĥit d uřummi i Arebbi i zi yumnen. ²⁴Umi zwan Bisidiya, usin-d ĥar Bamfiliya. ²⁵Ssiwřen s wawař di Birxa, xenni hwan-d ĥar Attalya. ²⁶Zi ssenni ruĥen di řebĥar ĥar Antiyuxiya mani tuya twassqebbĥen i nniemet n Arebbi qbeř mma ad bdan di řxedmet, tenni aqqa kemmřen tt. ²⁷Řami din iwĥen, řaĥan x tmesmunt, xebbaren s marra řexdayem timeqqrani i yegga Arebbi s ifassen nsen u mammec yarzem tawwart n liman i řegnus. ²⁸Uca qqimen din ict n řweqt maci drust ak-d imeĥĥaren.

Cwar n imazanen di Urcalim x wextan d ttawrat

15 ¹Hwan-d ca n iwdan zi Yahudiyya ĥar Antiyuxiya uca bdan sseřmaden i tawmat “Mařa war tetwaxetnem eľařsab ttawrat n Musa, war tzemmarem ad tetwassnejmem.” ²Xenni umi din ikkar ij n uxorweĥ d unaqec akidsen zi řtarf n Bulus d Barnabas, war iĥi drust waha, weřřan ad ssgaeeden Bulus d Barnabas d ca zzaysen ĥar imazanen d imĥaren di Urcalim. ³Ina, umi twassqebbĥen zi tmesmunt, cuqqen di Finiqiya d Samariya uca xebbaren nican mammec tuben inni iĥan zi řegnus, ssfarĥen tawmat ařtas. ⁴Řami iwĥen ĥar Urcalim, tareĥĥeb zzaysen tmesmunt d imazanen d imĥaren u nitni xebbaren ten s marra min zzaysen igga Arebbi. ⁵Maca nnan, aqqa din ca zi tebridt n Ifariyyen inni idewřen umnen, qqaren belli ittxeřř ad ten xetnen i inni iĥan zi řegnus u ad ten weřřan ad cebbaren di ttawrat n Musa. ⁶Munen imazanen d imĥaren ĥima ad mcawaren x wawař-a. ⁷Ařami ikkar ij n uxorweĥ d ameqqran, ibedd Buřrus inna asen “A iryazen tawmat, kenniw tessnem belli ařtas zeg wami Arebbi ixĥar ayi ĥima řegnus ad sřen awař n řexbar ařebĥan s uqemmum inu uca ad zzayes amnen. ⁸Arebbi, wenni issnen min iĥan deg wuřawen, iched xasen am d asen iwca Arruĥ Iqeddsen amecnaw i neccin ⁹u netta war ittegg bu řfarz jar neccin d nitni, am issizdeg uřawen nsen s liman. ¹⁰Iwa

řexxu, mayemmi tettjarrabem ead Arebbi u tetteggem ij n uzayřu x irawen n imeħđaren i war izemmar řejdud nney uřa d neccin ad t narbu? ¹¹Maca neccin numen, amecnaw nitni, s nniemet n Sidi Yeccu Lmasih, aqqa ad netwassenjem s webrid d ijjen akisen.” ¹²Isqar řyaci, nitni sřan i Barnabas d Bulus tteawaden x řeřamat d lmuejizat timeqqrarin i zzaysen igga Arebbi jar řegnus. ¹³Awarni řami kemmřen awař nsen, yarr-d Yaęqub, inna “A iryazen tawmat, sřem-d yari. ¹⁴Simean ixebbar mammec tuya igga Arebbi amezwar ĥima ad issmun ij n weydud zi řegnus i yisem nnes. ¹⁵Man aya ittas-d ak-d wawařen n imkacafen amecnaw mammec tura ¹⁶Awarni man aya ad eęqbeę uca ad ssbeddeę eawed aqıđun iqeddsen n Dawud i tuya iwđan u min zzayes yareddęen ad t eedřeę uca ad t ssgaeędeę tawařa nneđnit, ¹⁷ĥima řbaqi iqqimen n iwdan ad arzun x Arebbi uřa d marra řegnus i xef itwařayan s yisem inu, iqqar Sidi wenni i iggin marra man aya. ¹⁸Marra řexdayem nnes aqqa twassnent yares zi řebda. ¹⁹X uyenni ttwařiy icuwwar war nesseđqıř ca x inni ituben yar Arebbi zi řegnus, ²⁰maca ad asen nari, ad beęeden x min itwaxemjen zi lařnam u x tuqeħbit u x jjiyfa u x idammen. ²¹Minzi Musa yares zi meĥař uya di kuř tandint inni itbarrřen zzayes uca itwassyar s min itwannan zi Musa kuř ass n ssebt deg isinagugen.”

Tabrat yar Antiyuxiya

²²Xenni mcawaren imazanen d imyaren ak-d marra tamesmunt ĥima ad ixđaren iryazen zi řweř nsen ĥima ad ten ssekken ak-d Bulus d Barnabas yar Antiyuxiya: Yahuda, umi qqaren eawed Barsabas, d Silas, iryazen nni tuya-ten d imeqqraren jar tawmat. ²³Urin s ufus nsen ammu “Imazanen d imyaren d tawmat i tawmat i ięan zi řegnus inni ięan di Antiyuxiya d Suriya d Kilikiya: Sřam xawem! ²⁴Umi nesřa belli ca n yinni i d yusin zi řweř nney ředeen kenniw s wawařen nsen, ssenhezzen tanefsect nwem, qqaren belli ittxeřř ad tetwaxetnem umi neccin war numur s man aya. ²⁵Tuya ittyiř aneę aqqa mliħ, umi d nusa yar uxarrař d ijjen, maħend ad nfarz ca n yeryazen ĥima ad ten nessekk yarwem ak-d imeizzen nney Barnabas d Bulus. ²⁶Nitni d iryazen inni ittewwęen tudart nsen i yisem n Sidi Yeccu Lmasih. ²⁷Xenni nessekk-d Yahuda d Silas, inni kenniw i ya ixebbaren man aya eawed s uqemmum nsen. ²⁸Minzi tuya ittyiř as mliħ i Arruħ

Iqeddsen uřa i neccin, belli war xawem nessedqir ca đđqeř ktar myř timesřayin tinni labudda zזaysent, aqqa d tina: ²⁹aggweji x min iqqarřen i lařnam uřa x idammen uřa x jjiyfa uřa x tuqeřbit. Mařa tbeeddem ixef nwem x man aya, ad teggem mliř. S ttisir.” ³⁰Awarni řami ten ssqebđen, iwđen yar Antiyuxiya uca ssmunen řřaci, wcin asen tabrat. ³¹Řami tt řrin, farřen zeg ufewwej nni. ³²Yahuda d Silas, inni ięan eawed d imkacafen, eřmen i tawmat s wawařen ařas u ssjehden ten. ³³Awarni řami qqimen dinni ařas n řweqt, ssqebđen ten wawmaten s řehna řima ad dewřen yar imazanen *inni ten-d issekken*. ³⁴Maca ittyř as i Silas mliř mařend ad dinni iqqim. ³⁵Bulus d Barnabas qqimen di Antiyuxiya, sřaran ttbarrřen s wawař n Arebbi ak-d wařas inneđni.

Bulus d Barnaba ttemssebđan

³⁶Awarni ca n wussan inna Bulus i Barnabas “Ejj ad neeqeb yar tawmat nney di kuř tandint mani tuya nettbarreř s wawař n Arebbi, ad nargeb mammec i ya iffeř umeddur nsen.” ³⁷Barnabas tuya ixš ad kisen indeh Yuřanna wenni ittkennan Marku, ³⁸maca Bulus inwa war kisen ittawi wa wenni i daysen isemřen di Bamfiliya u war kisen iruř yar řxedmet. ³⁹Ikkar ijj n umenyi d ameqqran jarasen ařami mmsebđan ijjen x wenneđni u Barnabas indeh akis Marku uca beřřaren yar tegzirt n Qubrus. ⁴⁰Maca Bulus ixđar Silas uca iffeř, sellmen t wawmaten i nniemet n Arebbi ⁴¹uca icuqq di Suriya d Kilisiya ittcejjae timesmunin.

Timutiya ittrař ak-d Bulus d Sila

16 ¹Uca yusi-d eawed yar Dirbi d Listra. Xřar, tuya din ij n umeřđar qqaren as Timutiya, netta d mmis n ict n temyart d tudact d řmumena, maca babas d Ayunani. ²Tawmat n Listra d Ikuniya cehden xas s řřar. ³Bulus tuya ixš wa ad isafar akides. Xenni ikši t uca ixten as zi ssibbet n Wudayen inni tuya ięan di tneddam nni, minzi marra ssnen belli babas d Ayunani. ⁴Umi kkin *Bulus d ca nneđni* x tneddam, sellmen řmur i itwařesben nican zi jjiřet n imazanen d imyaren di Urcalim, řima *timesmunin* ad daysen třfent. ⁵Timesmunin dewřent beddent mliř di liman uca tuya leadad nsent imeqqar nhar x nhar.

Bulus iżwa yar Masiduniya

⁶Umi cuqqen nitni di Frixiya d jwayeh n Galaṭiya, imnee iten Arruḥ Iqeddsen maḥend ad beccaren s wawař di Asiya, ⁷uca awarni řami d usin yar Misya, arzun ad raḥen yar Bitiniya, maca Arruḥ Iqeddsen war ten iji. ⁸Umi kkin x Misya, hwan yar Truwas. ⁹Izra Bulus ij n řewḥiy s ġiřet. Ibedd-d yares ij n weryaz din, ittar zzayes, inna “Hwa yar Masiduniya ĥima ad aneḡ tewcid ufus.” ¹⁰Awarni řami iżra řewḥiy, nekkar řexdenni ĥima ad nraḡ yar Masiduniya, minzi nefhem *zi řewḥiy nni* belli Sidi iřaya aneḡ-d ĥima ad asen nbarreḡ s řexbar ařebḥan.

Bulus di tendint n Filibbi

¹¹Aqqa nuyur di řebḥar zi Truwas uca nruḥ nican yar Samutraki, xenni tiwecca nnes *nruḥ* yar Niyabulis ¹²u zi ssenni yar Filibbi, tenni d tandint tamezwarut di jwayeh-a n Masiduniya, tuḡa-tt deg ifassen n Irumaniyyen. Neqqim ca n wussan di tendint nni. ¹³Deg wass n ssebt neffey zi tewwart n tendint yar tma n yeyzar mani tuḡa ttzaḡan *Wudayen* uca neqqim nessawař ak-d temyarin tinni tuḡa imunen *dinni*. ¹⁴Tuḡa tessḥessa yarney ict n temyart, qqarent as Ludiya zi tendint n Tiyatira, tasebbabt n reḥrar zi tendint n Tiyatira, tenni tuḡa tēbbed Arebbi uca Arebbi yarzem as uř nnes ĥima ad tseř mliḥ mixef issawař Bulus. ¹⁵Umi tetwasseyḡeř nettat d řeḥbab n taddart nnes, tettar zzayneḡ, tenna “Mařa kenniw tettwařam belli necc d tařdiqt yar Arebbi, iwa araḥem-d, qqimem di taddart inu.” Tuḡa tzawg aneḡ *ĥima ad neqbeř*.

Bulus d Sila di řeḥbes

¹⁶Am neggur yar wemcan n tzaḡit, temmseřqa akidney ict n tayya, dayes řaryah n tgezzant, tiwi-d ij n řefḡeř imyar i aytbab nnes s tgezzant nni. ¹⁷Nettat tebda tḡeffar Bulus d neccin, tesyuyyu, teqqar “iwdan-a d imsemyan n Arebbi i ieuḡen x marra min iḡan, ttbarrḥen awem s webrid n usenjem.” ¹⁸Ammu i teqqim aṭṭas n wussan. Maca Bulus, umi tuḡa ittxeyyaq x man aya, inneqřeb, inna i řaryah “Ttumureḡ cek s yisem n Yeccu Lmasiḥ, ffey zzayes.” Uca iffeḡ-d di tsæeet nni. ¹⁹Umi zřin aytbab belli asitem n řefḡeř nsen iruḥ, ṭṭfen Bulus d Silas, jarren ten yar ssuq zzat i řḥukkam.

²⁰Ařami ten iwyeŋ ƣar imeqqranen, nnan “Iwdan-a ttxarwađen tandint nney, minzi nitni d Udayen ²¹uca sşyaran ttaqalid tinni i war iheğřen i Irumaniyyen am neccin mağend ad tent neqbeř.”

²²Uca idduqgez-d xasen řyaci uca imeqqranen carrgen xasen arruđ x arrimet, umuren ad ten hettken s urekkuđ. ²³Awarni řami ten wtin ařtas, nđaren ten di řeğbes, umuren i uessas n řeğbes ģima ad xasen iess mliř. ²⁴U netta, umi iksi tewşeyyet-a, inđar iten ƣar daxeř qae n řeğbes, iqgen iten zeg iđaren nsen deg ij n řqařeb n ģuğ ģima war ttrikkwiřen.

²⁵Ařami d yiweđ wezyen n ģiřet, tuƣa Bulus d Silas ttzağan, tsebbħen Arebbi s izřan uca imeğbas sřin asen. ²⁶Řexdenni imsar ij n wenhezzi n tmurt d ameqqran ařami itwanhezzi dsas n řeğbes, xenni marra tiwwura nnurzment uca twafsyen iceddiyyen n marra.

²⁷Řami d ifaq uessas n řeğbes, izra tiwwura arzment, ijbed ssif nnes, tuƣa iggur ad iney ixef nnes, ittyiř as belli imeğbas arewřen.

²⁸Maca Bulus iřaya s tmijja ijehden “War ttđarra ixef nnek, aqqa-neƣ da marra.” ²⁹Aessas n řeğbes ittar tifawt uca ingez ƣar daxeř, xenni inđar ixef nnes ƣar iđaren n Bulus d Silas, ittarjiji ařtas.

³⁰Issuffey iten-d ƣar barra, inna “A řejwad, min ittxeşş ad ggeƣ ģima ad twassnejmey?” ³¹Nitni nnan as “Amen zi Yeccu Lmasiğ, ad tetwassnejmed, cek d řeğbab n taddart nnek.” ³²Ssiwřen akis awař n Arebbi uca ak-d marra inni iğan di taddart nnes. ³³Di tsaeet nni n ģiřet iwyi ten-d ƣares, issird asen iyezzimen nsen. Xenni itwasseyđeş deg wemcan ak-d marra řeğbab nnes. ³⁴Xenni iwyi ten ƣar taddart nnes, issewjed asen ttabřa, ifarğ minzi yumen di Arebbi, netta d marra taddart nnes.

³⁵Umi d yiweđ uziř, ssekken imeqqranen n tendint iessasen ģima ad inin “Đeřq asen-d i iwdan nni.” ³⁶Aessas n řeğbes issiweđ awařen-a ƣar Bulus, inna “Imeqqranen n tendint ssekken-d ģima ad awem đeřqen. X uyenni ffyem řexxu uca truğem di řehna.” ³⁷Maca Bulus inna asen “Nitni jjin ad aney hettken s urekkuđ qibač i iwdan, nđaren aney di řeğbes, waxxa neccin d Irumaniyyen, nnebřa mma ad xaney ģekmen uca řexxu xsen nitni ad aney s suffyen s tnuffra? Lla, ejj iten ad d asen nitni s yixef nsen, ģima ad aney s suffyen.”

³⁸Iessasen ssiwđen awařen-a eawed ƣar imeqqranen u nitni ggweden umi sřin aqqa-ten d Irumaniyyen. ³⁹Uca usin-d, ttaren

zzaysen *smahet* u awarni řami ten ssuffyen, ttaren zzaysen ad ffyen zi tendint. ⁴⁰Xenni ffyen-d zi řehbes uca udfen ġar taddart n Ludiya u řami řrin tawmat, sscejjeen ten uca uyuren.

Bulus di Tisalunki

17 ¹Umi zwan x Amfibulis d Abulluniya, iwđen ġar Tissalunika mani tuġa ij n usinagug n Wudayen. ²Bulus, yudef-d din ġarsen am lqaēida uca inaġec akisen zeg idlisen iqeddsen třata n wussan n ssebt, ³iffessar *asen* s usbeyyen belli tuġa ittxeřř i Lmasih ad itwaweddeb uca ad d ikkar zeg imettinen. Inna *asen* “Aqqa Yeccu wanita d Lmasih wenni i d awem barrħey.” ⁴Ca zzaysen umnen, munen ak-d Bulus d Silas, uřa d ij n řġaci d ameqqran zeg Iyunaniyyen inni iēbbden Arebbi uřa d timġarin iceneen war iġi drust zzaysent, munen akisen. ⁵Maca Udayen inni tuġa war itřieen, nedhen ca n yeryazen iēffanen zi tarwa n řexřa, ssgaēden ij n řġaci, sshajan tandint uca dextřen di taddart n Yasun, arzun ad ten ġewwden zzat i iwdan. ⁶Umi war ten ufin, jarren Yasun d ca n wawmaten qibač i imeqqranen n tendint, řyuyun “Ina inni issġewwġyen ddunnit marra, aqqa usin-d ēawed da ⁷uca Yasun issidef iten ġares. U nitni marra tteekksen tiwřeyyat n qayřar, qqaren aqqa da ajeġid nneđni, aqqa-t d Yeccu.” ⁸Ssarejfen řġaci d imeqqranen n tendint. ⁹Maca awarni řami třfen řēarbun zi Yasun d yinneđni, arxun asen.

Bulus d Sila di tendint n Biriya

¹⁰Řexdenni ssekken tawmat Bulus d Silas ġar Biriya s ġiřet. Umi din iwđen, ruħen ġar usinagug n Wudayen. ¹¹Ina tuġa-ten xar zeg inni i iġan di Tissalunika uca qebřen awař s marra řxađar, arezzun kuř ass deg idlisen iqeddsen ħima ad xzaren di timesřayin-a ma aqqa-yent amenni. ¹²Ařřas zzaysen *zeg Wudayen nni* umnen uřa d timġarin d yeryazen Iyunaniyyen maci drust waha. ¹³Maca, umi Udayen n Tissalunika ssnen belli Bulus tuġa ittbarreħ awař n Arebbi ēawed di Biriya, usin-d nitni ēawed din maħend ad ssġewwġyen řġaci. ¹⁴Ssekken wawmaten Bulus řexdenni ġar řebħar, maca Silas d Timutiyyu qqimen din. ¹⁵Inni issqebđen Bulus iwyen t ġar Atina. Xenni, umi třfen tawřeyyet zi Silas d Timutiyyu maħend nitni ad ġares-d asen deyya, ffyen ssenni.

Bulus di tendint n Atina

¹⁶Am ten tuya ittraja Bulus di Atina, tuya arruḥ nnes ixeyyeq umi izra tandint teccur s lašnam. ¹⁷X uyenni tuya ittemnaqac deg usinagug ak-d Wudayen uḥa ak-d inni itteggweden Arebbi uḥa di ssuq kuḥ ass ak-d inni i tuya ittaf dinni. ¹⁸Ca n yinni zeg Ibikuriyyen u ca n yinni zi Stuwika mmnaqacen akis. Ca zẓaysen nnan “Min ixš ad yini wanita s řḥarḍ-a qaε?” Maca innedni nnan “Iḍhar-d aqqa-t d ambarreḥ n ccwaṭen iyriben, minzi tuya ittbarreḥ asen s Yeccu uḥa s tnukra zeg *imettinen*. ¹⁹Uca iwyyen t, nedhen řar ij n wemcan qqaren as Ariyubagus, nnan “Ma nzemmar ad nessen man tařuri n jdid i xef tessawařed?” ²⁰Minzi cek tiwyed ca n tmesřayin d tiyribin i imezzuyen nney. Neccin nessitim ad nessen min ixš ad yini man aya.” ²¹Marra inni zi Atina d marra ibarraniyyen inni i din iqqimen, sseedun řweqt myir řima ad xebbaren u řima ad sřen ict n řḥajet n jdid.

²²Ikkar-d Bulus, ibedd di řwest ř Ariyubagus, inna “A iryazen n Atina, ufiy belli kenniw tceyřem di tmesřayin n ddin zi kuḥ ayezdis. ²³Minzi umi nndey di tendint nwem, řriy řeḥwayec n uebad nwem, ufiy εawed ij n uealřar tzemmem xas ‘I Arebbi i war itwassnen.’ X uyenni wenni umi tēbbdem kenniw, am war t tessinem ca, d wa i zi d awem ttbarreḥ. ²⁴Arebbi wenni d yejjin ddunnit d marra min dayes, wenni iřan d Sidi n ujenna d tmurt, war izeddey ca di zzawec (=tudrin) i itwaggen s ifassen n *iwdan*, ²⁵uḥa war xas itwasexxar s ifassen n iwdan axmi netta iḥwaj ca, minzi netta simant nnes iwca tudart d nnefs uḥa d kuḥci i marra. ²⁶Zeg idammen n yijjen igga marra řegnus n bnađem řima ad zedyen x wudem n tmurt marra u netta iḥedd asen ikuden n řweqt d iymiren n tzeddiyť nsen. ²⁷řima ad arzun x Arebbi, attay am ttnubucen ad t afen, waxxa netta war iggwij ca aṭas x kuḥ ijjen zzayney. ²⁸Minzi neccin dayes i neddar u nettenhezza, am mammec nnan ca n imedyazen nwem ‘Aqqa neccin εawed d dduriyet nnes.’ ²⁹X uyenni, am neřa d dduriyet n Arebbi, ittxeřř war nḥesseb ca belli Arebbi amecnaw urey d nnuqart uḥa d ařru i itwaggen s lfenn u zeg uxarrař n bnađem. ³⁰Arebbi xenni, umi isseedu tiṭṭawin nnes x ikuden n řweqt n tqubbanect, ittbarreḥ řexxu i marra iwdan di marra imucan řima ad tuben, ³¹minzi netta igga ijj n wass i di i řa iḥkem x tmurt s řḥeqq s ij n bnađem i tuya

ixđar uca issbeyen it i marra umi t-id issnekkar zeg imettinen. ³²Umi sřin x tnukra n imettinen, stehzan s man aya ca zwaysen, maca innedni nnan “Neccin ad zzayek nseř ict n twařa nneđni x man aya.” ³³Ammu iffey Bulus zi řwestř nsen. ³⁴Ca n yeryazen đfaren t, umnen. Jarasen Diyunisiiyus, wenni iqqimen x Ariyubagus, d ict n temyart qqaren as Damaris u innedni akidsen.

Bulus di tendint n Kurintus

18 ¹Awarni man aya iija Bulus tandint n Atina, yusi-d ęar Kurintus. ²Yufa *din* ij n Wuday qqaren as Akwila, ixřeq di Bunři, yusi-d drus zeg wami zi İřalya, netta d temyart nnes umi qqaren Briskilla, minzi *qayřar* Kludiiyus tuęa yumar maęend marra Udayen ad ffyen zi Ruma. Uca yusi-d ęarsen netta. ³Umi tuęa ęarsen řřenęet d icten, iqqim ixeddem akidsen, minzi nitni tuęa-ten di řřenęet nsen d imeicwen tteggem iqiđan. ⁴Tuęa itthęedat kuř ssebt deg usinagug, yarezzu ad isseqneę Udayen d İyunaniyyen maęend ad amnen. ⁵Umi d ihwa Silas d Timutiyyu zi Masiduniya, tuęa Bulus itwaearen zi Arruę maęend ad isseqneę Udayen, belli aqqa Yeccu netta d Lmasiř. ⁶Maca umi tuęa nitni ttđaddan t uca ttceqqfen *dayes*, izerz arruđ nnes, inna asen “İdammen nwem ad iřin x izeęifen nwem. Necc ttbarię ixef inu zzaywem. Zi řexxu d tsawent ad raęey ęar ibarraniyyen.” ⁷Iruę ssenni uca yusi-d ęar taddart n ij n weryaz qqaren as Yustus wenni tuęa ięebdden Arebbi. Tuęa taddart nnes teřseq ak-d usinagug. ⁸U Krisbu, ameqqran x usinagug, yumen di Sidi ak-d marra řęębab n taddart nnes uca ařas n İkurintiyyen umi sřin, umnen, twassyeđřen. ⁹Inna Arebbi i Bulus deg ij n řewęiyy s ęiřet “War tteggwed, siweř, war ttseqqara, ¹⁰minzi necc akik uca uřa d ijj war cek itthęidi s ufus řima ad cek iđarr, minzi ęari ařas n iwdan di tendint-a.” ¹¹Uca iqqim din ijj n useggwas d setta n iyuren, isseřmad asen awař n Arebbi.

Bulus ztat i Yaliyun

¹²Maca umi tuęa Yaliyun lwali x Axaya, kkaren Wudayen am ijj n weryaz x Bulus uca iwyyen t-id ęar řkursi n ccraę, ¹³nnan “wa isseqnaę iwdan maęend ad eębden Arebbi s řęeks n ttawrat.” ¹⁴Umi tuęa Bulus iggur ad yarzem aqemmm nnes, inna Yaliyun

i Wudayen “Mařa din ij n ufturi niy ict n ljarima, a Udayen, iři ad kenniw qebřex s řřeqq. ¹⁵Maca mařa din ixarwiđen di ssibbet n ij n wawař niy d ca n ismawen niy di *ssibbet n ttawrat* i iğan jarawem, ħđam t kenniw s yixef nwem, minzi necc war xsey ad iřiř d řqađi x tmesřayin-a.” ¹⁶Uca yuzzeř xasen zi řkursi n ccrae. ¹⁷Řexdenni tťfen marra Iyunaniyyen Sustinis, ameqqran n usinagug, marrħen t qibač i řkursi n ccrae. Yaliyun war d as icqi man aya qae.

Bulus ieqeb-d ħar Antiyuxiya

¹⁸Awarni řami iqqim Bulus din ead aťtas n wussan, iweddee tawmat uca ibeħħar ssenni ħar Suriya ak-d Briskilla d Akwila, awarni řami iħeff azeğif nnes di Kinxriya, minzi tuħa xas ij n řwaed. ¹⁹Iwđen ħar Afasus uca ijj iten din, maca netta yudeř ħar usinagug, tuħa ittħeddat Udayen. ²⁰Řami zzayes ttaren ad kisen iqqim ktar, yugi. ²¹Xenni iweddee iten, inna “Ittxeřř ad eeyydey řeid i d ħa yasen ikmeř di Urcalim. Maca ad ħarwem-d eeqbey eawed mařa ixš Arebbi. Uca iruħ di řebħar zi Afasus. ²²Ařami d yiweđ ħar Qayřariya, iğaeed ħar *Urcalim*, iseğem x tmesmunt, xenni ihwa ħar Antiyuxiya.

Asafar wiss třata n Bulus i tbarreħt n řexbar ařebħan

²³Ařami din isseedu ca n řweqt, iffey uca icuqq di tmurt n Galaťiya d Frixiya, issemħeđ imeħđaren marra. ²⁴Xenni yiweđ-d ij n Wuday ħar Afasus, qqaren as Abullus, ixřeq di Iskandariya, aryaz issen ad issiweř, ittħaka deg idlisen iqeddsen. ²⁵Wa tuħa itwasseřmed deg webrid n Sidi, tuħa-t s arruħ imeħħđen, issawař u isseřmad timesřayin n Sidi s cđaret, am war issin myir aseħđas n Yuħanna. ²⁶Ibda issawař s teryast deg usinagug. Řami d as sřin Akwila d Briskilla, ksin t ħarsen uca ssefmen as abrid n Arebbi nican. ²⁷Ařami tuħa ixš netta ad isafar ħar Axaya, cejjeen t wawmaten, urin ħar imeħđaren ad t qebřen. Umi d yiweđ wa ħar din, ieawen aťtas n imeħđaren inni tuħa yumnen zi nniemet. ²⁸Minzi netta tuħa isseqnae Udayen s bťayťay s waťtas n jjeħd, issbeyyen asen zeg idlisen belli Yeccu netta d Lmasiħ.

d isehħaren, yarwen idlisen, sscemmađen ten zzat i marra. Nitni ggin asen řehšab uca ufin belli ssekkwan xemsa ařaf n řwuzenat n nnuqart. ²⁰Ammu tuřa awař n Arebbi iggam, yarenni di jjeħd.

Axarweđ di Afasus

²¹Ařami kemmřent tmesřayin-a, igga Bulus s Arruħ, awarni řami icuqq di Masiduniya d Axaya, ĥima ad isafar řar Urcalim, inna “Xmi din i řa reħħgey, ittxeřř ayi ad řarey Ruma eawed.” ²²Awarni řami issekk tnayen n inni tuřa ixeddmn akis řar Masiduniya, ina d Timutiyu d Irastus, tuřa netta simant nnes iqqim din ead ca n řweqt di Asiya.

²³Di řweqt nni ikkar din ij n uxarweđ war iři drust x ssibbet n webrid n Sidi. ²⁴Minzi ij n usiyay n nnuqart, qqaren as Dimitriyu, wenni tuřa ittšennaē zzawect n Artimis di řeqwařeb imezyanen, yarbeħ s řšenēet nni ij n arbeħ war iři drust. ²⁵Issmun x inni ixeddmn am netta di řšenēet nni, inna asen “A iryazen, kenniw tessnem belli neddar mliħ zi ssibbet n řšenēet-a. ²⁶Kenniw tesřim u tessnem belli Bulus wanita isseqnaē ařtas n iwdan, war iři inni zi Afasus waha, maca uřa d inni zi marra Asiya eřaħař, issbeēēed iten, iqqar belli irebbiten i itwaggen s ifassen war řin ca d irebbiten. ²⁷War iři d neccin waha inni iřan di lxařar ařami řšenēet-a ad tweddar, maca uřa d zzawect n Artimis tarebbit tameqqrant ad tt ĥesben d walu uca iggur ad itwareddeğ řēezz nnes i tēebbed marra Asiya d marra ddunnit.” ²⁸Umi tt sřin, dewřen xeyqqen ařtas, bđan syuyyun “Tameqqrant d nettat, Artimis n Ifasusiyen!” ²⁹Tandint qae txarweđ amen tekmeř uca ruřen řar lmesraħ, jarren akisen Xayus d Aristarxus zi Masiduniya, inni d imeacaren n Bulus deg usafar nnes. ³⁰Umi ixš Bulus ad yadef jar iwdan, war t jjin imeħđaren. ³¹Uřa d ca n imeqqranen zi jwayeh n Asiya tuřa-ten d imeddukař nnes, ttaren zzayes ĥima war isscin ixef nnes di lmesraħ. ³²Nitni syuyen, iijen ammu wennedni ammu, minzi tuřa din ij n uxarweđ deg wagrau uca azyen ameqqran zzayes war issin mixef tuřa munen.

³³Řřaci igga Alikšandir řar zzat, tuřa Udayen earrnen t řar zzat uca Alikšandir iceyyar s ufuš, tuřa ixš ad issiweř x uđafeē i iwdan. ³⁴Maca umi fehmen belli aqqa-t d Uday, syuyen marra s tmijja d icten eřaħař tnayen n tsaeēetin “Tameqqrant d nettat, Artimis n

Ifasusiyen!”³⁵Xenni aktatbi n tendint isshedden řyaci, inna “A iryazen n Afasus, man wen war issinen belli tandint n Ifasusiyen tħetħa x zzawect n Artimis u x řexyař i d iwđan zeg ujenna!”³⁶X uyenni, umi war iseddeř ad twaeekksent timesřayin-a, icuwwar awem ad tarsem, war tteggem ca s uqeęeq, ³⁷minzi tusim-d da s tnayen-a n yeryazen inni war ięin d iceffaren n zzawect uřa řa d nitni war tteccqafen di trebbit nney. ³⁸Mařa tuęa ęar Dimitriyu u ęar inni ięan akis di řřenęet ca n ucetci x yijjen, aqqa din řfusinat uřa d lwaliyyat, ejj iten ad cetcan x wayawya *din*. ³⁹Uca mařa din ęarwem ca n ucetci nneđni, ad dayes ixzar wagraw n ccræ *n řgens*. ⁴⁰Minzi aqqa-ney di lxatar, ad xaney ħekmen ass-a s uęuwweę, minzi war din bu řesbab i zi nzemmar ad d narr s ij n wawař di tmesřact n uxarweđ-a.”⁴¹Umi inna aya, ismeħ i wagraw ad yuyur.

Bulus di Masiduniya d Lyunan

20¹Awarni řami isshedden netta axarweđ, iřaya Bulus x imeħđaren, iweddeę iten, iffey ħima ad irah ęar Masiduniya. ²Umi icuqq di jwayeh nni, igga daysen taryast s wařtas n wawařen, xenni yiweđ ęar Lyunan. ³Ařami isseđu din třata n iyuren, ssewjden as Wudayen ict n texceft umi tuęa iggur ad ibeħħar ęar Suriya. Xenni igga ad yeęqeb x webrid n Masiduniya. ⁴D yina d imeacaren nnes ař Asiya: Subatrus zi Biriya, Aristarxus zi Tissalunika, Xayus zi Dirbi d Timutiyu uca xenni Ticikus d Trufimus zi Asiya. ⁵Ina izwaren aneę, ttrajan di Truwas. ⁶Maca neccin nbeħħar zi Filibbi awarni řami kemmřen wussan n řeid n weęrum nnebřa antun uca nekka xemsa n wussan ařami d niweđ ęarsen ęar Truwas mani neqqim sebea n wussan.

Asnekkar n Utixus zi řmewt di Truwas

⁷Deg wass amezwaru n simana umi munen imeħđaren maħend ad arzen aęrum, issiweř Bulus akisen uca iqqim isszugar di řħarđ nnes ař řweř n ģiřet waxxa netta tuęa inwa ad isafar tiwecca nnes. ⁸Aqqa din ařtas n řefnarat di tyurfet i di tuęa munen sennej. ⁹Tuęa din ij n ubřiy qqaren as Utixus, iqqim di řkazi, řxdenni ikka xas yiđeř yuęę am tuęa Bulus isszugar di řħarđ nnes ammu, xenni iwđa-d zi tħebqet wiss třata ęar wadday, ksin t immut. ¹⁰Maca

Bulus ihwa, iwða xas, idare as, inna asen “War tennexřisem ca aqqa dayes ead řeemar.” ¹¹Netta yuři eawed, yarza aȳrum uca icca, xenni issiweř akidsen ead ařtas ařami d řefjar u ammu iffeȳ. ¹²Nitni iwyen-d ařenjir iddar uca dewřen twacejjeen war iȳi drust waha. ¹³Maca neccin nizwar ȳar uȳarrabu, nbeřřar ȳar Assus mařen ad kidney-d nawi Bulus ssenni am mammec tuȳa ittdebbar netta, mařen netta s yixef nnes iewweř ad iruř x idaren. ¹⁴Ařami xaney-d ireřřeg di Assus, neksi t uca nruř ȳar Mitilini. ¹⁵Ssenni nkemmeř asafar, niweđ tiwecca nnes ȳar Xiyus u farwecca nnes neȳwa ȳar Samus, neqqim di Truxiliyun uca deg wass i d yusin niweđ ȳar Militus, ¹⁶minzi Bulus igga ad iedu Afasus x řebřar řima war ittetařar di Asiya, minzi tuȳa ittqegeř řima, maelik ieddeř, iři yiweđ ȳar Urcalim deg wass n Xemsin.

Ameřqi aneggaru n Bulus ak-d imȳaren n tmesmunt n Afasus

¹⁷Maca zi Militus issekk ȳar Afasus, iřaya-d x imȳaren n tmesmunt. ¹⁸Řami d usin ȳares inna asen “Kenniw tessnem zeg wass amezwaru umi d udfey ȳar Asiya, mammec d ayi tuȳa řami kiwem qqimeȳ marra ussan, ¹⁹xedmey i Arebbi s marra awadee u s wařtas n imeřřawen u deg ijarriben i xafi ikkin zi ssibbet n timeemač n Wudayen. ²⁰Necc war jjiȳ ca zi min inefeen war d awem t barrřey u war t ssremdeȳ s břayřay uřa di marra tudrin, ²¹ssqeneȳ Udayen d Iyunaniyyen s tnayen mařen ad tuben ȳar Arebbi, ad amnen di Siditney Yeccu Lmasiř. ²²Řexxu ad rařey ȳar Urcalim, twacarfey zi Arruř, war ssineȳ min d ayi ittrajan din, ²³myir Arruř Iqeddsen icheđ ayi zi tendint ȳar tendint, iqqar, aqqa iceddiyyen d řeřřart ttrajan ayi. ²⁴Maca necc řessbey ixef inu d walu uřa d tudart inu war tt řessbey ca tiȳra i yixef inu, mařen ad kemmřey ticři inu s řefrařet uca *ad kemmřey řxedmet n tsexxart i ksiȳ zi Sidi Yeccu řima ad cehdeȳ x řexbar ařebřan n nniemet n Arebbi. ²⁵U řexxu xřar, necc ssney aqqa kenniw marra, inni ak uyureȳ jarawem am ttbarrřey s tgeldit n Arebbi, war třarrem aȳembub inu ead. ²⁶X uyenni ad xawem cehdeȳ ass-a, belli necc ttbarriȳ ixef inu zeg idammen nwem marra. ²⁷minzi war egizeȳ ad awem barrřey marra cwar n Arebbi. ²⁸X uyenni řdam ixef nwem d řimart tmun x min xef kenniw igga Arruř Iqeddsen d imeřřayen, řima ad tarwesem*

tamesmunt n Arebbi tenni d ikesseb s idammen nnes.²⁹ Minzi ssney aya, belli awarni twaḥit inu, ad ɣarwem-d adfen wuccanen imuzzaren inni war ittejjin x tḥimart³⁰ uca ad zɣaywem-d kkaren iwɗan inni i ɣa issiwřen řḥard iɛwwjen ḥima ad jarren awarni asen imeḥḍaren.³¹ X uyenni faqem, teeqrem belli tṛata n iseggwusa ġiřet d wass war beddeɣ ad ssmehḥdeɣ kuř ijjen zɣaywem weḥdes s imetṭawen.³² U řexxu, a awmaten, ad kenniw sellmey i Arebbi u i wawař n nniemet nnes, i wenni ɣar iġa tizemmar ḥima ad ibna u ḥima ad awem iwc řwart jar marra inni itwaqeddsen.³³ War ḍmieey di nnuqart niy deg wureɣ niy deg warruḍ uřa zeg ijjen.³⁴ Kenniw tessnem simant nwem, belli ifassen-a aqqa xedmen i min ḥwajey u i min ḥwajen inni iġan akidi.³⁵ Di kuřci ssecney awem belli ittxeř, am nxeddem ammu, ad newc afus i inni iḍeefen uca ad nfekkar deg wawařen n Sidi Yeccu, belli inna ‘Sseed n wenni iwcin x wenni iksin.’”³⁶ Awarni řami inna aya, iwḍa x ifadden nnes uca izzuġ akidsen marra.³⁷ Marra nitni run aṭṭas uca dareen i yiri n Bulus, ssudmen t.³⁸ Ffugmen aṭṭas, amezwar n marra x wawař i inna, belli war ɣarren ca aɣembub nnes ead uca ssqebḍen t ɣar uyarrabu.

Twaḥit ɣar Urcalim

21¹ Awarni řami xasen nemmsebḍa, nebda nzekkwa řebḥar, nruḥ nican uca niweḍ ɣar Kus. Tiwecca nnes niweḍ ɣar Rudus u ssenni ɣar Batara.² Ařami nufa ij n uyarrabu i tuɣa izekkwaw ɣar Finiqiya, nenyā dayes uca nruḥ.³ Řami neɣra Qubrus, nejji t x uzeřmaḍ uca nruḥ x řebḥar ɣar Suriya uca niweḍ ɣar Tirus minzi aɣarrabu tuɣa igga ad ifarrey sseřet nnes din.⁴ Nufa imeḥḍaren uca neqqim din seba n wussan. Nnan nitni s Arruḥ i Bulus maḥend war ittgaæeid ca ɣar Urcalim.⁵ Řami nesseedu ussan-a *din*, neffey uca nkemmeř x usafar. Nitni ssqebḍen aney ak-d temyarin d iḥenjiren *nse*n ař barra n tendint. X tma *n řebḥar* newḍa x ifadden nney uca nezzuġ.⁶ Umi nweddeē ayawya, nenyā deg uyarrabu, maca nitni eqben eawed kuř ijjen ɣar řwacun nnes.⁷ Umi nkemmeř x usafar zi Tirus, niweḍ ɣar Btulumayu, nseġmen x wawmaten uca neqqim akidsen ij n wass.⁸ Tiwecca nnes, Bulus d neccin inni kis iġan, neffey ssenni, niweḍ ɣar Qayřariya. Nudef ɣar taddart n Filibbus, ambeccar wenni tuɣa d ijjen zi ‘seba’ uca neqqim ɣares.⁹ Tuɣa ɣar wa areba

n tħenjirin, ɛad d tieezriyyin, tinni ttkacafent awař n Arebbi. ¹⁰Umi nenniwjew din ařtas n wussan, ihwa-d ij n umkacaf zi Yahudiyya, qqaren as Agabus. ¹¹Netta yusi-d ęarney uca iksi abyas n Bulus, icarf ixef nnes ifassen d iđaren, inna “Ammu iqqar Arruħ Iqeddsen ‘Aryaz i ęar ięa abyas-a, ammu i t ęa carfen Wudayen di Urcalim uca ad t sellmen i řegnus.’” ¹²Umi nesřa aya, nettar zzayes zi Bulus, neccin d yinni zeg wemcan nni, ħima war ittęaęeid ęar Urcalim. ¹³Maca Bulus yarr-d “Min kenniw yuyin, tettrum uca tessaređbem uř inu? Minzi aqqa-yi wejdeę maci ħima ad ayi carfen waha, maca ęawed ħima ad mteę di Urcalim x ssibbet n yisem n Sidi Yeccu.” ¹⁴Umi war d aney ijji ad t nesseqnee, nesqar, neqqar “Ad yiři min ixs Arebbi.” ¹⁵Awarni ussan nni nessewjed uca nęaęeed ęar Urcalim. ¹⁶Ruħen akidney ca n imeħđaren zi Qayřariya, iwyen-d ijjen qqaren as Mnasun zi Qubrus, aqqa-t d ij n umehđar zeg umezwaru, ħima ad ęares nenniwjew.

Bulus immeręa ak-d imazanen d wawmaten di Urcalim

¹⁷Ařami niweđ ęar Urcalim, tareħħeb zzayneę tawmat s řefraħet. ¹⁸Tiwecca nnes yudef Bulus akidney ęar Yaęqub uca ħđaren din marra imęaren. ¹⁹Iseęem xasen, xenni ibda itteawad nican x marra min igga Arebbi jar řegnus s tsexxart nnes. ²⁰Umi sřin aya, ssemyaren Arebbi, nnan as “A tawmat, tettwařid meċař n řuřuf n Wudayen i yumnen u nitni marra ttasmen x ttawrat. ²¹Aqqa yiweđ asen-d řexbar xak belli tesseřmaded i Wudayen maħend ad semħen di Musa am d asen teqqared war xettnen iħenjiren war gguren deg webrid n ttawrat. ²²Min i ęa negę xenni? Labudda ad imun wagraw minzi ad sřen belli aqqa tusid-d. ²³Egę min d ac i ęa nini “Yarney arebea n yeryazen inni ęar ięa ij n řwaed. ²⁴Ksi ina akik, tqeddsed ixef nnek akisen, ad xasen txeęřsed ħima ad ħeffen izeęifen nsen ħima marra ad issen belli war ięi bu nican min xak itwannan, maca uřa d cek tegęured ad tetřfed di ttawrat. ²⁵Maca zi jjiħet n řegnus, aqqa nura u newca ttesriħ maħend war tetřffen di man aya, męir ad beęeden x min iqqarřen i lařnam uřa x idammen uřa x jjiyfap uřa x tuęeħbit.” ²⁶Xenni iksi Bulus iryazen nni uca tiwecca nnes issizdeg ixef nnes akidsen, iruħ ęar taddart iqeddsen, ixebbar belli ussan n usizdeg ad kemmřen ař i ęa tetwaęeddem tęarřt x kuř ijjen zzaysen.

Uđuf n Bulus di taddart iqeddsen

²⁷Umi iggur sebĕa n wussan ad qđan, zrin t Wudayen n Asiya di taddart iqeddsen, ssenhezzen řgens, ĥarten xas s ifassen, ²⁸syuyyun “A kenniw, a iryazen n Israyil, řawřem řar twiza! Wa d bnađem wenni isseřmaden iwdan marra đidd i weyduđ u đidd i ttawrat u đidd i wemcan-a uca issidef-d ĕawed Iyunaniyyen řar taddart iqeddsen uca issexmaj amcan iqeddsen.” ²⁹Minzi tuya izwaren akis zrin Trufimus Afasusi di tendint, ittyř asen belli Bulus issiweđ it-id řar taddart iqeddsen. ³⁰Tandint marra thaj uca iwdan dduqqzen-d, ĥarten x Bulus, jarren t barra i taddart iqeddsen, řexdenni bellĕent tiwwura. ³¹Am arezzun nitni ad t nyen, yiweđ řexbar řar ukumandar n ubařayun, aqqa Urcalim amen tekmeř txarweđ. ³²Řexdenni yiwyi-d iĕeskariyyen d iqebřanen n řĕeskar *inni x meyya* uca uzzřen řarsen. Ařami zrin nitni akumandar d řĕeskar, ssbedden ad wten Bulus. ³³Xenni iqarreb řares ukumandar, iřřef it, yumur ad t carfen s tnayen n snaseř, isseqsa min iĕna netta d min tuya igga. ³⁴Jar řřaci aqqa din iĵen itřřaya ammu u wenneđni ammu. Řami war izemmar ad t issen nican zi ssibbet n řřaraj, yumur ad t awyĕn řar lqecla. ³⁵Ařami d yiweđ řar dđruj, imsar belli iĕeskariyyen arbun t x ssbab n ddĥas ameqqran n řřaci, ³⁶minzi iwdan tuya đeffaren, syuyyun “Kksem t zeg webrid!” ³⁷Ařami gguren ad nedhen Bulus řar daxeř n lqecla, inna i ukumandar “Ma iĥiqq ayi ad ac iniy ca?” Inna as “Ma tessned tayunanit? ³⁸Ma war iđi d cek d Amiřri wenni iggin ařuwwey qbeř ussan-a, indeh akis arebea ařef n yeryazen d iqettařen řar řexřa?” ³⁹Inna Bulus “Necđ d aryaz d Uday zi Tarsus, ict n tendint di Kilikiya i war itwissnen drust u necđ ttarey zzayek ttesriĥ ĥima ad ssiwřey ak-d iwdan.” ⁴⁰Umi d as ismeĥ, ibedđ Bulus x dđruj, iceyyar s ufus řar iwdan. Umi arsin qaĕ, issiweř akisen s iřes n teibranit *tutlayt n Wudayen*, iqqar ...

Bulus ittdafae x yixef nnes

22 ¹“A iryazen tawmat d ibabaten, sřem i min d awem i řa iniy x uđafeĕ inu.” ²Umi sřin, aqqa issawař akidsen s yiřes n teibranit, qqimen sqaren ĕad ktar. Xenni inna ³“Necđ d iĵ n bnađem d Uday, xeřqey di Tarsus di Kilikiya, maca arebbiy di tendint-a, twassřemđey řar iđaren n Gamalialy elahřsab tidett nican n ttawrat

n řejdud nney. Tuḡa cđareḡ x min iḡan n Arebbi am mammec teḡam kenniw marra řexxu. ⁴Necc tuḡa đeffareḡ abrid-a s řmewt am carrfey iryazen d temḡarin, ttselfameḡ ten ḡar řehbes, ⁵am mammec xafi iched eawed uzeḡif n ikehhanen d marra agraw n imḡaren n řgens i zi ksiḡ tibratin i tawmat, ruḡeḡ ḡar Dimacq ḡima ad awyeḡ inni i din iḡan eawed s tcarfin ḡar Urcalim ḡima ad twaeaqben. ⁶Imsar ayi, umi dayi tuḡa deg webrid iggur ad awđeḡ ḡar Dimacq, řexdenni ḡar wezyen n wass tenneđ ayi-d ict n tfawt tameqqrant zeg ujenna ⁷uca wđiy x tmurt, sřiy ict n tmijja, teqqar ayi ‘Cawul, Cawul, mayemmi d ayi tdarrced?’ ⁸Arriḡ xas ‘Min teenid cek, a Sidi?’ Inna ayi ‘Necc d Yeccu Nnařiri wenni tettdarrced.’ ⁹Inni i tuḡa iḡan akidi, řrin tifawt, ggweden maca war sřin ca i tmijja n wenni akidi issawařen. ¹⁰Uca necc nniḡ as ‘Min i ḡa ggeḡ, a Sidi?’ Inna ayi ‘Kkar, traḡed ḡar Dimacq, din ad ac itwana x marra min d ac yuran ad tegged.’ ¹¹Minzi zi tissiqt n tfawt nni dewřeḡ war ttwiřiy, xenni gewwden ayi zeg ufus inni i tuḡa akidi iḡan uca *ammu* iwđeḡ ḡar Dimacq. ¹²Tuḡa din ij weryaz qqaren as Ananiyas ittweqqar ttawrat, tuḡa cehhden xas mliḡ marra Udayen i izedđyen dinni. ¹³Netta yusi-d ḡari, ibedd zzati, inna ‘A uma Cawul, xzar!’ Řexdenni di tsaeet nni dewřeḡ ttwařiy uca řriḡ t. ¹⁴Inna ‘Aqqa Arebbi n řejdud nney ixđar i cek, ḡima ad tessned min ixs netta, ad tžared amseggad uca ad tesřid tmijja nnes zeg uqemmum nnes. ¹⁵Minzi cek ad as tiřid d acehhad ḡar marra iwdan s min težrid d s min tesřid. ¹⁶Iwa řexxu, mayemmi teetřařed ead, kkar, ejj ad cek ssyeđřen, ad twassirden ddnub nnek s uřayi nnek x yisem n Sidi.’ ¹⁷Imsar ayi awarni řami d eeqbey ḡar Urcalim uca tuḡa ttžaiḡiy di taddart iqeddsen, xenni yiwi ayi řewḡiy ¹⁸uca řriḡ t, inna ayi ‘Azzeř, teffyed deḡya zi Urcalim minzi war qebbřen ca chadet nnek xafi.’ ¹⁹Nniḡ necc ‘A Sidi, aqqa nitni ssen belli tuḡa ttḡebbsey inni yumnen zzayek, hettkeḡ ten s urekkud deg isinagugen ²⁰u řami twassizzřen idammen n ucehhad nnek Stifanus, tuḡa beddeḡ din, arđiy x řmewt nnes u ḡđiy arruđ n inni t inḡin.’ ²¹Inna ayi ‘Ruḡ, minzi ad cek ssekkeḡ ḡar řegnus iggwejen.’ ”

²²Tuḡa ttesřan as ař awař-a, xenni kkaren ssgaeeden tmijja nsen, qqaren “Kksem t zi tmurt, minzi amecnaw wa war isdiheḡ ad iddar.” ²³Am tuḡa řyuyyun, neřřaren arruđ nsen uca zuzzaran taeejjajt ḡar ujenna. ²⁴Yumur ukumandar maḡend ad t ssidfen ḡar

lqecla, ad t hettken s urekkuḍ ḥima ad zzayes ifhem mayemmi xas syuyyun ammu. ²⁵Umi t jebden s tḥezzanin i uhettek s urekkuḍ, inna Bulus i řqebṭan x meyya i din ibedden “Ma iḥeḡeř awem ad thettkem ij n bna dem d Arumani s urekkuḍ am war xas teḥkimem *ead?*” ²⁶Umi isřa řqebṭan x meyya man aya, iruḥ yar ukumandar, ixebbar it x man aya, inna “Min i ya tegged? Aqqa aryaz-a d Arumani.” ²⁷Iqarreb ukumandar, inna as “Ini ayi, ma cek d Arumani?” ²⁸Yarr-d xas “Wah!” ²⁸Yarr-d xas ukumandar “Necč tṭfey řḥeqq-a n umezday *arumani* s tmenyat aṭṭas.” Bulus inna “Maca necč xeřqey-d d amezday *arumani*.” ²⁹Řexdenni, inni tuḡa igguren ad t sseqsan, jjin t uca uřa d akumandar idweř iggwed, ifhem belli wenni t ijjin ad carfen, aqqa-t d Arumani. ³⁰Tiwecca nnes am tuḡa ixs ad issen tidett mi xef t deřmen Wudayen, ifsi iceddiyyen *nnes* uca yumur ad ssmunen arruyas n ikehhanen d marra lmeḥkama tameqqrant *n Wudayen* uca indeh-d Bulus, issbedd it zzatsen.

Bulus zzat i lmeḥkama tameqqrant n Wudayen

23 ¹Bulus iqqim ixezzar s tiṭṭawin nnes *deg inni iqqimen* di lmeḥkama tameqqrant *n Wudayen*, inna “A iryazen tawmat, aqqa necč uyureḡ s tnefsect teřfa zzat i Arebbi ař ass-a.” ²Maca azeḡif n ikehhanen Ananiyas yumur inni i tuḡa din akis ibedden, ad t wten yar uqemmum. ³Xenni inna as Bulus “Ad cek iwwet Arebbi, cek d řḥiḍ ijiyyaren! Ma aqqa cek teqqimed maḥend ad xafi tḥekmed uca tumured ad ayi wten yar uqemmum am txařafed ttawrat?” ⁴Inni i tuḡa kis ibedden, nnan “Ma tzawared azeḡif n ikehhanen n Arebbi?” ⁵Inna Bulus “Tuḡa war ssineḡ, a tawmat, aqqa-t d azeḡif n ikehhanen, minzi tura ‘Ameqqran n weydud nwem war t ttzawar.’” ⁶Umi issen Bulus, aqqa azyen zzaysen d Iřaduqiyyen u wenneḍni zeg Ifarisiyyen, iřaya i lmeḥkama tameqqrant *n Wudayen* “A iryazen tawmat, necč d Afarisi, mmis n Ifarisiyyen, necč ttetwahakmey di ssibbet n usitem d tnukra n imettinen.” ⁷Ařami inna aya, imsar ij n uxarweḍ jar Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen uca itwabḍa řḡaci, ⁸minzi Iřaduqiyyen qqaren belli war teḡi ca d tanukra niḡ d lmalakat uřa d buḥbeř, maca Ifarisiyyen ceḥden x man aya s tñayen. ⁹Bdan syuyyun aṭṭas u ca n imseřmaden n idlisen zeg wezyen n Ifarisiyyen kkaren, ttemnaqacen s jjeḥd, qqaren “War nufi uřa d ij n řyar di bna dem-a.

Mařa issiweř akis ij n buħbeř niy ij n lmalak, ejj aneř war nettmenyi x Arebbi.”¹⁰Umi ikkar ij n uxarweđ ameqqran, iggwed ukumandar ad mezzqen Bulus, xenni yumur ieeskariyyen ad d hwan maħend ad t xedfen zi řwest nsen, ad t awyen řar lqecla.¹¹Di ĝiřet awarni as ibedd-d xas Sidi, inna as “Egg uř, a Bulus, minzi am mammec xafi tcehded di Urcalim ammu ittxeřř ad tcehded uřa di Ruma.”

Taxceft n Wudayen ĥima ad nyen Bulus

¹²Ařami d iřbeħ řħař, ggın ca n Wudayen ict n texceft, qqnen ixef nsen s ict n nneeřet maħend war ttetten war sessen ař d nyen Bulus.¹³Tuřa inni ijuĝen, aqqa-ten ktar zi arebein.¹⁴Ina ruřen řar arruyas n ikehhanen d imyaren n *weydud*, nnan “Aqqa neneqq ixef nney s ict n nneeřet maħend war nettett walu ař i řa nenney Bulus.¹⁵Xenni, kenniw d lmeħkama tameqqrant n Wudayen, xebbarem akumandar ad t-id řarwem indeh tiwecca axmi texsem ad txebbcem di tmesřact-a mliħ. Aqqa neccin newjed ĥima ad t nenney qbeř mma ad řarek-d yaweđ.¹⁶Maca mmis n wečmas n Bulus isřa x texceft-a, iruħ din, yudef řar lqecla uca ixebbar Bulus x man aya.¹⁷Iřařa Bulus i ijjen zeg iqebťanen x meyya, inna as “Ruħ s ubřiy-a řar ukumandar minzi řares ca ad as t yini.”¹⁸Iksi t uca iwyi t řar ukumandar, inna “Bulus, ameħbus, iřařa ayi-d, ittar ad ac awyeř abřiy-a i řar iĝa ca ad ac t ini.”¹⁹Iťtef it ukumandar s ufus, iddur zzayes weħdes uca isseqsa t “Min řarek ad ayi t tinid?”²⁰Netta inna as “Aqqa Udayen kksen awař řarasen ĥima ad zzayek ttaren maħend ad d tesschwid Bulus tiwecca řar lmeħkama tameqqrant n *Wudayen* axmi xsen ad t sseqsan ead.²¹Maca war ten ttiqqi, minzi ktar zi arebein n yeryazen zzaysen ggın as taxceft, qqnen ixef nsen s ict n nneeřet maħend war ttetten war sessen ař t nyen. Aqqa nitni wejden řexxu, ttrajan ad tewced ttesriħ nnek.”²²Akumandar ija abřiy ad irah, inna as “War qqar i ĥed, aqqa tessaregbed ayi x man aya.”

Bulus řar Qayřariya

²³Xenni iřařa-d řares x tnayen n iqebťanen x meyya, inna “Sewjdem mitayn n ieeskariyyen maħend ad rařen řar Qayřariya řar třata n ĝiřet, akisen sebein n yinni inyın x yiysan d mitayn s fřitcat.²⁴Ejj iten ad ssewjdem zwayeř maħend ad xasen sřymen Bulus ad t nedhen

ɣar læmil Filiks.”²⁵Xenni yura ict n tebrat, iqqar dayes²⁶“Kludiyus
 Lisiyas, sřam x læmil yueřan Filiks.²⁷Umi tťfen Wudayen aryaz-a
 uca tuřa gguren ad t nřen, aqqa kkareř ak-d ict n terbiet n řeskar
 uca fekkey t umi sřiy aqqa-t d Arumani.²⁸Tuřa xsey ad ssney min
 xef t đerřen uca iwyey t ɣar lmeřkama tameqqrant n Wudayen.
²⁹Ufiř aqqa đerřen t di ssibbet n ca n tmesřayin n ‘ttawrat’ nsen,
 maca war din ufiř ađřam i isdaheřen řmewt niř iceddiyyen.³⁰Xenni
 umi d ayi itwana, belli ca zeg Wudayen ggin as taxceft, ssekkey t-id
 řexdenni ɣarek, umureř i inni t iđerřen mařen ad ac inin zzatec
 mi xef t đerřen. S ttisir”³¹Ieskariyyen ksin Bulus am mammec d
 asen yumur uca iwyen t s ĝiřet ɣar Antibatris³²uca tiwecca nnes
 eqben ɣar lqeccla, jjin ad t-id awyen ssenni inni inyin x yiysan.³³Umi
 iwđen ina ɣar Qayřariya, wcin tabrat i læmil uca ssbedden Bulus
 zzates.³⁴Awarni řami iřra læmil tabrat nni isseqsa x man jjihet i zi
 d yusa netta uca yufa belli netta yusi-d zi Kilikiya.³⁵Inna “Ad ac sřey
 mařa uřa d yinni i cek iđerřen iwđen-d da.” Xenni yumur ad xas
 essen di taddart n ccrae n Hirudus.

Bulus zzat i læmil Filiks

24¹Awarni xemsa n wussan ihwa Ananiyas, azeřif n ikehhanen,
 ak-d imřaren n weydud d ij n lmuhami, qqaren as Tartulus,
 uca usin-d zzat i læmil đidd i Bulus.²Umi xas-d řayan, ibda
 Tartulus ideřen it, inna³“A sidi Filiks yueřan, aqqa zzayek ɣarney
 řehna yuřen uřa d ssiyasa nnek aqqa tiwi-d aťas n řxar i řgens-a.
 Aqqa neqbeř it s marra aqadi di kuř ařeždis u di kuř amcan.⁴Maca
 řima war cek hekkweřen aťas, ttettareř zzayek, ad aney tesřid
 deřya cwayt s řxađar nnek.⁵Minzi nufa belli bnađem-a aqqa-t d ij n
 řehřac, ittsebbab ayuwweř jar marra Udayen di ddunnit qae, netta
 d azeřif amezwaru n tebridt n Inařiriyyen.⁶Netta tuřa yarezzu
 eawed mařen ad issexmej taddart iqeddsen, xenni neťtef it eawed
 uca tuřa nexs ad xas neřkem s ttawrat nney.⁷Maca akumandar
 Lisiyas yusi-d di řwest s uhettek aťas, iksi t jar ifassen nney.⁸Netta
 yumur mařen inni ixsen ad t đerřen, ad ɣarek-d asen. Mařa t
 tesseqsid, ad tfehmed s yixef nnek marra mi xef t neđřen.”⁹Uca
 eawed Udayen usin-d akides, nnan belli marra man aya ammu i ięa.
¹⁰Maca Bulus, umi d as iceyyar læmil mařen ad issiweř, yarr-d

“Nec ssney belli cek d řqađi x řgens-a ařtas n iseggwusa, x uyenni ad dafæey s yixef inu s teryast ktar. ¹¹Cek tzemmed ad tessned, aqqa εdun mýir tenεac n wussan waha zeg wami gaεdey řima ad εebdey di Urcalim. ¹²Nitni war d ayi ufin di taddart iqeddsen ttemnaqacey ak-d ca n ijjen niý ssnekkarey aýuwwey jar řgens uřa deg isinagugen niý di tendint. ¹³Nitni war zemmeden ad sbbiyyinen min zi d ayi đerřen řexxu. ¹⁴Maca man aya ad ac neemey, belli εebbdey Arebbi n řejdud *nney* x řehsab n ‘tebridt’ umi qqaren nitni ‘tabridt ifayren’, am ttamney di marra min yurin di ttawrat u deg imkacafen. ¹⁵Aqqa dayi asitem di Arebbi, am uřa d nitni ttarjan tt εawed, aqqa ad din tiři tnukra n imettinen, *tanukra* n imseggaden u *tanukra* n yinni war ięin d imseggaden. ¹⁶Ammu uřa d necc tteggey tizemmar deg ixef inu řima ad řari tiři řebda tnefsect teřfa zzat i Arebbi u zzat i iwdan. ¹⁷Awarni ařtas n iseggwusa usiý-d mařend ad awyey řřdaqi i řgens inu d tiýarřin. ¹⁸Aqqa ufin ayi ca n Wudayen zi Asiya am tuýa ceýřey ak-d man aya, awarni řami twassizdegey di taddart iqeddsen uca war din řari řýaci uřa d axarweđ. ¹⁹Ittxeřř asen i nitni *inni ięan d Udayen zi Asiya* ad řđaren da zzatek mařend ad ayi đerřen mařa řarsen ca xafi. ²⁰Niý ad inin ina *i da ibedden* man řeib i dayi ufin umi beddey zzat i lmeřkama tameqqrant n Wudayen, ²¹mýir awař-a i tuýa t řayıý umi beddey jarasen ‘Ass-a twařekmey zwayem di ssibbet n tnukra n imettinen.’ ”

²²Umi isřa Filiks aya, issbedd asen řehkam, inna “Xmi i d řa ihwa ukumandar Lisiyas, ad řekmey di tmesřayin nwem.” ²³Xenni yumur i řqebřan x meyya řima ad iřđa Bulus maca s cwayt n řhurriya ktar u war imennee uřa d ijj zeg inni ięan nnes ad xas sexxaren niý ad řares-d asen. ²⁴Xenni awarni ca n wussan, umi d yusa Filiks ak-d Drusilla tamýart nnes i ięan d Tudact, iřaya-d i Bulus uca isřa zzayes x liman di Lmasiř. ²⁵Ařami yiweđ řřard x tsegda d đđebř n nnefs u x řřisab, iggwed Filiks uca yarr-d xas “Ruř řexxu! Xmi řari i řa yiři řweqt, ad ac-d řayıý.” ²⁶Netta tuýa issitim εawed mařend Bulus ad as iwc tmenyat, řima ad as iđřeq. X uyenni tuýa xas-d iřaya ařtas n twařawin řima ad kis issiweř. ²⁷Maca umi kemmřen tnayen n iseggwusa, yareřřeb Filiks s Burkiyus Fastus wenni t i řa ixerřen. Umi tuýa Filiks ixš ad yarđa Udayen, ija Bulus di snaseř *di řehbes*.

Bulus zzat i Fastus

25 ¹Ařami d yiweđ Fastus ęar weqlim, iruĥ ęar Urcalim zi Qayřariya awarni řami edun třata n wussan. ²Uca azeęif n ikehhanen d imcenneen n Wudayen ssaregben t x min xef đerĥmen Bulus uca heccmen t ³am zzayes ttaren maĥend ad iwc ttesriĥ đidd nnes, ĥima ad t indeĥ ęar Urcalim maĥend nitni ad as ssewjden ict n texceft maĥend ad t nyen deg webrid. ⁴Maca Fastus yarr-d, maĥend ad iqqim Bulus itwaĥđa di Qayřariya u netta simant nnes igga ad din irah deęya. ⁵Inna “Ad raĥen akidi inni i ęar ięa ccan jarawem, ad t đerĥmen mařa din ca n řeib deg weryaz-a.” ⁶Umi ęarsen iqqim ktar zi eecra n wussan ihwa ęar Qayřariya u tiwecca nnes iqqim x řkursi n řĥukm uca yumur ad d awyen Bulus. ⁷Umi d yiweđ, nneđen xas Wudayen inni tuęa d ihwan zi Urcalim uca ggin ařas n icetciten iđeęřen x Bulus, war zemmaren ad tent ssbeynen. ⁸Netta iwta x yixef nnes *ammu* “Necc war xđiy ca di ttawrat n Wudayen nię di taddart iqeddsen uřa di qayřar.” ⁹Umi yarezzu Fastus ad igg řxađar i Wudayen, isseqsa Bulus “Ma tessed ad tgaeded ęar Urcalim, ĥima ad din twaĥekmed zzati di ssibbet n tmesřayin-a?” ¹⁰Bulus inna “Necc aqqa beddeę zzat i řkursi n řĥukm n qayřar mani ittxeřř ad xafi itwaĥkem. War xđiy deg Wudayen s walu am mammec cek tessned mliĥ. ¹¹Minzi mařa xđiy nię mařa ggię min isdaheęen řmewt, war tteekksey x řmewt. Maca mařa war din bu tidett nican i zi d ayi đerĥmen nitni, xenni war izemmar uřa d ijjen ad ayi isellem i yina. Necc ssgaedeę ddeewet inu ęar qayřar.” ¹²Awarni řami tuęa imcawar ak-d wagraw, yarr-d Fastus “Aqqa tessgaeded ddeewet nnek ęar qayřar, xenni ęar qayřar i ęa traĥed.”

Tawasit n ujeęid Ayribas ęar Qayřariya

¹³Umi edun ca n wussan yusi-d ujeęid Ayribas d wečmas Barniki ęar Qayřariya ĥima ad seęmen x Fastus. ¹⁴Awarni řami nitni sseedun din ařas n wussan icawed Fastus i ujeęid tamesřact n Bulus, inna “Aqqa da ij n weryaz wenni da ijja Filiks d amehbus. ¹⁵Řami dayi tuęa di Urcalim, đerĥmen t arruyas n ikehhanen d imęaren n Wudayen, arezzun ad itwaĥakem. ¹⁶Necc arriy-d xasen belli Irumaniyyen war nnumin ad sellmen ij n bnadem i uhellek ĥima ad arđan iwdan.

Ittxešš ad ḥḍaren zzates inni t iḍeřmen uca ad ęares tiři ttasie maḥend ad idafee x yixef nnes zi jjihet n ttuhmet. ¹⁷Umi da d iwḍen jmie, war eęizey uca tiwecca nnes qqimey x řkursi n řḥukm uca umurey ad d awyen aryaz nni. ¹⁸Umi d as-d nneḍen inni t iḍeřmen, war d iwyen uřa d ict n ttuhmet i tuya nwiy. ¹⁹Maca tuya ęarsen xas ca n tmesřayin zi jjihet n dđin nsen x ijjen qqaren as Yeccu wenni aqqa immut, wenni i xef tuya Bulus iqqar belli aqqa iddar. ²⁰Am tuya cekkey di tmesřact-a i di tuya arzuę, sseęsiy necc, ma zeema netta ixs ad irah ęar Urcalim ḥima ad itwaḥakem din x tmesřayin-a. ²¹Umi issęaeęed Bulus ddeęwet nnes ḥima ad t ḥḍan ař xas iḥkem qayřar, xenni umurey ad t ḥḍan ař t i ęa ssekkey ęar qayřar.” ²²Inna Aęribas i Fastus “Uřa d necc xsey ad sřeę i bnađem-a.” Inna as “Tiwecca ad as tesřed.”

²³Tiwecca nnes umi d yusa Aęribas d Barniki s marra ccan uca udfen ęar wexxam n řḥukm ak-d ikumandaren n řęeskar d yeryazen icennęen n tendint, xenni yumur Fastus ad t-id awyen. ²⁴Inna Fastus “A ajeęid Aęribas u kenniw marra iryazen i da iḥḍaren akidney, aqqa teęrim wa, wenni min xef d ayi issiweř marra řęaci n Wudayen di Urcalim uřa danita, sęuyyun maḥend war ittyimi ad iddar ead. ²⁵Maca necc, umi ufiy belli war iggi min isdaheęen řmewt u minzi netta issęaeęed ddeęwet nnes ęar qayřar, ggıy ad t ssekkey din. ²⁶Maca war ęari bu tmesřact nican ssney t zi jjihet nnes ḥima ad tt ariy i sidi. X uyenni sseḥḍarey t-id i kenniw, d amezwaru i cek, a ajeęid Aęribas, ḥima, awarni xmi i ęa nkemmeř tarezzut, ad ęari tiři min i ęa ariy, ²⁷minzi ittyiř ayi aqqa war icuwwar xmi i d ęa ssekkey ij n umeḥbus nnebřa mma ad ssbeyyeneę ttuham i xas gęin.”

Bulus ittdafae x yixef nnes zzat i ujeęid Aęribas

26 ¹Inna Aęribas i Bulus “Cek ęarek ttesriḥ ḥima ad tessiwřed x yixef nekk.” Xenni isswizzed Bulus afus nnes uca iwta x yixef nnes, *inna* ²“Nec aqqa-yi di řxaḍar inu, a ajeęid Aęribas, am zemmarey ad wtey x yixef inu ass-a qibač nnek x marra x min xef dayi ḍeřmen Wudayen. ³Deg umezwaru s minzi aqqa cek tessned marra tṭbayeę d tmesřayin i ięan jar Wudayen. X uyenni ttarey zzayek ad ayi tesřed s ttasie n řxaḍar. ⁴Tudart inu zi temzi tenni tuya dđarey zeg umezwar jar řęens inu u di Urcalim, ssnen tt marra

Udayen. ⁵Nitni ssnen ayi aţtas zeg wami, mařa xsen ad ceħden x man aya waha, aqqa necc tuya đeffarey tabridt iqeřen ktar zi dđin nney, aqqa ddarey d Afarisi. ⁶U řexxu necc beddey u twařakamey di řtwee n usitem n řwaed i d yusin zi Arebbi řar řejdud nney, ⁷asitem wenni ttrajant ad řares-d awđent teneac n tqebbař n *Israyil*, am eebđent i Arebbi řiřet d wass. Di řtwee n usitem-a, a ajeřid Ayribas, đeřmen ayi Wudayen. ⁸Mayemmi d awem ittyiř war izemmar ad namen umi Arebbi issnekkar-d imettinen? ⁹Necc simant inu tuya ittyiř ayi nican, belli ittxeřř ad ggey aţtas n tmesřayin đidd i yisem n Yeccu Nnařiri ¹⁰uca aya i ggiy eawed di Urcalim. Am řřfey tizemmar zi řjihet n arruyas n ikeħhanen, řebbsey aţtas n imqeddasen. Uca umi tuya gguren ad twanyen, wciy afus inu di man aya. ¹¹Edebey ten aţtas n twařawin di marra isinagugen mařend ad ceqqfen *deg webrid nsen* u xmi tuya xasen tthajey aţtas, tuya ttazzřey xasen řar tneddam i iřan barra i tmurt. ¹²X uyenni tuya ggurey řar Dimacq eawed s ttesriř d řumur zi řjihet n arruyas n ikeħhanen. ¹³Xenni, a ajeřid, řriy di řweřt n webrid ict n tfawt zeg uřenna, tettissiqq ktar zi tfuct, tenneđ ayi-d u i yinni akidi imsafaren. ¹⁴Umi newđa marra řar tmurt, řriy ict n tmijja tessawař akidi, teqqar s teıbranit (=řřard n *Wudayen*) ‘Cawul, Cawul, mayemmi d ayi tdarrced? Iqseř xak ad teefsed x tyarsa.’ ¹⁵Nniy as ‘Min teınid cek, a Sidi?’ Inna ayi ‘Necc d Yeccu wenni tmarrted. ¹⁶Maca kkar, tbedded x iđaren nnek, minzi i uya i d ac-d đharey řima ad cek ixđarey d amsexxar d aceħhad x min teřrid u x min d ac i řa sseđharey ead, ¹⁷am fekkey cek zeg weydud-a u zi řegnus i řar cek i řa ssekkeř, ¹⁸řima ad tarezmec tiřawin nsen řima ad tuben zi tağest řar tfawt u zi řřulřa n Cciřan řar Arebbi řima ad řřfen ařfar n dđnub u ict n tesřart n řwart řar inni itwaqeddsen s liman dayi.’

¹⁹X uyenni, a ajeřid Ayribas, war řiř war řtiıey i řewřiy i řriy zeg uřenna, ²⁰maca řar umezwar bđiy ad barrřey i inni iřan di Dimacq d Urcalim d marra řwayeh n Yahudiyya u i řegnus řima ad tuben ad dewřen řar Arebbi, ad ggen řexdayem i ittriřen i ttubet. ²¹X uyenni řřfen ayi Wudayen di taddart iqeddsen uca xsen ad ayi nřen. ²²Xenni, am d ayi iwca Arebbi afus, beddey zcat i umeřyan d umeqqran ař ass-a, war qqarey walu myiř min zi ssiwřen imkacafen uřa d Musa aqqa ad yiři, ²³belli tuya ittxeřř i Lmasiř ad iweddeb

uca, am iġa netta d amezwaru i d ikkaren zeg imettinen, ad ibarreh s tfawt i weydud-a u i řegnus *marra*.”

²⁴Ařami yiweđ deg udafee nnes řar man aya, inna Fastus s jjeħd “Aqqa txerřed, a Bulus. Ařtas n tyuri tessbuhři i cek.” ²⁵Maca netta inna as “Necce war twaxerřey ca, a *sidi* Fastus yueřan, aqqa qqarey ac t nican s tidett u s řeeqerř, ²⁶minzi ajeġid issen mliř x tmesřayin-a. X uyenni ssawařey s teryast minzi war uminey belli uřa d ict n řřahjet zi tmesřayin-a aqqa tennuffar xas, minzi marra man aya war imsar deg ict n jjiħet *waha*. ²⁷Ma tumned zeg imkacafen, a ajeġid Ayribas? Necc ssney belli tumned zzaysen.” ²⁸Maca Ayribas inna i Bulus “S drus textsed ad ayi tessqeneed řima ad dewřey d Amasiři.” ²⁹Inna as Bulus “Ttarey Arebbi belli deyya u i wařtas, maci cek *waha* maca uřa d marra inni d ayi ittesřan ass-a, ad dewřen am necc, maca nnebřa iceddiyyen-a.” ³⁰Umi inna aya, ikkar ujeġid d læemil d Barniki d yinni tuya akisen iqqimen. ³¹Xenni ruřen nitni řar uyezdis, ssawařen ak-d wayawya, nnan “Aryaz-a war iggi ca min isdaheġen řmewt uřa d iceddiyyen.” ³²Inna Ayribas i Fastus “Maelik war tuyi issgaeeed ddeewet nnes řar qayřar, iři aqqa itwadřeq bnamem-a.”

Bulus ittšafar řar Ruma

27 ¹Ařami negga ad nuyur di řebřar řar Iřalya, sellmen Bulus d ca n imeřbas nneđni i ij n řqebřan x meyya qqaren as Yuliyus, tuya-t zeg ubařayun n *qayřar* Uřustus. ²Nenya deg ij n uřarrabu zi Adramitijum, tuya iggur ad ikk x jwayeh i iġan řar tma n Asiya, uca nruħ. Tuya akidney Aristarxus, ij n weryaz zi Tisaluniki di Masiduniya. ³Tiwecca nnes niweđ řar Sidun. Yuliyus wenni tuya iġan mliř ak-d Bulus, isamħ as ad iraħ řar imeddukař nnes řima ad xas sexxaren. ⁴Umi neffey ssenni, nbeřřar deg uđuři n Qubrus, minzi asemmiđ tuya iccat dayney deg uyembub. ⁵Awarni řami neřwa řebřar ztat i Kilikiya d Bamfiliya, niweđ řar Mira di Lukiya. ⁶Řqebřan x meyya, řami yufa din ij n uřarrabu zi Iskandariya ittraħ řar Iřalya, issenya aney dayes. ⁷Ařtas n wussan nbeřřar myir cwayt cwayt uca niweđ s řeeqerř d uyiř řar Knidus, minzi war d aney yejji usemmiđ ad nraħ řar ztat, xenni nbeřřar deg uđuři n Krita ztat i Salmun. ⁸Umi t neřwa s uyiř, niweđ řar ij n wemcan umi qqaren

‘řmuyyat tišebħanin’ tenni tťarf i tendint n Lasiyya. ⁹Umi yeedu aťtas n řweqt, xenni idweř usafar di řebħar yewear, tuća eawed aźummi iedu uca iřem asen Bulus, ¹⁰inna asen “A iryazen, necc ttwařiy asafar ad yawi drucl d txessart aťtas maci myir i sseřeet d ućarrabu waha, maca uća i tudart nney.” ¹¹Maca řqebťan x meyya tuća ittiqq ktar deg ibeħriyyen d bab nnes zi min itwannan zi Bulus. ¹²Umi tuća amcan n řmuyyi war iħři ħima ad sseedun řmecta din, ibedd array n wezyen ameqqran nsen ad ffyen ssenni, balak ad awďen ġar Finiks, ij n řmuyyi di Krita, iwařan ljanub n řćarb d ccamal n sennej n řćarb, ħima ad din sseedun řmecta.

Taħaryat

¹³Umi isaha usemmiď n ljanub, ittyř asen ufin min arezzun uca ssgaeden ayřizim, bdan ttcuqqan tťarf n tma n Krita s ućarrabu n řbacc nsen. ¹⁴Maca cwayt awarni man aya tekkar thaj tťaryat n usemmiď d tameqqrant, qqaren as Urukliďyun (=asemmiď i d yusin zi ccamal). ¹⁵Aćarrabu itwaksi zzayes, war izemmar i usemmiď, xenni nestewťe uca netwandeh. ¹⁶Am nekka deg udduři n ict n tegzirt d tamezyant umi qqaren Kludi, s ućyř i nemnee đman n tćarrabut n usellek i iġan ġar đeffar n ućarrabu. ¹⁷Awarni řami tt ssgaeden, bdan sxxeddamen iseywan, beysen i ućarrabu, tuća ggweden ad mmenďaren di Sirtis, s uyenni ssehwan-d řbacc uca twanedhen zeg usemmiď. ¹⁸Am netwaearren s tťaryat zi ssa ġar diha, xenni tiwecca nnes bdan netťaren đďqeř di řebħar ¹⁹uca deg wass wiss třata nenďar řeqcuē n ućarrabu s ifassen nney. ²⁰Aťtas n wussan war tbin tfucl uća d itran uca taħaryat teħřar aney war teġi drust, xenni neqďee marra řayas zeg usenjem.

²¹Řami kkin aťtas war ccin, ibedd Bulus di řwest nsen, inna “A iryazen, tuća ittxeř awem ad ġari tesřem, war tteffym zi Krita, xenni war d aney třeqqef drucl-a d txessart-a. ²²Maca eawed řexxu, ad kenniw cejjey, minzi uća d ijj zzaywem war ittweddari ca tudart nnes, myir aćarrabu waha ad iyebbař. ²³Minzi ibedd-d ġari ġiřet-a ij n lmalak n Arebbi wenni necc nnes u netta d wenni eebbdey. ²⁴Inna ayi ‘War tteggwed ca, a Bulus, minzi ittxeř ac ad tbedded qibač i qařar. Xźar, marra inni akis ittbeħħaren, aqqa iwc ac ten Arebbi.’ ²⁵X uya ggem taryast, a iryazen, minzi ttiqqey di Arebbi, belli ad teffey

ammu, am mammec d ayi inna. ²⁶Maca s uyiř ittxeřř ad nennay deg ict n tegzirt.” ²⁷Umi tuya ĝiřet wiss arbeetac i di netwaearen zi ssa ęar diha di řebęar n Adriyana, di řweř n ĝiřet ittyiř asen i ibeęriyyen, aqqa nęarreb ęar řbarr. ²⁸Umi nęaren řiru n řexfif di raęay n řebęar, eebbaren eicrin n tiddiwin (=řqedd n ij n bnađem i issizwiden ifassen nnes sennej i uzeęif nnes, aqqa-t eřaęař 1,8 mitru). Umi eđun cwayt, nęaren řiru tawařa nneđni uca ufin xemstac n tiddiwin. ²⁹Am ggweden ad řeqfen imucan n sseęaę, nęaren arebea n iyřizam zi đeffar n uęarrabu uca ttaren ad yaweđ uziř. ³⁰Řami tuya ibeęriyyen xsen ad arewřen zeg uęarrabu, sęęaren taęarrabut n usellek ęar řebęar axmi xsen ad nęaren iyřizam ęar zzat n uęarrabu, ³¹inna Bulus i řqebęan x meyya u i ięeskariyyen “Mařa ina war qqimen deg uęarrabu, war tzemmarem ad twasnejem.” ³²Xenni qeřřen ięeskariyyen iseywan n tęarrabut n usellek uca jjin tt ad tewđa. ³³Ařami d iqarreb ad iřbeę řęař, iziyyar iten Bulus marra ģima ad ccen, inna “Arbeetac n wussan aqqa teqqimem nnebřa macca, war teccim walu. ³⁴X uyenni cejjeey kenniw ad teccem minzi man aya ad kenniw infee i usenjem nwem, minzi war iwetęi uřa d ij n uzeętu n ucuwwaf n uzeęif n ca n iijen zzaywem.” ³⁵Umi inna aya, iksi aęrum, icekkar Arebbi qibač i iwdan, yarza it, ibda ad icc. ³⁶Dewřen marra arecęen, ksin eawed macca. ³⁷Tuya deg uęarrabu mitayn u setta u sebein n yeryazen. ³⁸Řami jjiwnen s macca, bđan ssefsasen aęarrabu, nęaren irden di řebęar. ³⁹Ařami iřbeę řęař, tuya war ssinen tamurt nni, maca zřin ij n umesruq n řebęar ęares tma twaęa uca mcawaren, ma nzemmar ad din nearen aęarrabu. ⁴⁰Umi qeđwen iyřizam, jjin ten di řebęar, fesyen iceddan n řemqadeř, ssgaeęden řbacc n zzat i usemmiđ ittęuđen, wejjhen ęar tma n řbarr. ⁴¹Maca aęarrabu iwta ij n uearrec n yijdi mani ięa řebęar ęar tnayen n iyezdisen uca nnuęen s uęarrabu. Zzat n uęarrabu idweř war izemmar ad inhezz, maca đeffar n uęarrabu yarrez s jjeđ n řemwaj. ⁴²Tuya newwan ięeskariyyen ad nyen imeębas ģima war itteummi đeđ maęend ad yarweř. ⁴³Maca řqebęan x meyya wenni tuya ixs ad issenjem Bulus, issbedd iten, yumur belli inni izemmaren ad eummen ad nęaren ixef nsen d amezwaru maęend ad awđen ęar řbarr, ⁴⁴uca awarni man aya, wi iqqimen, ca zzaysen x tferwin u ca zzaysen x izeynan n ikeccuđen n uęarrabu. Uca ammu imsar, aqqa marra iwđen twasnejem ęar řbarr.

Bulus di tegzirt n Malta

28 ¹Umi nejmen, ssenni fehmen, belli tagzirt nni qqaren as Malta. ²Ayt n tmurt (*inni umi qqaren 'barbarus' niy 'ibarbariyyen', minzi nitni war ġin ca d Iyunaniyyen*) ggin akidney mliħ aṭṭas, am nitni ssiyen ict n timessi tameqqrant uca iwyyen aney akidsen ħar daxeř ħarsen minzi anzar tuħa ibda iccat u minzi tuħa tesmed. ³Ařami tuħa Bulus issmun aṭṭas n ikecwađ, issars iten x uceceř n *tmessi*, xenni s řeħmu nni iffey-d ij n ufiyar uca inned as i ufus. ⁴Umi řrin ayt n tmurt řweħc nni inned as i ufus nnes, nnan ak-d wayawya "Bnadem-a d aqettař, war t iiji 'řheq' ad iddar waxxa injem-d zi řebħar." ⁵Maca netta izzerez řweħc di tmessi, nnebřa mma d as temsar uřa d ict n druct. ⁶Maca nitni tuħa ttarjan ad yuff niy ad iwđa ad immet řexdenni. Maca umi řrin, awarni řami rajan aṭṭas, belli war d as temsar uřa d ict n řħajet, ibeddeř array nsen, nnan, aqqa-t d ij n arebbi. ⁷Tuħa x jjiħet n wemcan nni iħwicen n umcennee amezwaru n tegzirt nni umi qqaren Publijus, wenni i tuħa yareħħben zzayney uca issnewju aney s řħar třata n wussan. ⁸Xenni aqqa babas n Bublikus tuħa izzere, dayes timessi d teqqrint. Yudef Bulus ħares, izzuđ, issars xas ifassen uca issgenfa t. ⁹Umi imsar man aya, usin-d ħares innedni n tegzirt inni tuħa ħar iġa imeħřac uca twassgenfan. ¹⁰Karmen xaney ina s waṭṭas n ccen. Umi nruħ nbeħħar, wcen aney min tuħa neħwaj.

Bulus ittekkwađ ħar Ruma

¹¹Awarni teřt n iyuren nbeħħar deg ij n uřarrabu zi Iskandariya i isseedu řmecta di tegzirt, tuħa xas ij n arcam n 'Tecniwin' (= 'Tecniwin' nitni d itran qqaren as Kastur d Pulluks, tarwa n iijen zi lařnam n Iyunaniyyen, qqaren as Zayus). ¹²Umi niweđ ħar Siragusa, neqqim din třata n wussan. ¹³Ssenni ndur uca niweđ ħar Rixiyum. Awarni iij n wass ikkar-d usemmiđ n tcarmin uca niweđ deg wass wiss tnayen ħar Putiyuli, ¹⁴mani nufa tawmat. Nitni ttaren zzayney ad kidsen neqqim sebea n wussan. Ammu i niweđ ħar Ruma. ¹⁵Uca tawmat di Ruma inni isřin x umeddur nney, usin-d ħima ad kiney mmeřqan di 'Apijus Furum' u ħar 'Třata n Tħuna'. Umi ten izra Bulus, icekkar Arebbi uca itwacejje. ¹⁶Umi d nusa ħar Ruma, isellem řqebħan x meyya imeħbas i ukumandar n řeskar, maca isamħ as i Bulus ad izdey weħdes ak-d ueessas wenni t iħeřtan.

Ameřqi n Bulus ak-d Wudayen di Ruma

¹⁷Awarni třata n wussan iřaya Bulus i imcennæen n Wudayen. Ařami munen, inna asen “A iryazen tawmat, waxxa necc war ggiy uřa d ict n řřajet řidd i weydud niy řidd i řřbayeæ n řejdud nney, aqqa twasellmey d amehbus zi Urcalim deg ifassen n Irumaniiyen. ¹⁸Awarni řami d ayi beqqcen, tuya xsen ad ayi arxun minzi war dayi ufin uřa d ict n řřajet tessdaheğ řmewt. ¹⁹Maca umi æekksen Wudayen man aya, ittyiř ayi belli ad ssgaædey ddeewet inu yar qayřar, maca nnebřa mma ad yari yiři ca řidd n řgens inu. ²⁰X ssibbet-a ttarey řima ad kenniw zarey uca ad kiwem ssiwřey. Minzi di ssibbet n usitem n Israyil, necc aqqa-yi carfey s snesřet-a.” ²¹Maca nitni nnan as “War xak neřřif ca tibratin zi Yahudiyya uca uřa d ijj n tawmat war d yusi da i innan niy issiwřen xak s ca n řeib. ²²Maca neccin nexs ad zzayek nseř min tettwařid, minzi zi jjihet n tebridt-a, aqqa nessen belli tteekksen tt mani mma.” ²³Awarni řami kis ggim ij n wass, usin-d yares ařřas zzaysen yar taddart nnes, tuya ittassar asen tageldit n Arebbi, yarezzu ad ten isseqneæ zi ttawrat n Musa u zeg imkacafen zi jjihet n Yeccu zi řefjar ařami d tameddit. ²⁴Ca twassqenæen s min d asen inna, innedni ugin. ²⁵Am war d usin ak-d wayawya, mmsebdan, awarni řami inna Bulus ijj n wawař, aqqa d wanita “S řheqq issiweř Arruh Iqeddsen x uqemmum n Icaeya i řejdud nney, iqqar

²⁶Ruh yar aydud-a, ini: S usegi ad tesřem war ggur ad tfehmem, s tmuyři ad texzarem war ggur ad tettwařam, ²⁷minzi uř n weydud-a aqqa idweř d imuzzuren, imezzuyen nsen deqřen s usegi uca tiřřawin nsen qqent, mařend war ggur ad ttwařan s tiřřawin nsen, ad sřen s imezzuyen nsen, ad fehmen s wuř nsen řima ad tuben uca necc ad ten ssgenfiy.’ Ica. 6:9-10

²⁸X uyenni ittxeřř ad tessnem mliř, belli asenjem n Arebbi aqqa itwassekk-d i řegnus u nitni ad yares sřen.” ²⁹Awarni řami inna man aya, ffyen Wudayen, am tuya ttemcubbucen jarasen ařřas. ³⁰Bulus iqqim tnayen n iseggwusa di taddart nnes tenni icra, tuya ittareřřab s marra inni tuya yares-d ittasen, ³¹ittbarreř s tgeldit n Arebbi, isseřmad x Sidi Yeccu Lmasiř s marra taryast u nnebřa mma tetwassbedd uřa d ict n teenkrift.

Ismawen n xemsa n idlisen n Musa

Amezwaru
Uffuy
Ayt n Lawi
Di Řexřa
Aeawed n Ccariaε

Isem aqudađ

Amz.
Ufy.
Law.
Řxř.
Aεa.

Idlisen n umezruy (=ttarix)

Yacuea
Řquđat
Raεut
1 řamwil
2 řamwil
1 Igeliden
2 Igeliden
1 Imezruyen
2 Imezruyen
Eizra
Nařamyā
Istir

Isem aqudađ

Yac.
Řqd.
Raε.
1 řam.
2 řam.
1 Igl.
2 Igl.
1 Imz.
2 Imz.
Eiz.
Nař.
Ist.

Idlisen n tiyt d usefru (=ccier)

Ayub
Izehhiden
Awařen Iwezznen
Ambarreř
Izři x izřan

Isem aqudađ

Ayb.
Izh.
Awř.
Amb.
Izř.

Idlisen n inabiyyen (=lanbiya)

Icaεya
Irmiya
Izřan s igejduren n Irmiya
řizqiyal
Danyal
Huciya
Yuwil
εamuř
εubadya
Yunus
Mixa
Nahum
Habaquq
řafanya
řaggayi
Zakariya
Malaxi

Isem aqudađ

Ica.
Irm.
Igj.
řiz.
Dan.
Huc.
Yuw.
εam.
εub.
Yun.
Mix.
Nah.
Hab.
řaf.
Hag.
Zak.
Mal.

Aṭṭas zeg wami itwabda di řxedmet n ttarjama n řectab iqeddsen s trifact. Deg ussegwas n 1887 idhar-d linjil s ufus n Matta s trifact uca deg ussegwas n 1890 idhar-d eawed linjil am mammec t yura Yuřanna. Ffřen-d idlisen nni s tnayen idsen s lřuruf n teerabt. Awarni man aya tetwassbedd řxedmet n ttarjama ařami niweđ řar uneggaru n řqarn eicrin. Di řweqt nni itwabda eawed di řxedmet n ttarjama uca ffřen-d ca n idlisen nneđni am “Řexdayem n rrusul” d “Tabrat n arrasul Bulus řar řmumenin i iřan di tendint n Ruma”. Đharen-d idlisen nni ak-d kasitat. Uřa linjil n Matta d linjil n Yuřanna twasejllen di kasitat (sintat). Aṭṭas n iwdan sřin asent deg isseggwusa iedun u farřen s beddu n řexbar ařebřan n Yeccu Lmasiř.

Řexxu aqqa tetwakemmeř tterjama tmun n “Řeahd n Jdid” wenni d řexbar ařebřan n Yeccu Lmasiř, aqqa-t d linjil imun. Awař ‘linjil’ ix s ad yini řexbar ařebřan’. Di “Řeahd n jdid” nufa 27 n idlisen uca amezwura nsen d linjil s ufus n Matta, xenni linjil n Marku, linjil n Luqa u linjil n Yuřanna. Nitni d arebea imeđdaren n Lmasiř inni yuran marra min řrin u sřin zi tuddart n Yeccu Lmasiř umi tuya netta di ddunnit-a ařami řami itwaselleb u immut u itwassnekkar-d zeg imettinen uca itwassgaeed řar ujenna. Luka war iři ak-d Yeccu maca yura marra min isřa xas s usettef. Yura eawed adlis wiss xemsa umi qqaren “Řexdayem n Imazanen”. Imazanen nitni d rrusul n Yeccu Lmasiř uca awař ‘amazan’ d ij n wawař amaziř nican. Xenni awarni adlis n “Řexdayem n imazanen” aqqa din marra tibratin n umazan Bulus i tmesmunin (=lkanayis). Timesmunin nni d řyiřet n řxedmet i igga Arebbi s tbarreřt n Bulus i marra řegnus umi tuya isafar řar jwayeh n Asiya (=Turkiya) d Lyunan ařami yiweđ řar Ruma am umeřbus n qayřar. Yar uneggaru n “Řeahd n jdid” ad tafem tibratin n Yaequb, umas n Yeccu, uřa d tnayen n tebratin n Buřrus d řřata n tebratin n Yuřanna uřa d tabrat n Yahuda, umas n Yaequb wenni d umas n Lmasiř. Yar uneggaru qae aqqa din “Asargeb n Yeccu Lmasiř i Yuřanna”. Adlis-a ittarezem aney tawwart řar min i řa yiři deg wussan ineggura xmi i d řa yas Lmasiř.

“Řeahd n Jdid” (s 27 idlisen nnes) d “Řeahd Aqdim” (s 39 idlisen nnes) aqqa-ten d adlis d ijjen war izemmar ad itwayarz uca war din adlis nneđni i d aney immewcen mařend ad nessen marra min iřan i usenjem n bnađem. Adlis Iqeddsen wanita issawař aney x Lmasiř zeg umezwaru ař aneggaru am mammec netta eawed d amezwaru d aneggaru n marra min iřan. Adlis Iqeddsen iqqar s uqemmum n Lmasiř s yixef nnes “Nec d Alfa d Umega. d Amezwaru d Aneggaru, d Abeddu d Qeřtu”.

Řexxu umi tetwakemmeř tterjama n “Řeahd n Jdid”, nexs ad nwehheb marra asemřar d tessbiř d uqadi i Arebbi s yisem n Yeccu Lmasiř wenni i d aney iawnen di řxedmet-a mani niweđ min tuya war nettriji.

Xenni nttettar zi Arebbi mařend ad yarzem uřawen d řeeqeřat n marra wi i řa iřaren awařen n wedlis-a mařend ad issen mečař imřar ssirr n Arebbi di Sidi Yeccu Lmasiř.

IMNAWAYEN (=awařen inni řmeena nsen d ijjen)

adlis (idlisen)	-	řectab (řectub)
akehhan (ikehhanen)	-	wenni ixeddmn di taddart n Arebbi
akud (ikuden)	-	ij n řqedd n řweqt
amazan (imazanen)	-	rراسل (rrusul)
ameddar (imeddaren)	-	řmaxřuq (řmaxřuqat)
amudar (imudar)	-	řhayawan (řhayawanat)
ameksa (imeksawen)	-	aniči (iničan)
amettiř (imettiřen)	-	anzi (inzan)
amezzuy (imezzuyen)	-	amejjun (imejjan)
amkacaf (imkacafen)	-	nnabi (lanbiya)
amnay (imnayen)	-	wenni ineddhen ayis
amsermad	-	amesyar (imesyar)
amusnaw (imusnawen)	-	lealim (leulama)
amsenjem	-	amsellek
amzarfu (imzurfa)	-	řqadı (řqadıat)
asafar	-	amuddu
asebbab (isebbaben)	-	amenzi (imzenzan)
asebbih (isebbihen)	-	izři (izřan) n usebbeř
asenjem	-	asellek
asinagug (isinagugen)	-	řmejmee (řemjamee) n Wudayen
awař (awařen)	-	taguri (tigura)
axerdus (ixerdusen)	-	ifri (ifran)
aydud (iyduden)	-	cceeb (ccueub)
azref (izerfan)	-	řqanun (řqawanin)
aealřar (iealřaren)	-	řmedbeř (řemdabiř)
aeuři	-	řeezz
bnadem (iwdan, midden)	-	afgan (ifganen)
ddunnit	-	amađal
iřes (n tmaziřt)	-	tutlayt (n tmaziřt)
kacef - ikacef - ittkacaf	-	nabb, inabb, ittnabba
řharf (řhuruf)	-	asekkil (isekkilen)
řhurriya	-	tiřelli
řjawab	-	tamwarrit
awařen iwezznen	-	anzi (inzan)
nniemet	-	ttisar, arđa
nnhar	-	ass (ussan)
nneřq	-	agemmay
řebřar (řebřur) - řebřar amezyan	-	ill (ilalen) - ill agrakal
řeřtic	-	arbie
řexyar	-	timal
řearbun	-	ddiyyet
řeřdu (řeřdyan)	-	asengu (isenga)
simana (simanat)	-	imalass (imalassen)
ssiyasa	-	tasertit
ssuq (řeswaq)	-	agadaz (igadazen)
řsulřa (řsulřat)	-	tanbađt (tinbađin)
tageldit (tigeldin)	-	lmamlaka (lmamlakata)
tajeřidit (tijeřididin)	-	lmalika
takehhant	-	řxedmet n ukehhan
tamesmunt (timesmunin)	-	lkaniset (lkanayis)
tameyra	-	řřabet
tasmuyi	-	tudart n isemyřan d tesmuyi (řeubudiyya)
řqarn (řqurun)	-	ij n řmijař n řweqt n 100 iseggwusa
tamewci (timewca)	-	ariřalu (iriřaluten)
tanuwuwwac (nnuwuwwac)	-	ajejjig (ijejjigen)
tayri	-	řemhibbet, timexsa
tařarřt (tiyařřin)	-	ddbihet (ddbayeř)
tayuri	-	aseřmed (iseřmiden)
tazant	-	řxedmet n umazan
tiyit	-	řřikmet
třarřit	-	axřaq
ttarix	-	amezzuy (imezzuyen)

TIRA d TIYRI

LĤURUF (ISEKKILEN)

Aqqa din ca n lĥuruf s ict tneqqiĥt sadu nsen. Aqqa-ten d lĥuruf s ij n urekkez x nneĥq nsen. Ad newc ca n imedya:

ĥ - ĥenna niy ĥdam ċ - ċidd niy aċaċ z - zzi niy azru

ț - ațtas niy țtarf ș - șuċ (amedya: "Ișuċ usemmiċ")

Mařa negga ict n tqebbart tamezyant x lĥarf (~), xenni lĥarf nni iffey-d zi lĥarf 'l' zi jjiĥet n tajit nnes. S uyenni nzemmar ten nențeq ammu:

ř - řkas (ad t nențeq: 'rřkas' niy 'lřkas')

ğ - ġiřet (ad t nențeq: 'djiřet' niy 'lřilet')

č - učma (ad t nențeq: 'utčma' niy 'ultma')

Imedya n ca n lĥuruf inneċni:

c - macina niy tcamma ε - emmarș niy emmi niy eenti

γ - řar șșbeĥ niy řull ('goal') - di ca n idlisen inneċni itwari lĥarf-a am 'gh' - 'ghar'

IMNAWAYEN (=awařen inni řmeena nsen d ijjen)

Yar uzeřmaċ ad tafed ict n lista n wawařen inni řmeena nsen eřařař d ijjen Xmi i ya țyared zeg wedlis-a i iwdan inneċni tzemmed ad tixċared zzaysen ĥima ad tessfehmed ktar min yuran. Mařa tufid awař 'rrasul' ihwen i inni ittesřan x wawař 'amazon', xenni tzemmed ad tbeddřed awař nni elařsab lista-ya xmi i ya țyared zeg wedlis-a. Mařa ieejb ac 'uniči' ktar zeg 'umeksa', sexdem 'aniči' u mařa ieejb ac 'nnhar' ktar zeg 'wass', xenni sexdem 'nnhar'. Mintra cek war tbeddřed ca řmeena, maca tessed ad tessiwċed areqqas nican řar inneċni waha, aqqa man aya d lmliĥ.

LĤURUF IMEQQRANEN

Deg wedlis-s nuri marra ismawen n iwdan d řegnus niy n tneddam d tmura d iřsawen d imucan d iyezran d řebĥur s ij n lĥarf d ameqqran řar umezwaru nsen. Ammu i netteġ s yisem n Arebbi d Yeccu Lmasiĥ d Arruĥ Iqeddsen. Zi jjiĥet isem n 'ibřis' negga it s ij n lĥarf d ameqqran ammu 'Ccițan' minzi di Tyunanit itwari isem-a uřa s ij n lĥarf ameqqran. Xenni aqqa din eawed ccwařen (ccițan s ij n lĥarf d amezyan) inni d ixeddamen n Ccițan ameqqran.

TIRA IMMEYŘEN

Mařa tufid tira immeyřen jar min yuran deg wedlis-a i war teġi jar teqbubin uřa nnebřa afessar řar sadu n tasna, aqqa-tt d awař niy ca n wawařen itwarnin ĥima ad tiři tiři n twinest nni cwayt ihwen nnebřa mma ad din yiři ubeddeř n řmeena.

TIRA d AGEMMAY

D amezwaru ittxeșș ad tessnem belli ntari 'nnek' deg wemcan n 'nnec'. Xenni 'řkas nnek' aqqa-t d 'řkas i cek'. Mařa tessed, tzemmed ad t tnețqed ammu: 'řkas nnec'. Ammu i ya tafed eawed 'ddunnit', maca mři tufid ad tinid 'ddunnect' uca ammu tzemmed ad tegged ak-d wațtas n wawařen.

Tamesřact wiss tnayen d ta. Mařa tufid 'izra it' ad tinid 'izri t' niy 'inna as' ad tinid 'innas' niy 'inna yas'. Nessitim ad tfehmed ktar u ktar xmi i řa tdarrbed ixef nnek di tira d tiři n tmaziyt.

Abaddun - Isem-a yusi-d zi tutlayt n teibranit uca ixs ad yini 'areyyeb' niy 'areddeğ'.

Alfa d Umega - Lħarf amezwaru d lħarf aneggaru n lħuruf n tutlayt tayunanit.

Akehhan (Ikehhanen) - Ikehhanen d inni tuħa ixeddmen deg uqıđun (di řexřa) niy di taddart iqeddšen (di Urcalim) n Arebbi. Nitni tuħa ħarřen i lħayawanat inni itwaqeddmen am tħarsin (=ddbayah) i Arebbi elahřab tiweřša n Arebbi i iğan di tawrat n Musa. Marra ikehhanen n weyduđ n Israyil aqqa-ten zeg ayt n Lawi minzi Arebbi ixđar ayt n Lawi (ilawiyyen) ħima ad as iřin d ikehhanen sadu ttawrat. Azeğif n ikehhanen tuħa ittadef ħar uqeddas x uqeddas ict n twařa deg ussegwas waha ħima ad d iđħar qibač i Arebbi maca war iği nnebřa arucci n idammen minzi ttawrat teqqar aqqa war din bu weyřar n ddnub nnebřa arucci n idammen. Aqqa din ařtas n tmesřayin di tawrat (xemsa n idlisen n Musa) tinni ittweřšen i uqıđun iqeddšen d marra min dayes d řxedmet n ikehhanen d weebad i Arebbi. Xřar Tabrat i Ieibraniyyen 9 u 'Harun' d 'Ilawiyyen'.

Aqıđun iqeddšen - Arebbi yumur Musa maħend ad as iğg ij n uqıđun di řexřa wenni tuħa ineyyec Arebbi maħend ad dayes izdey di řweřt n weyduđ nnes Israyil. Iquwwar as-d s ij n weřray n ict n tečadřt d tazirart tacemřač i yuyren jar ibilaren. Daxeř n weřray aqqa din řemrah. Yar ztat n řemrah itwagg ij n uealřar n nnħas u awarni as ij n řbanyu i di sřiriden ikehhanen ixef nsen elahřab tiweřša n Arebbi. Yar đeffar n řemrah tuħa din aqıđun iqeddšen. Aqıđun itwabđa s ij n warwaq deg uqeddas (ħar ztat n uqıđun ztat arwaq) d uqeddas x uqeddas. Deg uqeddas tetwaf ict n řtabra ak-d weyřum n wesscan d řęendiř s sebea n řefnarat d tmejmart n řebxur ztat aqeddes x uqeddes mani itwassars řşendud iqeddšen n řeahd i itwaggen jar Arebbi d weyduđ nnes Israyil. Di řşendud nni itwaf dayes tnayen n teřwiħin n wezru, i xef tetwazemm ttawrat, uřa d tařřarct innewwcn n Harun d ij n uzenbiř s 'manna' wenni d ayrum i iwdan zeg ujenna kuř ass min ya yekk weyduđ n Israyil tuħa ittenneđ di řexřa n Sinayi. S man aya marra iğga Arebbi s ufus n Musa ij n lmalat n tmesřayin tinni tuħa ead inuyfaren. Aebad deg uqıđun tuħa s ifassen n ikehhanen d imednab u s tıřarřin n lħayawanat i zzayes war nzemmar ad netwassesřeh ak-d Arebbi. Yeccu Lmasiħ idweř řarney d akehhan d tařrařt nnebřa řreib qibač i Arebbi maħend ad zzayes netwassesřeh ak-d Arebbi ict n twařa i řebda. Xřar Tabrat i Ieibraniyyen 7, 8, 9 d 10.

Amazon - S teerabt qqaren as 'rrasul'

Amsfewwej - Amsfewwej netta d Arruħ Iqeddšen wenni tuħa i zi iwaed Yeccu Lmasiħ i imeħđaren nnes am inna "Xmi i d ħa yas Umsfewwej, wenni řarwem-d i ħa ssekkey zi Tbatat, Arruħ n tidett i d yusin zi yar Tbatat, xenni netta ad ayi iched. Ad tcehdem uřa d kenniw, minzi tuħa kenniw akidi zeg umezwaru." (Yuħ. 15:26,27; xřar eawed Yuħ. 14:15-26; 16:5-15)

Asewjed (Ass n usewjed) - netta d ass qbeř wass n ssebt d řeid n izmar n Basxa (xřar 'řeid n Basxa') min di ssewjedn Wudayen macca, sřirden, yarđen arruđ ittweřšen i řeid.

Asewđaş - Asewđaş imsar mařa ij n bnađem itub u yumen di Lmasiħ. řmumen n jdid ad iched x liman nnes, xenni ad d ihwa deg waman (=iřzar niy ij n řbanyu ameqqran), netta ak-d iijen nneđni niħ ak-d ca n řmumenin (Mat. 28:18-20; Řex. 2:41; 8:26-40; 9:18; 10:44-48; 16:33; 1 Kur. 1:10-17). X uyenni neqqar belli netta itwasseyđeř s waman. (Rum. 6:4; Řex. 16:31). Asewđaş war iği d usenjem minzi bnađem ad itwassenjem s liman di Lmasiħ waha (Afa. 2:8), maca asewđaş d čhadet i liman di Lmasiħ.

Aysum (niy aksum) - Di řeahd n jdid nufa ařtas n twařawin awař 'aysum' umi řares 'řmeena' n ij n bnađem nnebřa Arebbi, nnebřa Arruħ n Arebbi, nnebřa Yeccu Lmasiħ. Wa d 'bnađem amednub'. Řeeks n 'weysum' d netta d 'Arruħ n Arebbi'. Xřar Rum. 8:6-17.

Aealřar - Aealřar amecnaw ij n řtabřa yueřan min xef twaqedđment tıřarřin i Arebbi umi qqaren s teerart 'řmedbeħ'. Aealřar tuħa di řemrah ztat i uqıđun niy ztat i taddart iqeddšen u tuħa ittetwabna zeg ukeccuđ n 'akasiya' (=ssant) iyeğfen s nnħas i war izemmar ad itwassecmeđ. Sadu uealřar sarřen timessi u sennej x uealřar twammarsent tıřarřin ħima ad iřint d ict n řefwaħet arđan i Arebbi. Xřar Ufy. 27:1-8; 38:1-7.

Beelzabul - Isem nneđni i Cciřan niy i arrays n ccwařen.

Firėun - Isem n řřakem n Miřra

Hades - Isem ayunani i řaxart niy i jahennama.

Harun - Umas n Musa wenni issiwřen ak-d Firėun amecnaw netta d uqemmun n Musa. Harun idweř d arrays n ikehhanen d amezwaru uca itwaxřeq-d zeg ayt n Lawi. Xzar 'akehhan' d 'Ilawiyyen' d Ufy. 4:10-17; Ufy. 28:1; 29; Law. 8,9;

Hirmis d Zayus - Ismawen n ca n lařnam n Iyunaniyyen. Hirmus itwasemma 'Mirkuriyu' zeg Irumaniyyen (Xzar Řex. 14:12).

Ibrahim - Netta d babas n Iřařaq d Ismael. Iřařaq d mmis elařsab řwaed n Arebbi, maca Ismael netta d mmis zi tayya, war iři zi Sara tenni d tamyrnt nes d tawrit n řwaed zi Arebbi akis. Iřařaq yej-d Yaequb i zi d itwaxeřřen 12 n iřenjiren nnes inni idewřen d 12 n tqebbař n Israyil. Ibrahim d Iřařaq d Yaequb nitni d řejdud n weydud n Israyil. Ibrahim tuřa iddar eřařař 1800 n iseggwusa qbeř twasit n Lmasiř řar ddunnit. Xzar Amz. 12-23; Yuř. 8:30-59; Rum. 4; Gal. 3; 4:21-31; Ebr. 11:8-19 u 'Israyil'.

Ifarisiyyen - Aqqa-ten d ict n tebridt di ddin n Wudayen tenni tuřa issekkwan ařas deg wussan n Yeccu Lmasiř. Nitni arnin ařas n řyuri d tweřša i ttawrat n Arebbi. Tuřa Lmasiř ittwebbax iten ařas di ssibbet-a. Xzar Matta 15 d 23; Luka 11:37-54.

Iřaduqiyyen - Aqqa-ten d ict n tebridt di ddin n Wudayen tenni tuřa issekkwan ařas deg wussan n Yeccu Lmasiř. S řeeks n ifarisiyyen nitni war yuminen ca di tnukra zi řmewt u di lmalakat d řaryařat. Xzar Mat. 22:23; Mar. 12:18; Luq. 20:27 u Řex. 23:6-8.

Ilawiyyen (Ayt n Lawi) - Lawi iijen zeg teneac n iřenjiren n Yaequb. Xzar eawed 'akehhan' d 'Harun' d Law. 3, 4.

Inikulayiten - nitni d iwdan inni iffyen zeg webrid n liman di Lmasiř (Xzar Asa. 2:6; 2:15)

Israyil - Isem n jdid i iwca Arebbi i Yaequb awarni řami immneř Yaequb ak-d lmalak n Arebbi s řiřet (Amz. 33:29). Řmeena n isem-a wanita netta 'Arebbi immneř di řtwee inu'. Yaequb tuřa d mmis n Iřařaq. Xzar Amz. 32:22-32, 49; Rum. 9,10,11; Asa. 7:1-8.

Ieibraniyyen (Acibrani) - Ibrahim itwasemma 'Ibrahim Acibrani' deg wedlis Amezwaru 14:13. Nufa isem-a di řeahd n jdid i di teęa 'Tebrat i Ieibraniyyen'. Aqqa nitni d Udayen inni yuminen di Lmasiř uca nefhem belli Udayen řesben isem-a d isem n ccan i ixef nsen. Řařř n isem-a řares tasyunt ak-d ij n umyag ('řřieř') n Taerabt d Teibranit 'eabara' wenni řmeena nnes 'izwa'. Aqqa izwa weydud (=cceb) n Israyil zi Miřra řar tmurt n Kanean.

Lařnam - lařnam d 'irebbiten' n ukeccuđ niy n wurey niy n ict n řřahet nneđni.

Lmasiř - Isem wanita ixs ad yini 'Amedhun'. Awař ayunani iqqar 'Xristus'. Zic, řami tuřa Arebbi ixđar ij n umkacaf niy ajeęid niy ij n ukehhan i taddart nnes, iij it ad itwadhen zeg ij n umkacaf. Adhan-a tuřa isscen i iwdan belli Arebbi aqqa ixđar aryaz-a i ict n řxedmet d tameqqrant. Ayduđ (=cceb) n Israyil tuřa ittraja Lmasiř elařsab min d asen nkan n umkacafen n zic. Asitem nsen, aqqa Lmasiř ad d yas, tuřa imeqqar deg wussan n řřukm n Irumaniyyen inni ieefsen x weydud n Israyil u x marra iyduđen (=ccueub) n ddunnit.

Mamun (Řmamun) - Isem wanita řares ict n tesyunt ak-d 'tineacin' niy aqarri nsent di tudart n bnadem. Yeccu iqqar: "Kenniw war tzemmarem ad txdmem i Arebbi d 'Mamun'" (Mat. 6:24) uřa "X uyenni mařa war teęim d imtiqqan di min ięan n 'řmamun' ayeccac, wi daywem i ya ittiqqen di min ięan d tidett?" (Luk. 16:11). Xzar eawed Luk. 16:9,13.

Manna - Manna d ařrum i d iwdan zeg ujenna kuř ass. Marra Israyiliyyen ccin zzyaes umi nnden di řeřa awarni řami řřyen zi Miřra ař ass umi udfen řar tmurt n Kanean. Arebein n iseggwusa tuřa teleen u zedyen di řeřa. Marra iseggwusa-ya Arebbi iwca asen ařrum kuř ass ammu (Ufy. 16).

Mmis n bndem - Amkacaf Danyal iwca i Lmasih isem-a. Xzar Danyal 7:13-14,27; Mat. 17:21-37.

Mmis n Dawud - Udayen semman Lmasih wenni ttrajan s isem-a minzi řectab iqeddsen iqqar belli Lmasih ad iffey zeg ayt n ujeđid Dawud. Xzar 2 Sam. 7:12-16; Ica. 11:1-3; 16:5; Irm. 30:3-24; Rut. 4:13,14,17,21,22; 1 Imz. 17:11; Mat. 21:9.

Nniemet - Awař 'nniemet' di řeahd n jdid war ixs ad yini 'ařrum' maca ixs ad yini 'ttisar' niy 'arđa'. Mařa nenna 'Nniemet n Arebbi ad řarney tiři', nexs ad nini, aqqa dayney mmezri mařend arđa n Arebbi ad řarney yiři, waxxa war nesdiheğ ca arđa nnes, minzi neccin d imednab am Adam.

Řejdud n Wudayen - Aqqa d Ibrahim d Iřhaq d Yaequb inni iksin řwueud n Arebbi belli ayt n Ibrahim (elařsab řwæd) ad dewřen ij n řgens imyar ařtas i zzayes i ya ibarek Arebbi marra řegnus n tmurt. Xzar Luk. 20:37-38; Yuh. 8:30-59.

Řqendiř (n Wudayen) - Řqendiř-a tuya immars deg wezyen amezwaru n uqiđun iqeddsen zcat i arwaq uca qqaren as 'aqeddas'. Yares sebaa n řefnarat i yareqqen řebda s zzecc n zziitun iřfan min ya yekk uqiđun ibedd. Xzar Amz. 25:31-40; 27:20-21 u Asa. 1:9-20.

Řeid n Basxa - Deg wussan umi issuffey Arebbi řgens nnes Israyil zi Miřra yumur iten mařend ad yarsen ij n izmar di tudrin nsen, ad meshen idammen nnes řar řtarf n tewwart mařend lmalak n uhellek wenni i ya inyen marra imenza n iřenjiren n Miřra (man aya d jriřiect wiss eecra n Arebbi x Imiřriyyen), war ineqq ca iřenjiren n Israyiliiyyen. Xzar Ufų. 12. U ammu i imsar d ğiřet i di mmuten marra imenza n Miřra, iffey řgens n Israyil zi Miřra ak-d marra imenza n iřenjiren nnes inni itwařsaren s idammen n izmar. Idammen n Lmasih dewřen aney-d d asenjem i kuř ijjen wenni zzayes i řa yammen.

Řeid n weyrum nnebră antun - Arebbi yumur i weydud nnes Israyil mařend ad eeyyden řeid-a deyya awarni i řeid n Basxa. Di sebaa n wussan n řeid-a war tetten ca ařrum s wentun, maca ad tt ccen nnebră antun. Antun netta d ict n tteřwirt n dđanb. Wenni tuya iffey zi Miřra war izemmar ad yecc ead ařrum s wentun uca wenni i ya iffey zi dđnub war izemmar ad yecc ead ařrum n dđnub. Xzar Amz. 13:1-10.

Řeid n Xemsin - Řeid-a n Israyiliiyyen imsar xemsin n wussan awarni i řeid n Basxa. Řeid-a aqqa-t d řeid n řřabet n yirden. Xzar Law. 23:15-21. Řami d ihwa Arruh Iqeddsen zeg ujenna uca yudef deg wuřawen n imehđaren n Lmasih (Řex. 2:1-4), tuya Udayen tteeyyaden řeid-a uca ammu i nessen belli Arruh ihwa-d xemsin n wussan awarni i Basxa i tuya imsaren deyya awarni ass min di immut Lmasih x řřalib.

Řeid n ureqqee d weđdar n taddart iqeddsen - Xzar Yuh. 10:22. Řeid-a imsar di řmecta u tuya řmijař nnes tmenya n wussan i di ttfekkaren Wudayen deg ureqqee (=aedar) n taddart iqeddsen zi jdid s Yahuda Amakkabayi deg usegğwas 164 qbeř Lmasih.

Samariya - Iwdan n Samariya war řin ca d Udayen maca udfen řar din zi barra. Tuya din řעדawet ařtas jar Wudayen d Isamariyyen. Xzar Luk. 9:51-56; 10:25-37; Yuh. 4:1-42; Řex. 8:4-25.

Sidi - Isem-a yus-d zeg ij n wawař ayunani 'Kuriyus', min ixs ad yini 'Sidi' niy 'Mas'. Imehđaren n Lmasih řařan as s uweqqar 'Sidi'. Awař 'Sidi' yares eawed ij n řmeena yueřan umi ittceyyar řar Arebbi s yixef nnes am Bab n marra min ięan. Ammu neqqar 'Sidi Arebbi' min ixs ad yini belli Arebbi aqqa netta d Bab n marra u x marra .

Sudum d Gumurra - Tnayen n tneddam yareddeğ itent Arebbi deg wussan n Lut, ayyaw n Ibrahim. Arebbi issenjem Lut d tnayen n řenjirin nnes zi tmessi d řecbareyyet i iwdan x tneddam nni. Tamyarť n Lut temmut umi texzar řar đeffar xmi arewřen zi tendint, teeřtař, tedweř d ij n ubilar n tmeğařt. Xzar Amz. 19.

Ssebt (Ass n ssebt) - Arebbi yareyyeğ deg wass n ssebt zi marra řexdayem i igga umi igga ijenwan d dđunnit deg umezwaru. S ttawrat yumur Arebbi i weydud (=cceeb) nnes Israyil mařend ad weqqaren ass n ssebt am ij n wass n ureyyeğ i řebda. Xzar Amz. 2:2,3; Ufų. 20:8-11; 31:12-17; Law. 23:1-3; Tiř. 5:12-15.

Sunhidrin - Lmehkama tameqqrant n Wudayen dayes sebein n imeqqranen d imyaren n řgens uca azeřif n ikehhanen netta d arrays n wegraw. Irumaniyyen jjin ten ad hekmen x tmesřayin n Wudayen u tuya řarsen ij n uqarri imyari d řgens. Sunhidrin iřkem x Yeccu s řřukm n řmwewt nnebřa mma ad afen uřa d ij n uđřem i issdaheřen řřukm-a. Mat. 26:57-68; Mar. 14:53-65; Luk. 22:63-71.

Šřalib - Tuřa řmwewt x řřalib ij n řeiqab n Irumaniyyen i ibarraniyyen mařend ad ten sšiggweden ařřas. Tuřa řeiqab-a yewear ař řřarf minzi ticti n řweqt ař i řa temsar řmwewt d tazirart ařřas. Mat. 27:33-44; Mar. 15:22-32; Luk. 23:33-43; Yuh. 19:16-37.

Šřenduq iqeddsen n řeahd - Šřenduq-a tuřa deg uqeddas x uqeddas uca twafen dayes tnayen n teřwiřin n wezru i xef tetwazemm ttawrat uřa d tayyarct innewwcn n Harun d ij n uzenbiř s 'manna'. X tqebbart nnes bedden tnayen n 'xirubin' inni d imeddaren am lmalakat inni s ifriwen nsen ssduřyen taqebbart uca xezřaren řar taqebbart. Xřar Ufř. 37:1-9.

Yeccu - Qqaren as s teibranit 'Yacue' u s tgrigit 'Yesus'. Isem-a ixš ad yini 'Arebbi d asenjem' niř 'Arebbi issenjem'. Xřar Mat. 1:21; Luk. 1:33-35.

Tagelda - Awař-a ixš ad yini 'tizemmar igellden' niř 'šřulřa igellden'. Wenni iřan d ajeřid x ij n tmurt aqqa netta iřřef 'tagelda' x tmurt nni, min ixš ad yini aqqa řares šřulřa igellden x tmurt, izemmar ad yumur marra imezday n tmurt nni elahšab řřanun n tmurt.

Takehhant - Řředmet n ukehhan. Xřar 'akehhan'.

Tamejmart n řebxur - Tamejmart n řebxur n wureř tuřa ztat arwaq deg uqıđun iqeddsen i zzayes tessgaeeed ict n řefwařet n řebxur tasebřant i arđa i Arebbi (Xřar Ufř. 30:1-10; Asa. 8:3-5)

Tamesmunt - Nettet d lkaniset n Lmasiř. Marra mani i řa munen řmumenin di Lmasiř řima ad as eebdden, aqqa din temsar ict n tmesmunt deg yisem n Lmasiř. Eawed marra řmumenin jjiime tteggan arrimet nnes tenni iřan zi Arruř uca ammu nitni d tamesmunt nnes niř lkaniset nnes i war iřan waha mani mma munen lmasiřhiyyen maca tamesmunt eawed d marra řmumenin di Lmasiř i iřan řexxu uca tuřa-ten iđennađ uca ad din iřin tiwecca. Xřar Kul. 1:15-20; 1 Kur. 12.

Taqeddast - Wenni iřan d amqeddas aqqa dayes taqeddast war dayes bu dđanb. S tidett myir Arebbi war dayes uřa d ict n jjuret n dđanb. Taqeddast nnes war řares bu umezwar d uneggar, aqqa tekmeř. Umi Lmasiř izeddeř deg wuř n bnađem s liman dayes, xenni ad tiři taqeddast n Arebbi d bnađem nni wenni yumen. Ead ittuxeřř as ad tedweř tqeddast n Lmasiř i izeddyen dayes řar marra tudart nnes min řa yekk iddar di dđunnit-a. Nřařa abrid řar taqeddast ktar s wawař 'tuqeddsi' i imsaren xmi ndarreb ixef nney mařend ad nedweř di šřiffet n Lmasiř. Xřar Ebr. 12:14; 1 Buř. 1:15; Asa. 4:8.

Tasegda - Nessen belli Ibrahim yumen zi Arebbi uca Arebbi iřesb as t-id d tasegda (Xřar Rum. 4). Wanita ixš ad ini belli Arebbi iřšeb Ibrahim d ij n bnađem nican ztat i uyeřbub nnes. Man aya war iři minzi Ibrahim war ixđi ca, maca minzi yumen di min tuřa d as iwaed Arebbi. S uyenni nzemmar ad nini belli 'Arebbi issegged Ibrahim s liman', war iři s řexdayem.

Tazant - Řředmet n umazan. Xřar 'amazon'.

Ttawrat - Ttawrat temmewc i Musa. Itwassgaeeed Musa jar Arebbi d weyduđ nnes Israyil s teneac n tqebbař nnes inni iffyen zi Miřra uca řřfen ttawrat n Arebbi deg wedrar n Sinayi. Awař 'ttawrat' sšimant nnes ixš ad yini 'tařuri' niř 'aseřmed', aqqa-tt d tařuri n Arebbi i weyduđ nnes, mammec d as i řa eebdden u mammec i řa dđaren arendađ uyeřbub nnes. Di řeahd aqđim n wedlis iqeddsen nufa xems idlisen n Musa inni iřan d ttawrat n Arebbi i weyduđ (=cceb) nnes. Xřar Ufř. 19, 20.

Tuqeddsi - Wenni idewřen d amqeddas aqqa netta deg webrid řar taqeddast ktar. Xřar 'taqeddast'. Xřar Rum 6:19, 22; Ebr. 12:14.

ŘEQYAS d ŘWUZENAT d TINEACIN

ŘEQYAS n TZUGGART d TIŘU d ŘUEŘA d WAĀAY			
s Tarifit	s Tyunanit	řqedd	idlis, udem, leadad
uyiř (iyağen)	'pixus' (πιχυς)	46-55 cm	Mat. 6:27; Luk. 12:25; Yuh. 21:8; Asa. 21:17
mayl	'milyun' (μιλιον)	1478, ⁵ mitru	Mat. 5:41
astadi (istadiyyen)	'stadiyun' (σταδιον)	185 mitru	Mat. 14:21; Luk. 24:13; Yuh. 6:19; 11:18; Asa. 14:20; 21:16
tiddi (tiddiwin)	'orgiya' (οργυια)	1,85 mitru	Řex. 27:28
ŘEQYAS n WAMAN d IMENDI d ZZEET			
ağarrař (iğarrařen)	'xistus' (ξεστης)	0,55 litru	Mar. 7:4,8
řmud (řemdud)	'mudiyus' (μοδιος)	8,75 litru	Mat. 5:15; Mar. 4:21; Luk. 11:33
řmud (řemdud)	'satun' (σατον)	13 litru	Mat. 13:33; Luk. 13:21
amitrit (imitriten)	'mitritis' (μετρητης)	39,4 litru	Yuh. 2:6
taxancet n yirden	'kurus' (κορους)	394 litru	Řiz. 45:11,14; Luk. 16:7
řmud (řemdud)	'xuyniks' (χοινικες)	1,1 litru	Asa. 6:6
abidaw (ibidawen)	'batus' (βατους)	39,4 litru	Luk. 16:6
ŘWUZENAT			
arđeř	'litra' (λιτρα)	327, ⁵ gram	Yuh. 12:3; 19:39
'talent'	'talentiyayus' (ταλαντιαίος)	20-40 kilu	Asa. 16:21
TINEACIN			
n Wudayen	n Iyunaniyyen	n Irumaniyyen	ass-a (2009)
1 'lebta' (ařuldi n nnħas) Mar. 12,42; Luk. 12:59; 21:2		azyen kwadrant	1 dirham
2 'lebta'		1 kwadrant (ařuldi n nnħas) Mat. 5:26; Mar. 12:42	2,5 dirham
		1 ařuldi (pinning) ('assariyun' n nnħas) Mat. 10:29; Luk. 12:6	9 dirham
	1 draxma (ařuldi n nnuqart) Luk. 15:8	1 ddinar	145 dirham
	dubel n draxma (2 draxma) (=đđariba i taddart iqeddsen) Ufğ. 30:11-16; Mat. 17:24	2 ddinar	290 dirham
	1 statir (=4 draxma) Mat. 26:15; 27:3,5-9	4 ddinar	580 dirham
	1 ařđeř (=100 draxma) 'mina' n nnuqart - Luk. 19:13-25	100 ddinar	14500 dirham
	1 talent Mat. 18:24; 25:15-28	58-80 ařđeř n wureğ niğ nnuqart	870.000 dirham

TKARÐA n ISRAYIL deg wussan n YECCU LMASIÐ

